

Годишен индивидуален доклад за дейността
Доклад на независимите одитори
Индивидуален финансов отчет
ТЕЦ Марица изток 2 ЕАД

31 декември 2022 г.

„ТЕЦ МАРИЦА ИЗТОК 2“ ЕАД

6265 Ковачево, обл. Стара Загора, тел. 042/662 214, 042/662 014
факс: 042/662 000, 042/662 507, e-mail: tec2@tpp2.com

Съдържание

	Страница
Годишен индивидуален доклад за дейността	i
Доклад на независимите одитори	-
Индивидуален отчет за финансовото състояние	1
Индивидуален отчет за печалбата или загубата	3
Индивидуален отчет за всеобхватния доход	4
Индивидуален отчет за промените в собствения капитал	5
Индивидуален отчет за паричните потоци	7
Пояснения към индивидуалния финансов отчет	8

Годишен индивидуален доклад за дейността

Настоящият доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 39 от Закона за счетоводството и чл. 187а, чл. 247, ал.1, 2 и 3 от Търговския закон. Докладът за дейността съдържа и изискуемата информация по Приложение № 2 на Наредба 2 на Комисията за финансов надзор, относима за лицата по § 1а от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК, на основание чл. 100н, ал. 7, т.2 от ЗППЦК.

I.Обща информация

Фирмено наименование	„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД
ЕИК	123531939
Адрес	с. Ковачево, общ. Раднево, обл. Старозагорска – п.к. 6265
Предмет на дейност	Производство на електрическа енергия, строителна и ремонтна дейност в областта на електроенергетиката и топлоенергетиката, инвестиционна дейност, придобиване и разпореждане с авторски права, права върху изобретения търговски марки и промишлени образци, ноу хау, както и други обекти на интелектуална собственост, както и всяка друга дейност незабранена със закон или друг нормативен акт, а когато се изисква издаване на разрешение или лиценз, след получаване на разрешението или лиценза
Директори	Към 31.12.2022 г. Дружеството се управлява от Съвет на директорите (СД) в състав: проф. д-р инж. Бончо Иванов Бонев - Председател на СД инж. Живко Димитров Динчев - Член на СД и Изпълнителен директор Боян Иванов Боев - Член на СД Руслан Танев Германов - Член на СД Милан Ангелов Миланов - Член на СД
Одитор	ДЗЗД „ОДИТ БЕХ“ с участници в обединението одиторски дружества „Грант Торнтон“ ООД и „Захаринова Нексия“ ЕООД, вписани съответно под рег. № 032 и рег.№ 138 от Регистъра на регистрираните одитори
База за изготвяне на финансовия отчет	Дружеството изготвя своите индивидуални финансови отчети съгласно изискванията на Международните стандарти за финансово отчетяване, приети от Европейския съюз. Дружеството изготвя и консолидирани финансови отчети съгласно изискванията на чл. 31 от Закона за счетоводството. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД осъществява своята дейност при спазване на българското законодателство.

II. Учредяване, управление и структура на Дружеството

Правен статут

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД (Дружеството, Централата) е учредено като еднолично акционерно Дружество със 100% държавно участие. В изпълнение на Заповед № ДВ-267/26.06.2000 г. на Председателя на Държавната агенция по енергетика и енергийни ресурси и фирмено решение № 2591/30.06.2000г. на Старозагорски окръжен съд „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е образувано чрез отделяне от „НЕК“ ЕАД, гр. София и вписано в Търговския регистър.

От 18 септември 2008 г. капиталът на Централата е собственост на „БЕХ“ ЕАД („Български Енергиен Холдинг ЕАД“). „БЕХ“ ЕАД е акционерно Дружество със 100% държавно участие. В него се включват „Мини Марица-изток“ ЕАД, „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, „НЕК“ ЕАД, „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД, „Булгартрансгаз“ ЕАД и „Булгартел“ ЕАД. Дружествата, обединени в холдинговата структура, запазват своята оперативна самостоятелност, като всички са собственост на корпоративния център „БЕХ“ ЕАД.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е еднолично акционерно дружество с едностепенна система на управление. Дружеството се управлява от 5 (пет) членен Съвет на директорите и се представлява от Изпълнителен директор.

История

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е базова кондензационна централа с инсталирана мощност 1,610 MWt разположена в Източномаришкия енергиен комплекс. Тя се намира близо до с. Радепки, на 60 км югоизточно от гр. Стара Загора. Централата е проектирана да работи с източномаришки лигнитни въглища от комплекса „Марица изток“, които се отличават с ниска калоричност и високо пепелно и сярно съдържание.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е производствен източник със стратегическа значимост за страната. Той е ключов елемент в българската енергийна система, като осигурява основен товар за консумация и регулиране на честотата в системата. С Решение № 755 на Министерския съвет от 21 септември 2004 г. топлоелектрическата централа е включена в списъка на стратегическите обекти от национално значение в сектор „Енергетика“, а с Постановление № 181 на Министерския съвет от 20 юли 2009 г. е определена като стратегически обект от значение за националната сигурност. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е единствената централа, която има връзка с трите нива на напрежение на ЕЕС на Република България - 110, 220 и 400 kV, което я прави основен фактор за устойчивата работа на ЕЕС, за ограничаване на разпространението на тежки аварии и подпомагане бързото възстановяване на системата.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е ключов елемент на ЕЕС, като осигурява както основен товар за консумация, така и пълноценно участие в регулирането на честотата и обменните мощности в системата при най-ниска себестойност между останалите топлоелектроцентрали. Участието на блоковете № 1 - № 8 във вторично регулиране на товара на ЕЕС се осъществява при задаване изменение на активната мощност на всеки от тях (АСДУ) от централния регулатор на ЦДУ, предавано автоматично чрез телемеханиката и изпълнявано от системите за управление на съответния блок, в съответствие с настроените параметри на регулиране (диапазон на регулиране, скорост на изменение на мощността и закъснение на изпълнение на заданието).

Разпалването на котлите в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД може да се осъществява както на мазут, така и с газоразпалваща инсталация. Това дава възможност едновременно да бъдат разпалени и включени в паралел с ЕЕС до 4 енергоблока (2 блока на мазут и в същото време пуск на 2 блока на природен газ), т.е. централата може да въведе в работа до 1/2 от инсталираната си мощност в рамките на 8-9 часа.

Изграждането на централата се извършва на три етапа:

- През първия етап, който обхваща периода 1963 г. – 1969 г. са изградени четири блока с номинална мощност от 150 МВт.

- Следват две разширения на централата: Първото разширение включва два блока с номинална мощност 210 МВт, влезли в експлоатация през 1985 г. Второто разширение е с два блока с номинална мощност от 215 МВт, като блок 7 е в експлоатация от 1990 г., а блок 8 влиза в експлоатация през месец декември 1995 г.

От 2003 г. блок 2 на централата работи с нова турбина с номинална мощност 165 МВт.

Старата част на централата, блокове от 1 - 4 работят на така наречената схема “дубълблок”, или една едновална кондензационна турбина с три цилиндъра и два правотокови котли тип ПК-38-4. Блоковете от новата част на централата са изградени по схемата “моноблок” или една турбина с един котел.

През 2007 г. „ТЕЦ Марица изток 2” ЕАД завърши рехабилитацията на блокове 1 и 2, стартира през 2005 г. Блок 1 бе въведен в експлоатация през септември 2007 г. с увеличена номинална мощност на 177 МВт, а блок 2 през май 2007 г. с номинална мощност 165 МВт.

След пускане на първите два блока за рехабилитация бяха спрени и блокове 3 и 4. Блок 3 заработи с номинална мощност 177 МВт отново през ноември 2008 г., а блок 4 в началото на 2009 г. През 2010 г. приключи модернизацията на блок 6 (232 МВт), а в началото на 2011 година в експлоатация след аналогична реконструкция беше приет и блок 8.

През месец декември 2014 г. приключи реализацията на проекта за рехабилитация (реконструкция и модернизация) на турбините на блокове 5 и 7, вследствие на което инсталираната мощност на централата достигна 1 610 МВт при същия разход на пара (или 20 МВт инсталирана мощност произвеждащи изцяло екологична енергия), като по този начин се увеличи производствения капацитет, както и гъвкавостта на централата при осигуряване на резерв за електро - енергийната система.

Замърсяването на атмосферния въздух с емисии на газове и прах, в резултат на дейността на енергийния отрасъл, оказва в екологично отношение най-значително въздействие върху околната среда. Основните замърсители при производствения процес са серни диоксиди (SO₂), азотни оксиди (NO_x), въглероден диоксид (CO₂) и прах. В тази връзка в „ТЕЦ Марица изток 2” ЕАД са изградени и първите за България сероочистващи инсталации (СОИ) на блокове 7 и 8, чиито пуск в експлоатация беше осъществен през м. август 2002 година. „ТЕЦ Марица изток 2” ЕАД работи със СОИ на всички енергоблокове, за което Дружеството има издаден сертификат по стандарт ISO 14001:2004. В етап на финализиране към датата на надтоящия доклад е проектът за преустройство на горивните уредби с цел намаляване на азотни оксиди (NO_x) на нива под 200 mg/Nm³.

Дружеството осъществява дейността си в съответствие с нормативната уредба на енергетиката в България. Цените на електрическата енергия, предназначена за обществения доставчик се регулират от Комисията по енергийно и водно регулиране (КЕВР) в съответствие с изискванията на Закона за енергетиката и Наредба за регулиране на цените на електрическата енергия. Дружеството участва и на свободния пазар, като сключва сделки по свободно договорени цени с всички търговски участници със статус „Активен” съгласно Правилата за търговия с електрическа енергия. Дружеството притежава издадена лицензия за производство на електрическа енергия от ДКЕВР под № А-091-01 от 21 февруари 2001 г. за период от 20 (двадесет) години, като нейния срок беше продължен с 20 (двадесет) години съгласно Решение № И1-А-091 от 02.07.2020 г. на КЕВР и лицензия издадена от КЕВР под № А-498-15 от 31 януари 2018 г. за дейността „Търговия с електрическа енергия”, което увеличава възможностите за сключване на сделки от централата. Дружеството участва активно и на балансиращия пазар, като считано от 01.02.2014 година блоковете от 1 до 4 /старата част/ на „ТЕЦ Марица изток 2” ЕАД са регистрирани като доставчици на балансираща енергия за участие във вторично регулиране, а блоковете от 5 до 8 /новата част/ са регистрирани като доставчици на балансираща енергия за участие в първично и вторично регулиране, като регистърът се води от ЕСО ЕАД.

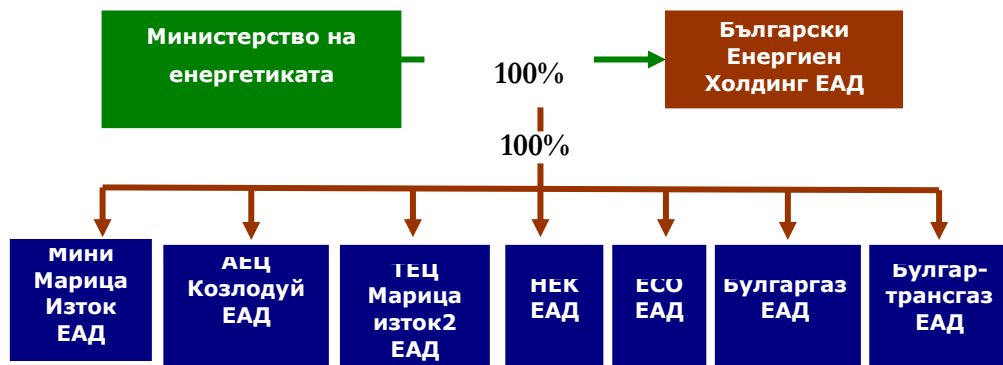
Акционерен капитал

Правата на едноличен собственик се упражняват от „Български енергиен холдинг“ ЕАД, ЕИК 831373560. Уставният капитал на Дружеството към 31.12.2022 г. е 687 631 610.00 лв. (шестстотин осемдесет и седем милиона шестстотин тридесет и една хиляди шестстотин и десет лева), разпределени в 68 763 161 (шестдесет и осем милиона седемстотин шестдесет и три хиляди сто шестдесет и една) броя акции, с номинална стойност 10 (десет) лева всяка една.

Акционери	Участие	Брой акции	Номинална стойност (хил. лв.)
„Български Енергиен Холдинг“ ЕАД	100%	68 763 161	687 632

Свързани лица

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е част от икономически свързана група под шапката на „БЕХ“ ЕАД, в която влизат следните дружества: Национална Електрическа Компания ЕАД, АЕЦ Козлодуй ЕАД, Мини Марица - изток ЕАД, Булгаргаз ЕАД, Булгартел ЕАД, Булгартрансгаз ЕАД, Електроенергиен Системен Оператор ЕАД, АЕЦ Козлодуй – Нови мощности ЕАД, ВЕЦ Козлодуй ЕАД, Интерприборсервиз ООД, Булгартел-Скопие ДООЕЛ, Газов Хъб Балкан ЕАД. Дружествата, обединени в холдинговата структура, запазват своята оперативна самостоятелност,

Към 31 декември 2022 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД има участия в следните дружества:

Дружество	Участие	Номинална стойност (хил. лв.)
ЗАД „Енергия“	0.96%	173

Продажба на дъщерното предприятие „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД през 2022 г.

През 2022 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД продаде акциите на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД. В съответствие с политиката на правителството за оптимизиране на разходите на държавните енергийни дружества Съветът на директорите на „ТЕЦ Марица изток“ ЕАД с Протокол № 54/15.12.2021 г. взе решение да се предприемат необходимите действия по

продажба на футболния клуб след получаване на предварително съгласие за това от „Български енергиен холдинг“ ЕАД - едноличен собственик на капитала на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД.

Във връзка с горното, с решение по т. П.9 от Протокол № 67-2021/22.12.2021 г. Съветът на директорите на „Български енергиен холдинг“ ЕАД даде предварително съгласие.

В изпълнение на горепосочените решения на 25.02.2022 г., в град Стара Загора, между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и СНЦ „Сдружение за подкрепа на футбола - Берое“, ЕИК 206794473 се сключи договор за покупко – продажба на 5 480 000 акции, представляващи 100% (сто процента) от капитала на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД. На 10 март 2022 г. в Търговския регистър са публикувани промените в актуалното състояние на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД. От тази дата едноличен собственик на капитала на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД е СНЦ „Сдружение за подкрепа на футбола - Берое“.

Информация, относно възнагажденията на ключовия управленски персонал

За 2022 г. на членовете на Съвета на директорите са начислени общо възнагаждения в размер на 430 хил. лв., в това число 410 хил. лв. заплати и 20 хил. лв. социални осигуровки.

Информация, относно придобиването и притежаването на акции на Дружеството от членовете на Съвета на директорите

Членовете на Съвета на директорите нямат участия в други дружества.

Членовете на Съвета на директорите не притежават акции и облигации на Дружеството. За тях не са предвидени привилегии или изключителни права да придобиват акции и облигации на Дружеството. Всички акции са 100% собственост на „БЕХ“ ЕАД.

Няма уведомявания и сключени договори по чл. 240 б от Търговския закон.

Персонал

Към 31.12.2022 г. Дружеството осъществява дейността си с 2 339 души, разграничени според функциите си на:

- Експлоатация и оперативно управление;
- Ремонт и поддръжка на съоръженията;
- Материално-техническо снабдяване и складово стопанство;
- Транспорт и механизация;
- Финансово – икономическа дейност;
- Инвестиционна дейност;
- Контролна дейност;
- Социално битова дейност.

Организационната структура е определена и съобразена с Правилника за експлоатация в системата на енергетиката и Правилника за безопасност. Във връзка с организацията на дейността персоналът на Дружеството е разпределен в шест дирекции – Дирекция „Експлоатация“, Дирекция „Финансово икономическа“, Дирекция „Маркетинг и обществени поръчки“, Дирекция „Ремонти“, Дирекция „Административен, данъчен и финансов контрол“ и Дирекция „Сигурност“.

На пряко подчинение на Изпълнителния Директор са следните отдели и структурни звена: Отдел „Безопасност и здраве при работа“, Отдел „Техническа инспекция на експлоатацията“, Отдел „Технически контрол и качество“, Правен отдел, Отдел „Екология“, Секретар, Отдел „Управление и развитие на човешките ресурси“, Орган за контрол „контрол на метала от вид С“, Лаборатория за изпитване на въглищата, Отдел „Информация и връзки с обществеността“, Отдел „Инвестиции“, звено „Корпоративно планиране“, Отдел „Вътрешен одит“ и звено „Защита на личните данни“.

Към Дирекция „Експлоатация“ са обособени: ДИС (дежурни инженери на смяна) и диспечер, Котелен цех, Турбинен цех, Цех „Контролно измервателни прибори и автоматика, управляващи информационни системи“, Електро цех, Цех „Химична водоочистка и режими“, Цех „СОИ“,

Цех „Сгуротвал”, Цех „Въглищно стопанство и пепелоизвоз”, ЖП Гара, Производствено технически отдел, Звено „Помощен персонал”.

Към Дирекция „Финансово икономическа” е обособен Отдел „ФСО, планиране и анализ”.

Към Дирекция „Маркетинг и обществени поръчки” са обособени: Отдел „Материално техническо снабдяване”, Търговски отдел, Конструктивно технологичен отдел, Звено „Енергиен пазар”.

Към Дирекция „Ремонти” са обособени: Ремонтно механична база, Автостопанство, Административен отдел, Лаборатория по вибродиагностика, Звено „Помощен персонал”.

Към Дирекция „Административен, данъчен и финансов контрол” са обособени: Звено „Вътрешноведомствен финансов контрол”, Звено „Контрол на документи”, звено „Деловодство”.

Дирекция „Сигурност” отговаря за защита на класифицираната информация, управление при кризи и отбранително мобилизационната подготовка, защита на националната и европейска критична инфраструктура, управление на мрежовата и ИТ инфраструктура, както и на мрежовата и информационна сигурност на „ТЕЦ Марица изток 2” ЕАД. В дирекцията са включени отдели „Сигурност и управление при кризи”, „Информационни технологии” и „Мрежова и информационна сигурност”.

За 2022 г. списъчния състав на Дружеството е 2 339 души, а средносписъчния състав е 2 295 души. За периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. новопостъпилите в централата са 164 души, а напусналите са 109 души.

Разпределение на персонала към 31.12.2022 г. по образование и пол

	висше	полу висше	ср. спец.	ср. проф.	ср. общо	основ но	осн. проф.	начално	без дипл.	без данни	общо
мъже	650	38	592	379	106	29	3	1	1	4	1803
жени	251	15	117	80	62	9	1	0	1	0	536
общо	901	53	709	459	168	38	4	1	2	4	2339

Разпределение на персонала към 31.12.2022 г. по възраст и пол

	под 18 г.	18-30	31-40	41-50	51-60	над 61 г.	общо
мъже	-	109	454	625	581	34	1803
жени	-	14	101	200	212	9	536
общо	-	123	555	825	793	43	2339

МИСИЯ И ЦЕЛИ

Мисия

Мисията на Дружеството е насочена към реализирането на следните цели:

Стратегически цели

- Гарантиране на сигурността на енергийните доставки;
- Утвърждаване на позицията на Дружеството като един от основните участници на борсовите платформи на „БНЕБ“ ЕАД и на европейските пазари.

Оперативни цели

- Опазване на околната среда;
- Прозрачност и добри управленски практики;
- Поддържане на балансирана инвестиционна политика;

- Повишаване на ефективността и ефикасността на дейността;
- Повишаване качеството на човешките ресурси;
- Внедряване на иновационни технологии;
- Повишаване нивото на автоматизация, контрол и сигурност.

Визия

Въвеждането на иновации е сред основните приоритети на ръководството. По този начин се постига подобрене на работния процес, увеличаване на производството, като същевременно намалява разходът на ресурси.

III. Основни резултати за 2022 г.

Постигнати технико-икономически показатели:

Показатели	Означ.	Дим.	Бизнес план 2022 г.	Отчет 2022 г.	Изпълн. %	
1.Разполагаемост на мощността – бруто/възможна/	Еразп	МВтч	10 353 076.25	10 463 179.81	101.06	+
2.Разполагаемост на мощността реализирана	Еразп	МВтч	9 224 882.27	8 877 083.77	96.23	-
3.Производство ел.енергия – бруто	Е _{бр}	МВтч	10 105 788.95	9 665 636.16	95.64	-
4.Разход на ел.ен-я за СН	Е _{сн}	%	13.79	13.87	100.58	-
5.Произведена и доставена активна ел.енергия – нето	Е _{нето}	МВтч	8 712 466.97	8 324 714.58	95.55	-
6.Продадена ел.енергия, вкл. балансиращ пазар	Е _{нето}	МВтч	8 840 399.27	8 406 338.77	95.09	-
7.СРУГ за пр-во на ел.енергия-нето	В _{ел,нето}	гр/кВтч	443.42	441.70	99.61	+

Забележка : " - " - неизпълнение на показателя спрямо плана
" + " - преизпълнение на показателя спрямо плана

Анализ на постигнатите технико-икономически показатели – Разполагаемост, производство на ел.енергия и изпълнение на диспечерския график

За изтеклата 2022 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД отчита 10 463 179.81 МВтч разполагаема енергия, която е със 110 103.56 МВтч повече от планираната. При съгласувания с ЕСО ЕАД и НЕК ЕАД график за планови ремонти, договорената разполагаема мощност на енергоблоковете и престои за ППР за 2022 г., е предвидено централата да осигури 10 353 076.25 МВтч разполагаемост. Изведените мощности за извършване на ремонт по заявка (ППР) са 325 047,65 МВтч, което е малко над половината от очакваните 5% от възможното производство.

По отчетни данни за 2022 г. е реализирана разполагаемост в размер на 8 877 083,77 МВтч, което представлява 96,23 % спрямо планираната.

През 2022 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД отчита 9 665 636.16 МВтч брутно електропроизводство, а изнесената в ЕЕС електроенергия е 8 324 714.58 МВтч. Разчетите за производството на брутна електроенергия за 2022 г. са изпълнени на 95.64 %.

Продажбите на свободния пазар за годината възлизат на 7 710 774,75 МВтч, а за регулирания пазар са продадени 469 678 МВтч или 5,64% от нето производството е реализирано на регулирания пазар на електроенергия.

Със заповед № Е-РД-16-479 от 25.06.2021 година на основание чл. 4, ал. 2, т. 8 от ЗЕ министърът на енергетиката определи на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД обща годишна квота в размер на 1 000 000 МВтч за задължително изкупуване на електрическа енергия, произведена от местни първични източници на гориво, представляващи приблизително 3,3% от цялата първична енергия, необходима за производство на електрическа енергия, консумирана в страната през календарната 2021 година. Според същата заповед общата годишна квота следва да бъде произведена от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за периода 01.07.2021 г. – 30.06.2022 г. По силата на чл. 93а, ал. 1, т. 3 от ЗЕ тази обща годишна квота следва да бъде изкупена от обществения доставчик, а според чл. 35, ал. 2, т. 2 от ЗЕ разходите във връзка с тази заповед са разходи, произтичащи от наложено задължение към обществото.

С Решение № Ц - 27 от 01.07.2021 година на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) количествата електрическа енергия от общата годишна квота на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД в размер на 1 000 000 МВтч, определени съгласно заповед № Е-РД-16-479 от 25.06.2021 година на министъра на енергетиката, са включени в общото количество електрическа енергия, реализирано от „НЕК“ ЕАД за осигуряване на потреблението на клиентите на крайните снабдителите.

Съгласно Решение № Ц-19 от 01.07.2022 година на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) прогнозната годишна пазарна цена за базов товар за периода 01.07.2022 г. – 30.06.2023 г. е определена на 430,94 лв./МВтч. В цитираното Решение цената за електрическа енергия на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е изчислена от Комисията в размер на 328,11 лв./ МВтч, без ДДС и нетна електрическа енергия – 7 250 804 МВтч. Комисията не е определила разполагемост на централата за участие в сделки по регулирани цени от 01.07.2022 година.

Поради добрите ценови нива на свободния пазар Дружеството активно участва в търговията с електроенергия чрез платформите на БНЕБ през цялата 2022 година. На пазар „Дългосрочни договори“ се реализират предимно количества, които да осигурят минимално натоварване на разполагаемите мощности. На пазар „Ден напред“ се предлагат количества, които да оптимизират товара на работещите блокове в диапазона до разрешения максимален товар. Продадени на свободния пазар са 7 710 774,75 МВтч, от които по двустранни договори да реализирани 6 310 763 МВтч (81,84 % от продажбите), на пазар „Ден напред“ са реализирани 1 376 883,5 МВтч (17,85 %) и 23 128,25 МВтч на пазарен сегмент „В рамките на деня“. По пазарни цени са реализирани 91,44 % от всички продажби на Дружеството, тъй като ценовите условия на БНЕБ позволяваха Дружеството да предлага производството си при икономически изгодни условия.

За март 2022 година „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД постига рекордно електро-производство от 1 104 429,79 МВтч. То е със 135 231,93 МВтч по-високо от най-натоварения месец за 2021 година – декември, когато са отчетени 969 197,86 МВтч.

Най-ниското отчетено брутно електропроизводство от 591 764,25 МВтч е през юни, когато блок 5 и блок 6 са в среден ремонт, а блок 7 - в основен ремонт. То е 3,4 пъти по-високо от най-ниското електропроизводство за 2021 година пак през юни – 172 678,46 МВтч, когато блокове 2, 3 и 4 са в резерв по търговски график, блокове 5 и 6 са в среден ремонт, а блок 8 - в основен ремонт.

През 2022 година за участие в регулирането на товара и честотата на електроенергийната система е отчетена електроенергия от участие във вторично регулиране нагоре – 212 329,22 МВтч и електроенергия от участие във вторично регулиране надолу – 72 902,80 МВтч.

При невъзможност за изпълнението на регистрираните графици (при аварийно спиране на мощност) „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД излиза на балансиращия пазар и купува енергийния недостиг (отрицателен небаланс) от ЕСО-ЕАД. Чрез пазар „В рамките на деня“ през 2022 година от „БНЕБ“ ЕАД са закупени 21 998,65 МВтч за компенсиране на недостиг.

От 01.06.2014 г. Дружеството работи по установените ПТТЕЕ, като през изтеклата година работи с „ЕСО“ ЕАД по Договор за достъп, предоставяне на допълнителни услуги и участие в на балансираща енергия, който е подписан от двете дружества на 30.01.2014 г. в изпълнение на ПТТЕЕ. В края на 2020 година част от условията по горесцитирания договор бяха преподписани в нов „Договор за достъп до и пренос през електропреносната мрежа с производител на електрическа енергия“ от 16.10.2020 година. Също поради изменения е ЗЕ и ПТТЕЕ на 03.12.2020

година централата подписа нов „Договор за предоставяне на допълнителни услуги и участие в пазара на балансираща енергия от регистрираните доставчици и допълнителни услуги“ с цел регламентирано участие на тръжни процедури за допълнителни услуги – разполагаемост за резерв за първично и резерв за вторично регулиране и уреждане на плащанията за енергия от участието в балансиращия пазар.

През изминалата 2022 г. е отчетена само 0,07% аварийност на основни съоръжения в централата, която се равнява на 7 458,66 МВтч произведена електроенергия.

Причините са пропуск в ДРЧ на КА-1 и загуба на възбуждане на ТГ-5 през януари, пропуск на конвективна шахта ляво на КА-11 през февруари и загуба на възбуждане на ТГ-2 през март, неизправна ел. защита на ДВ-5 – април, през май - сработила технологична защита на ТГ-5, пропуск в пещна камера на К-4 през юни и аварийно изключване от земно-стопорната защита на Г-3 през юли, висока температура прегрята пара на КА-6 през ноември, сработила защита на димен вентилатор на КА-4 и висока температура остра пара на КА-5 през декември.

За 2021 година е отчетена по-ниска аварийност - 0,04% на основни съоръжения в централата, която се равнява на 4 750,94 МВтч произведена електроенергия.

Отчетеният нетен СРУГ за 2022 г. е 441,70 гр/кВтч и е по-нисък от планирания в Актуализираната Бизнес-програма (443.42 гр/кВтч) с 1.72 гр/кВтч. Разходът на въглища през 2022 година е 15 350 208,05 тона натурално гориво.

По-голям е броят спирания и пускове на котли през 2022 г. 74 броя, докато през 2021 година те са 55 броя. През 2022 г. в Централата са изразходвани 2 372 тона котелно гориво (мазут), което е с 1 228 тона повече от разхода за 2021 г., основно поради по-голямото натоварване на производствените мощности. За котли ПК-38-4 са изгорени 1 240 тона мазут или 52,28% от общото количество, а за котли П-62- 1 132 тона или 47,72% от общия мазут.

Разходът на природен газ за разпалване на котлите през 2022 г. възлиза на 797,299 хил.нм³ спрямо 1 680,978 хил.нм³ за 2021 година.

Реализираното по-голямо електропроизводство е основната причина за отчетения по-висок разход на варовик, необходим за работата на СОИ - от 570 266 тона през 2021г. на 988 956 тона през 2022г.

Изпълнение на ремонтна програма

По ремонтната програма на Дружеството за 2022 г. се извършиха планови и текущи ремонти на всички съоръжения, съгласно утвърдения график, като основната част от извършените ремонтни дейности са извършени със собствен ресурс. Като изпълнение разходите за ремонти за 2022 година възлизат на 31 145 хил. лв.

в хил. лв.

Наименование на разходите	2022 г. (актуализиран план)	Общо разходи за 2022 г.	Изпълнено към 31.12.2022 (%)
За вложени материали	16 242	9 438	58.11%
За външни услуги	24 362	21 707	89.10%
ОБЩО:	40 604	31 145	76.70%

Инвестиции и модернизации

Утвърдената актуализирана Инвестиционна програма на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за 2022 г. включва довършване и въвеждане в експлоатация на преходни обекти, изграждане на нови, реконструкция и модернизация на Централата.

По видове финансиране	2022г. (актуализиран план)	Изпълнено към 31.12.2022	Изпълнено към 31.12.2022 (%)
Собствено финансиране	136 507	76 851	56.30%
Общо	136 507	76 851	56.30%

Интегрирана система за управление

Системата за управление на качеството (СУК) в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД бе сертифицирана от „ТЮФ Рейнланд България“ ЕООД първоначално през 2006 г., съгласно ISO 9001:2000 с обхват: „Производство на електрическа енергия и предоставяне на услуги – разполагаема мощност, първично и вторично регулиране на честотата и регулиране на напрежението”.

През изминалите години сертифициращият орган ежегодно провежда ресертификационни и надзорни одити, чрез които контролира и следи изпълнението на изискванията, произтичащи от съответните версии на стандарта ISO 9001. СУК се развива непрекъснато, като винаги е в съответствие с изискванията на стандарта и удовлетворява потребностите на Дружеството. През 2018 г. се внедриха новите изисквания на БДС EN ISO 9001:2015. Настоящият сертификационен цикъл започна през 2021 г., като област на приложение на сертификата е: „Производство и продажба на електрическа енергия, предоставяне на разполагаемост, допълнителни услуги за регулиране на честотата и обменните мощности, балансираща енергия и регулиране на напрежението”. Доказателство за това е издаденият сертификат от сертифициращия орган „ТЮФ Рейнланд България“ ЕООД.

Постиженията и високите резултати на функциониращата СУК, посредством постоянно подобряване и успехи са признани за усилията и компетентността на ръководството и персонала на Дружеството в търсенето и налагането на съвременни решения, механизми и инструменти за удовлетворяване изискванията на законодателството, пазара, клиентите и другите заинтересовани страни. Доказателство за това са изпълнението на формулираните цели в Политика по качество, околна среда, здраве и безопасност при работа на Дружеството, неговата стратегическа насоченост към непрекъснато повишаване на качеството на предоставяните продукти, услуги и поетият от ръководството ангажимент за:

- Непрекъснато проучване и удовлетворяване на изискванията и очакванията на заинтересованите страни с цел производство и продажба на електрическа енергия с желаното качество и в съответствие с стандарти, нормативни документи и договори;

- Идентифициране, актуализиране и постигане на високи цели по качество в контекста на Дружеството, за извършваните дейности и предоставяните услуги, отчитайки рисковете и възможностите, обезпечени с необходимите ресурси за прилагане, поддържане и непрекъснато подобряване на системата за управление;

- Осигуряване и ангажиране на квалифициран персонал от всички нива в Дружеството към ефикасно и ефективно изпълнение на дейностите по качеството, инструктиране и обучение на персонала, с цел поддържане и повишаване квалификацията, компетентността и осъзнаване на личните му отговорности;

- Идентифициране и управление на процесите и техните взаимовръзки като система, за ефикасно и ефективно постигане на целите по качество;

- Осигуряване на наблюдение, измерване, анализиране и оценка на процесите по отношение на качеството на продуктите и услугите, за вземане на решения, основани на доказателства за пригодността, адекватността, ефикасността и ефективността на СУК;

- Непрекъснато подобряване ефикасността и ефективността на СУК, в стремеж за реализиране на нови възможности за развитие и подобряване резултатността на дейностите, свързани с качеството на предоставяните продукти и услуги;

- Осигуряване на прозрачност и коректност във взаимоотношенията с всички заинтересовани страни.

Дейност по осигуряване на безопасност и здраве при работа (БЗР)

За постигане на ефективност в дейността по осигуряване на БЗР в Дружеството се провежда активна социална политика по безопасност и здраве, в която Системата за управление на здравето и безопасността при работа заема водещо място. Политиката на Дружеството по отношение на ЗБР е насочена към широкообхватен подход за насърчаване към осигуряване на “благосъстояние при работа”. За изпълнението на стратегическите цели по здраве и безопасност при работа, обявени в Декларация на ръководството, за 2022г. са определени общи и конкретни измерими цели за отделните структурни звена. Постигането на тези цели е осигурено с одобряването на Програма за управление на здравето и безопасността при работа през 2022 г. В Програмата са включени общо за Централата 73 мероприятия като са изпълнени 29 мероприятия.

- Подобряване на условията на труд, нормализиране на параметрите на работната среда и подобряване хигиената на труда в работните помещения;
- Обезопасяване на работните места чрез прилагане на ефективни средства за колективна защита;
- Подобряване на санитарно-битовото обслужване.

Трудов травматизъм

Показатели на честота и тежест на трудовия травматизъм

Отчетен период	Общ брой злополуки	Смъртни злополуки	Брой Възстановени злополуки	Коеф. на честота (K _ч) ТЕЦ-2	Коеф. на тежест (K _т) ТЕЦ-2	Коеф. на тр.травм (K _{тр}) в ТЕЦ-2	Коеф.на тр.травм за страната (K _{тспр})	Коеф.на тр.травм. за отрасъла (K _{тмл})
2022г.	4	-	3	1,74	0,12	0,93	0,64	1,20

През 2022г. в „ТЕЦ Марица изток 2“ЕАД има регистрирани общо 4/четири/ трудови злополуки по чл.55 ал.1 от КСО.

Околна среда

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД демонстрира отговорност и доказва стриктно спазване на европейското и национално законодателство в областта на околната среда.

Внедрена е система за управление на околната среда (СУОС), сертифицирана съгласно EN ISO 14001:2015 от TÜV Rheinland Cert GmbH с област на приложение „Производство на електрическа енергия със сероочистващи инсталации на всички инсталирани енергоблокове и предоставяне на услуги - разполагаема мощност, първично и вторично регулиране и регулиране на напрежението”.

Политиката на ръководството е насочена към ограничаване на вредното въздействие, чрез контрол на въздействията, които оказва върху компонентите на околната среда, при извършване на основната си дейност: производство и доставка на електрическа енергия.

Основна цел на Дружеството е поддържане и непрекъснато подобряване на СУОС в съответствие с изискванията на EN ISO 14001, производство на електроенергия при висока надеждност и енергийна ефективност.

В периода от 01.12. до 02.12.2022 г. успешно приключи втори надзорен одит на СУОС за доказване на съответствие с изисквания на стандарт ISO 14001:2015. По време на одита не бяха констатирани несъответствия и не са направени препоръки за подобряване. Отчетено беше пълно съответствие на изградената СУОС съгласно изискванията на международния стандарт EN ISO 14001:2015. Потвърдена е валидността на съществуващата сертификация.

За осигуряване висока степен на опазване на околната среда „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД прилага правилата за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването, работейки съгласно КР №50/2005 г., включващо норми за допустими емисии въз основа на най-добрите налични техники,

целящи предотвратяване и контрол на емисиите във въздуха, водите и почвата, управлението на отпадъците, енергийната ефективност и предотвратяването на аварии.

През 2022 г. със заповед на министъра на околната среда и водите са проведени 4 броя проверки от експерти на РИОСВ - Стара Загора, РИОСВ - Хасково, РИОСВ - Благоевград, РИОСВ - Монтана, РИОСВ - Пловдив и РИОСВ - Велико Търново за изпълнение на Условие 9 от КР№ 50/2005г. - емисии в атмосферата, на които бе констатирано и потвърдено стриктно спазване на нормите за допустими емисии и изпълнение на Условието.

В периода от 31 август 2022г. - 04 ноември 2022г. в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД са извършени общо 6 броя проверки, две от които за изпълнение на условията в КР№ 50/2005г. (комплексна проверка) от експерти на РИОСВ - Стара Загора и РИОСВ - Велико Търново. И на двете проверки бе констатирано изпълнение на поставените условия в КР.

По време на проверките от компетентните органи не са констатирани несъответствия.

Основните замърсители емитирани в атмосферния въздух - серен диоксид, азотни оксиди, въглероден диоксид, въглероден оксид и прах са в резултат от изгаряните в енергийните котли (ЕК) на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД лигнитни въглища добивани в Източноаришкия минен басейн. Лигнитното гориво от „Мини Марица-изток“ ЕАД се характеризира с ниска калоричност, високо съдържание на сяра, влага и пепел.

Редуцирането на вредните емисии се извършва, чрез експлоатация на разрешените с КР № 50/2005г. пречиствателни съоръжения за емисии в атмосферата: СОИ 1/2 (ЕБ №1 и ЕБ №2), СОИ 3/4 (ЕБ №3 и ЕБ №4), СОИ 5/6 (ЕБ №5 и ЕБ №6), СОИ 7 (ЕБ №7) и СОИ 8 (ЕБ №8). Пречистването на димните газове от общ суспендиран прах се осъществява чрез изградените електрофилтри към всеки един от енергийните котли. Изградените сероочистващи инсталации за почистване на димните газове от серен диоксид на база „мокър варовиков метод“ с варовикова суспензия, намиращи се след електрофилтрите по пътя на димните газове, допълнително редуцират емисиите на прах изпускани в атмосферния въздух. За ограничаване на вредното въздействие върху качеството на атмосферния се изпълняват следните екологични проекти:

Пълен инженеринг на газоопълтна пещ на енергийни котли от 1 до 8: Финализиран за ЕК №1, ЕК №2, ЕК №5, ЕК №6, ЕК №7 и ЕК №8). Пълният инженеринг на газоопълтни пещи на ЕК №3 и ЕК №4 се изпълнява в момента.

Пълен инженеринг на газова разпалваща инсталация на енергийни котли от 1 до 12: Финализиран за ЕК №1, ЕК №2, ЕК №5, ЕК №6, ЕК №7, ЕК №8, ЕК №11 и ЕК №12. Изградена външна газопроводна мрежа и 5 бр. газорегулиращи пункта (ГРП) - ГРП 1, ГРП 3, ГРП 4, ГРП 7 и ГРП 8. Издадени са съответните разрешения за ползване от ДНСК. Планира се изграждането на газомазутна разпалваща инсталация на природен газ на ЕК №3, ЕК №4, ЕК №9, ЕК №10, и ГРП 2, ГРП 5 и ГРП 6 да се реализира по време на основните ремонти на ЕК №3, ЕК №4, ЕК №9, ЕК №10.

Изграждането и въвеждането в експлоатация на газоразпалващи инсталации на енергийни котли от 1 до 12, вътрешна газопроводна мрежа и 8 броя газорегулиращи пунктове за енергийни блокове от 1 до 8 целят замяна на разпалващото гориво мазут с природен газ по време на пусковите операции на енергийните котли. Мазутът остава като резервно, разпалващо гориво в случай на спряно подаване на природен газ. Реализирането на проекта води до повишаване ефективността на работа на Дружеството и намаляване на негативното въздействие върху компонентите на околната среда. Допринася за опазване живота и здравето на населението, чрез редуциране на еквивалентното количество парникови газове, годишната емисия на прах, както и на количеството серен диоксид изпускано в атмосферния въздух

Пълен инженеринг на ниско емисионни горелки на енергийни котли от 1 до 12: Реализиран за всички ЕК №№1÷12.

Във връзка с Решение за изпълнение №2017/1442/ЕС на Комисията от 31 юли 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) за големи горивни инсталации, съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на съвета в ИАОС е представена информация и доказателства за прилагане на най-добри налични техники (НДНТ), с искане за предоставяне на дерогация за замърсители серен диоксид (SO₂) и живак (Hg). Издадено е Решение № 50-Н0-И0-А5/2018г. за актуализиране на комплексно разрешително № 50/2005 г. на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. Решението се обжалва от Сдружение „За Земята - достъп до правосъдие“. С определение № 252/17.06.2019г. на Старозагорски административен съд, по искане на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е допуснато предварително изпълнение Решение № 50-Н0-И0-А5/2018 г. С

предоставянето на дерогацията са въведени нови по-строги норми за допустими емисии (НДЕ/НДНТ-СЕН) за вредните вещества емитирани в атмосферния въздух при експлоатацията на Горивната инсталация за производство на електроенергия: за прах, серен диоксид (SO₂), азотни оксиди (NO_x) и въглероден оксид (CO). Въведени са НДЕ/НДНТ-СЕН за живак (Hg), хлороводород (HCl) и флуороводород (HF) и мониторинг на метали и неметали (As, Cd, Co, Cr, Cu, Mn, Ni, Pb, Sb, Se, Tl, V, Zn).

Като оператор на действаща инсталация, задължен да изпълни влязла в сила нормативна уредба по околна среда, Дружеството е поело задължението да изпълнява Инвестиционна програма за привеждане в съответствие с изискванията на Решение за изпълнение (ЕС) 2021/2326 от 30 ноември 2021 година за формулиране на заключения за НДНТ за големи горивни инсталации, чрез изпълнение на следните мерки:

СОИ 1/2 и СОИ 3/4 - Изпълнено: подмяна на съществуващи впръскови дюзи с нов модел съвременни дюзи; монтаж на отражателни пръстени около стените на абсорберите; монтаж и пускане в работа на система за сулфитен анализатор.

СОИ 5/6 - Изпълнено: монтаж на отражателни пръстени около стените на абсорбера; подмяна на съществуващи впръскови дюзи с нов модел съвременни дюзи - подменени са част от дюзите; монтаж на нови компресори окисляващ въздух за подмяна на съществуващите въздушни вентилатори - предстои стартиране на обществена поръчка.

СОИ 7 и СОИ 8 - Изпълнено: подмяна на съществуващи впръскови дюзи с нов модел съвременни дюзи; монтаж на отражателни пръстени около стените на абсорберите; монтаж на 5 (пет) дюзово ниво. След изпълнение на мерките са достигнати новите норми - над 97% степен на десулфуризация за СОИ 1/2, СОИ 3/4, СОИ 7, СОИ 8 и над 97.5 % за СОИ 5/6.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, поддържа собствена автоматична станция за контрол качеството на атмосферния въздух - АИС „Полски градец“.

АИС регистрира стойностите на серен диоксид, фини прахови частици (ФПЧ10) и азотни диоксиди в приземния атмосферен слой.

На Автоматичната измервателна станция се поддържа се информационно табло, показващо стойностите на измерените замърсители.

Осъществен е пренос на данни в реално време от АИС „Полски Градец“ до регионалния диспечерски пункт в РИОСВ - Стара Загора и централния диспечерски пункт в ИАОС - София.

Изградена е и се поддържа системата за ранно предизвестяване (СРП) за превишаване на наземните концентрации на замърсители серен диоксид, азотни оксиди и прах. Системата е собственост и се поддържа от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, „Контурглобал Марица изток 3“ АД, „ЕЙ И ЕС-ЗС Марица изток 1“ ЕООД и „Брикел“ ЕАД.

На база данните от неподвижните точкови източници на четирите централи, намиращи се в района на комплекса „Марица изток“ и 6-те автоматични метеорологични станции се изготвя математически модел за евентуално превишаване на наземните концентрации. Числената прогнозата на усъвършенствана и надградена СРП за замърсяване на приземния слой въздух се актуализира два пъти ежедневно, от 02 до 06 часа и от 14 до 18 часа. Изградено е „Депо за неопасни отпадъци с код и наименование 10 01 05 - твърди отпадъци от реакцията на основата на калций, получени при десулфуризация на отпадъчни газове (гипс от СОИ)“ със съответната инфраструктура към него, отговарящо на Наредба № 6 от 27 август 2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Издадено е Разрешение за ползване № СТ-05-958/24.06.2014 г. от ДНСК и Комплексно разрешително № 476-Н0/2013 г. от ИАОС в сила от 06.12.2013г.

Предприети са действия за промяна на класификацията на техническия гипс (FGD гипс), получаван от сероочистващите инсталации (след инсталациите за обезводняване на гипс (ИОГ), като страничен продукт по смисъла на чл. 4, ал.1 от ЗУО „технически гипс за производство на строителни материали“.

С Решение № СП-9/29.07.2022г. на Министъра на околната среда и водите техническия гипс (FGD гипс), получен при производството на електроенергия на базата на топлоенергия при изгарянето на местни лигнитни въглища от Източномаришкия басейн, след обезводнителните инсталации за гипс на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е определен като страничен продукт.

Промяната на класификацията на продукта, освен всички ползи в екологичен аспект свързани с неговото управление ще доведе и до финансови ползи за Дружеството, вследствие на увеличената

реализация на обезводнен технически гипс и намаляване разходите за депониране на отпадък с код 10 01 05 - твърди отпадъци от реакцията на основата на калций, получени при десулфуризация на отпадъчни газове (гипс от СОИ)”.
Към момента тече обществена поръчка за регистрация по REACH на техническия гипс (FGD гипс), след ИОГ в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД.

С Решение № РР-4914/23.01.2023г. е продължен срока на действие на разрешително № 31430010 (стар №0560)/28.09.2001г., последно продължено с решение № РР-1366/14.11.2011 г., за водовземане от повърхностен воден обект, издадено от Министъра на околната среда и водите, продължено от Директора на БД ИБР.

С Решение №60-А2/2019г. на изпълнителния директор на ИАОС е одобрен актуализираният доклад за безопасност на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, като предприятие с висок рисков потенциал. Поддържа се актуален аварийен план и система за управление на мерките за безопасност (СУМБ).

В периода 13.10.2022г.-14.10.2023г. е извършена проверка във връзка със Заповед №РД-122/31.01.2022г. на Министъра на околната среда и водите за контрол на изпълнението на задълженията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, като предприятие класифицирано с висок рисков потенциал. По време на проверката е констатирано едно несъществено несъответствие, за актуализация на информацията за засегнатото население във връзка с промяна на чл.116д, ал.1 от ЗООС в сила от 07.06.2022г. Несъответствието е отстранено на 24.10.2022г., за което своевременно е информирана РИОСВ-гр. Стара Загора.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД следва политиките и мерките за смекчаване на последиците от изменението на климата, чрез включване в Схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС), чиято цел е намаляване на емисиите на парникови газове. Притежава разрешително №46-Н2/2020г., извършва мониторинг и докладване на емисиите парникови газове.

През 2022г. е извършен верификационен одит на Годишен доклад на парникови газове за 2021г.

В периода 20.02.2023г. - 21.02.2023г. е извършен верификационен одит на Годишен доклад на парникови газове за 2022г.

Като оператор на инсталация за производство на електрическа енергия, с обща номинална топлинна мощност превишаваща 20 MW, имащ право да участва в безплатното разпределение на квоти за емисии парникови газове в периода 2021 - 2030 г., на основание чл. 10в от Директива 2003/87/ЕО (изменена с Директива (ЕС) 2018/410) е подадено заявление за участие в Националната рамка за инвестиции (НРИ) за периода 2021 - 2030 г.“, чрез която се осигурява възможност за безплатно разпределение на квоти, с цел модернизация на енергийния сектор.

Финансови резултати за 2022 година

През 2022 г. във връзка с преодоляване на последиците от здравната криза с COVID-19, както и рестарта на икономиките се появи повишено търсене на енергия, при което се увеличиха цените и обемите.

Програмата за компенсиране на крайните небитови потребители на пазара на електрическа енергия и нейното обвързване с пазарния сегмент „Ден напред“ допълнително ограничава пазарния интерес към сключване на двустранни договори по сегмента „ЦПД“.

Друг основен фактор за задържането на по-високи цени на пазара е повишението на цените на основните енергоносители, в т.ч. и на природния газ, в резултат от развиващия се военен конфликт на територията на Украйна и наложените икономически санкции и ограничения върху Русия, която е основен доставчик на природен газ за страните от ЕС и България.

Отчетните данни за 2022 г. за „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД показват възстановяване на пазарните позиции на дружеството на борсовия пазар при сделките „Ден напред“ и „ЦПД“, като ефективността на производството е значително по-висока, спрямо предходни отчетни периоди. Високите цени на енергията на свободния пазар изцяло компенсират по-високите цени на въглеродни емисии и за първи път тези приходи осигуряват възвръщаемост. Ефективността на приходите от продажби през този период се отразява положително и върху оперативната печалба на Дружеството, която възлиза на 1 264 606 хил. лв. Дружеството ще стартира следващия отчетен период в значително по-благоприятно общо финансово състояние, като през януари 2023 г. бяха

напълно погасени задълженията към „БЕХ“ ЕАД по Договор № 17671/06.12.2021 г. между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и „БЕХ“ ЕАД за новирание за задължения, като през 2022 г. бяха погасени главници в размер на 965 972 хил. лв. и платени лихви – 28 672 хил. лв. и през месец януари 2023 г. главница в размер на 82 189 хил. лв. и лихви, възлизащи на 128 хил. лв.

Конфликтът между Русия и Украйна

Международното положение, свързано с конфликта между Русия и Украйна доведе до промени в пазарните условия, свързани с нарастваща инфлация и динамично покачване на цените на основни суровини и материали.

Въпреки това Дружеството не беше негативно повлияно. Освен това, заемите получени от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД са с фиксирани лихвени проценти и са осигурени по линия на едноличния собственик. Затова през периода 2023-2027 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД би могла да постигне по-добра обща ефективност, като при стабилизиране на финансовото състояние на Дружеството за периода, чрез постепенно намаляване на загубите от дейността и реализиране на положителни резултати и редовно обслужване на финансовите задължения по консолидирания търговски заем от „БЕХ“ ЕАД.

Постигнатите резултати от дейността на Дружеството за 2022 г. в сравнение със същия период на предходната година са представени в таблицата, както следва:

<i>ХИЛ. ЛВ.</i>			
Ключови показатели	За 2022 г.	За 2021 г.	Изменение
Приходи от оперативна дейност	4 008 855	1 341 730	2 667 125
Разходи за дейността (без амортизации и обезценка)	(2 605 781)	(1 313 355)	(1 292 426)
ЕВИТДА	1 403 074	28 375	1 374 699
ЕВИТ	1 264 606	(86 047)	1 350 653
Загуба преди данъци (ЕВИ)	1 233 983	(119 465)	1 353 448
ЕВИТ марж	31.55%	(6.41%)	37.96%
ЕВИТДА марж	35.00%	2.11%	32.88%
Средносписъчен състав на персонала	2 295	2 291	4

<i>ХИЛ. ЛВ.</i>			
	Към 31.12.2022 г.	Към 31.12.2021 г.	Изменение
Общо активи	2 144 044	1 894 129	249 915
Оборотен капитал	112 028	(99 650)	211 678
Собствен капитал	1 563 364	368 525	1 194 839
Парична наличност	19 475	12 654	6 821
Възвръщаемост на собствения капитал	78.93%	(32.42%)	111.35%
Възвръщаемост на активите	57.55%	(6.31%)	63.86%

През изминалата 2022 година общия размер на реализираните от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД оперативни приходи е 4 008 855 хил. лв., при отчетени през предходната 2021 година 1 341 730 хил. лв. Увеличението на общата приходна част е с 2 667 125 хил. лв. или 198.78%. Отчетените през 2022 г. приходи са на рекордно ниво от създаването на Централата.

Основните си приходи през 2022 година Дружеството е реализирало от продажба на електрическа енергия на регулирания и свободния пазар, разполагаема мощност за допълнителни услуги ПР и

ВР на ЕСО ЕАД, балансираща енергия при излишък на ЕСО ЕАД и участие при регулиране нагоре на ЕСО ЕАД. Тези приходи са в размер на 3 993 242 хил. лв.

През 2022 г. са продадени 8 406 338 МВтч електроенергия, като за предходната 2021 година са продадени 5 123 105 МВтч. Отчетено е увеличение с 3 283 234 МВтч или 64.09%.

хил. лв.

Приходи от продажба на ел.енергия и разполагаема мощност	2022 г.	2021 г.
Приходи от ел. енергия на свободен пазар, вкл. продажби на БНЕБ	3 690 730	862 468
Приходи от регулиран пазар НЕК – ОД	157 059	419 037
Приходи за участие регулиране нагоре ЕСО	140 255	43 592
Приходи от разполагаемост за доп.услуги ПР и ВР ЕСО	4 669	4 335
Приходи балансираща енергия - излишък ЕСО	529	69
Общо:	3 993 242	1 329 501

С цел дефиниране на финансовите резултати на Дружеството е необходимо да бъдат оценени величината, структурата и динамиката на разходите и обуславящите ги фактори. Според икономическата си същност за целите на управлението, счетоводството и финансовия анализ, разходите са разделени на две основни групи: разходи за дейността и финансови разходи.

в хил. лв.

Разходи за дейността	2022 г.	2021 г.
Разходи за емисии на парникови газове	1 741 812	850 341
Гориво и ел.енергия	341 707	178 009
Амортизации и обезценки	138 468	114 422
Разходи за персонала	138 270	111 323
Външни услуги	70 822	50 343
Материали	51 829	23 473
Начислена обезценка на финансови активи	639	592
Други разходи за дейността	260 702	99 274
Общо:	2 744 249	1 427 777

Основните разходи на Централата са за емисии на парникови газове, разходи за гориво и ел.енергия (които включват разходи за въглища, котелно гориво и други течни горива, както и закупена ел.енергия). Това са променливи разходи, които са в пряка зависимост от размера на производството на електрическа енергия. В пряка връзка с обема на производството са още разходите за варовик, такса за фонд „Сигурност на електроенергийната система“, както и въведената от 01.07.2019 г. такса достъп за производители.

Значителното повишение на цената на квотите за емисии на парникови газове през 2022 г. и 2021 г. увеличи делът им до 63,47 % от отчетените оперативни разходи на Дружеството. Между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД (в качеството на Купувач) и „БЕХ“ ЕАД (в качеството на Продавач) беше подписан рамков договор № 17460/16.07.2021 г. за текущо закупуване след подадена заявка от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД в срок и при условията на този договор, определено количество европейски квоти за емисии на парникови газове от вида „EUA“, необходими за работата на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД.

С най-голям относителен дял при вложените горива за производство към 31.12.2022 г. са разходите за въглища на стойност 311 625 хил. лв. С писмо изх. № РД-17-78 / 23.02.2022 г. „Мини Марица изток“ ЕАД ни уведомяват, че във връзка с извършен икономически анализ, приет от съвета на директорите на „БЕХ“ ЕАД и от Министъра на енергетиката, считано от 01.03.2022г. продажната цена на добиваните от „Мини Марица изток“ ЕАД лигнитни въглища за всички контрагенти се увеличава и става 87,35 лв./ТУГ, без включен ДДС.

През предходната 2021 г. разходите за въглища са в размер на 173 927 хил. лв. и е отчетено увеличение с 137 698 хил. лв., което се дължи на отчетеното по-високо производство през 2022 г.

След приетите промени в Закона за енергетиката от Народното събрание и създаването от 24.07.2015 г. на фонд „Сигурност на енергийната система” в него постъпват 5% от приходите на произведения и продаден ток на всички производители на енергия, като основната част от вноските се насочва за плащания към договори за разлика. Разходите за 2022г. са в размер на 198 282 хил. лв. спрямо отчетените 66 228 хил. лв. през предходния период, което се дължи на отчетените рекордни приходи от продажба на ел. енергия.

В съответствие с обнародвания в ДВ. бр.104 от 30 декември 2022 г. Закон за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на националната здравноосигурителна каса за 2022 г. в сила от 01.01.2023 г. във връзка с преходните и заключителни разпоредби към него § 8. (В сила от 01.12.2022 г.): (1) Производителите на електрическа енергия със съоръжения за производство на електрическа енергия с инсталирана мощност над 1 MW, чиито пазарни приходи са получени от продажбата на електроенергия, произведена от източници по чл. 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 г. относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията (ОВ, Л1 261/1 от 7 октомври 2022 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2022/1854", и за енергия, произведена от въглища и водноелектрически централи съгласно чл. 8, параграф 1, букви "в" и "д" от Регламент (ЕС) 2022/1854, внасят във Фонд "Сигурност на електроенергийната система" целеви вноски, представляващи положителната разлика между пазарните приходи без данък върху добавената стойност и определения таван на приходите, изчислен при прилагане на стойностите за съответния тип производител, с период на доставка от 1 декември 2022 г. до 30 юни 2023 г., с изключение на сделките с балансираща енергия, необходима за нуждите за балансиране на електроенергийната система от ЕСО ЕАД. Размерът на целевата вноска се изчислява за всяка сделка.

Стойностите, които ще служат за изчисляване на тавана на приходите за производителите на електроенергия от кондензационни централи на въглища ще бъдат определени с акт на Министерския съвет, като „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД заложи целеви вноски към Фонд „СЕС“, съгласно проекта предвиждащ таван, формиран от сумата от 350 лв./МВтч, увеличена с умножената по коефициент 1,32 средномесечна цена на тон емисионни квоти за МВтч, като периода на действие е от 1 декември 2022 г. до 30 юни 2023 г. с изключение на сделките с балансираща енергия, необходима за нуждите за балансиране на електроенергийната система от ЕСО ЕАД. Размерът на целевата вноска през 2022 г. е 60 347 хил. лв.

През 2022 г. отчетените разходи за амортизации са в размер на 138 468 хил. лв. През съпоставимия период на предходната 2021 г. са били отчетени разходи за амортизации и обезценки на ИМСТС са в размер на 114 422 хил. лв., като в т.ч. разходи за амортизация в размер на 111 518 хил. лв. и разходи от обезценка на имоти, машини и съоръжения в размер на 2 904 хил. лв.

	<i>в хил. лв.</i>	
	2022	2021
Разходи за лихви по заеми и привлечени средства	28 672	32 385
Разходи за лихви по споразумения за разсрочване	1 458	690
Разходи за такси и комисионни	309	242
Разходи за лихви по планове с дефинирани доходи	302	211
Разходи за други лихви	12	-
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	5	2
Финансови разходи	30 758	33 530

Приходи от дивиденди	134	95
Приходи от лихви по банкови сметки	1	17
Финансови приходи	135	112
Финансови разходи, нетно	30 623	33 418

Нетните финансови разходи през изминалата 2022 г. са 30 623 хил. лв. В основната си част са във връзка с лихви по заеми, отпуснати от едноличния собственик на капитала и разходи за лихви по споразумения за отсрочени търговски задължения. Отчетените финансови приходи са в размер на 135 хил. лв., а финансовите разходи – 30 758 хил. лв.

Отчетеният финансов резултат през 2022 г. е печалба преди данъци в размер на 1 233 983 хил. лв., като е отчетено увеличение с 1 353 448 хил. лв. спрямо отчетения финансов резултат за 2021 г., който е загуба на стойност 119 465 хил. лв. Една от основните причини за реализираната печалба на Дружеството за 2022 г. е от приходите, получени от продажба на електрическа енергия на свободния пазар и участие при регулиране нагоре на ЕСО ЕАД.

Рискови фактори, цели и политика за управление на финансовия риск

Рисковете, произтичащи от финансовите инструменти на Дружеството са лихвен риск, ликвиден риск, валутен риск и кредитен риск. Основните финансови пасиви на Дружеството включват лихвоносни заеми и привлечени средства, търговски задължения. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Дружеството. Дружеството притежава финансови активи като например, търговски вземания и парични средства, които възникват пряко от дейността.

Политиката, която ръководството на Дружеството прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Лихвен риск

Дружеството не е изложено на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, защото получените заеми са с фиксирани лихвени проценти.

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Дружеството предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства. Дружеството продава една част от продукцията си на либерализирания пазар, като от 01.01.2018 г. е задължително използването на платформите на БНЕБ ЕАД, на които са предвидени редица обезпечителни механизми. При продажбите на свободния пазар при условията на последващо плащане съществува по-висок риск от несъбиране на вземанията, като Дружеството изисква различни по вид гаранции и обезпечения (паричен депозит, банкова гаранция, застрахователна полица запис на заповед). През 2022 г. продажбите на ел.енергия на борсовата платформа на БНЕБ ЕАД отчитат значителен ръст. Правилата за борсова търговия изискват поддържането на значителни обезпечения и финансови лимити от страна на купувачите на ел.енергия. Допълнително дружеството залага в организираните търгове на сегмент „ПДД“ и изискването за авансова плащане, поради което рискът от несъбиране на вземанията е минимален. Сравнително по-висок риск съществуваше по отношение на събирането на вземанията от продажби на регулирания пазар, предизвикани от регулаторната среда и решенията на КЕВР. С промените в областта на енергийната регулация през последните години се отчита подобрене на финансовото състояние на НЕК ЕАД, обществен доставчик.

Валутен риск

Дружеството извършва покупки, продажби и получаване на заеми в лева или в евро. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Дружеството е минимален.

През 2022 г. Дружеството не е осъществявало действия в областта на научноизследователската и развойна дейност.

Дружеството няма клонове.

IV. Събития след края на отчетния период

След края на отчетния период до датата на одобрение на индивидуалния финансов отчет за издаване не са настъпили коригиращи и некоригиращи събития, които да изискват допълнително оповестяване, освен следните некоригиращи събития:

Промени в състава на Съвета на Директорите

От 10 януари 2023 г. Дружеството се управлява от Съвет на директорите (СД) в състав:
проф. д-р инж. Бончо Иванов Бонев - Председател на СД
инж. Живко Димитров Динчев - Член на СД и Изпълнителен директор
инж. Христо Стоянов Иванов - Член на СД и Зам.Изп.Директор
Боян Иванов Боев - Член на СД
Милан Ангелов Миланов - Член на СД.

Считано от 10 януари 2023 г. като член на СД е избран инж. Христо Стоянов Иванов, а е прекратен мандата на Руслан Танев Германов.

V. Стратегия и бъдещо развитие на Дружеството

Стратегията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД включва реализирането на инвестиционни проекти, чиято основна цел е модернизация на Централата и ограничаване на замърсяването на околната среда. Приключването на основните проекти е предпоставка „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД да запази ключовата си позиция на един от основните производители на електроенергия в страната. В резултат на изпълнението на инвестиционните и ремонтните програми се постига по-висока използваемост на мощностите при по-ниска аварийност, по-висока ефективност и екологичност на централата, осигуряващи енергийната сигурност в страната.

С Европейския зелен пакт от месец декември 2019 г. бе подновен ангажимента на Европейската комисия (ЕК) за продължаване на политиката за опазване на околната среда, като се цели постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г.

Намаляването на въглеродните емисии на енергийната система е поставено във фокуса на политиките на ЕК и е от решаващо значение за постигане на целите в областта на климата през 2030 и 2050 г. Европейския зелен пакт предвижда развитие на енергиен сектор произвеждащ енергия основно от възобновяеми източници, декарбонизация на газа и извеждане от експлоатация на въглищните централи (най-късно в края на посочения период- 2050г.).

От момента на представяне на Европейския зелен пакт в световен мащаб се случиха две събития, които предпоставиха изключителни трудности по отношение на реализацията на пакта – пандемията от Ковид-19 и войната в Украйна. Тези два фактора промениха перспективите за икономическо развитие на ЕС, както и възможностите за реализацията и постигане на амбициозните цели в предварително посочените срокове.

За осигуряване на адекватност на енергийния отрасъл в България в дългосрочна перспектива е от ключово значение запазване на електропроизводствени мощности, които имат ключова роля от една страна за генерацията, а от друга в регулирането на електроенергийната система (ЕЕС), както и изграждане на нови, чрез използване на иновативни, нисковъглеродни и устойчиви технологии. В краткосрочен план новите технологии не могат да бъдат въведени веднага. Нормалният инвестиционен процес изисква 3 до 4+ години от вземането на решение до крайната реализация (въвеждане в експлоатация). Замяната на въглищните централи с нови ВЕИ изисква големи

мощности във ВЕЦ и хибридни технологии (ФЕЦ и системи за съхранение), респ. огромни инвестиции, реализацията на които трябва да бъде в съответствие и с екологичното законодателство. На 17.01.2023 г. беше представена визията на държавата за развитие на енергийния отрасъл в частта електроенергетика за периода 2023-2053 г., като по отношение на приоритетите за развитие/трансформация на отрасъла част от фокуса е поставен върху използване на съществуващите мощности от въглищната енергетика до 2030 г. за гарантиране на енергийната сигурност и въвеждане на технически решения за намаляване на емисиите.

Към настоящия момент не е приета нормативна рамка, регламентираща начина, по която да се разпредели тежестта по изпълнение на залегналата в Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) цел към намаляване на емисиите CO₂, които България емитира поетапно до края на 2025 г. с 40 % спрямо посочената в плана като релевантна 2019 г.

Евентуалното приемане на намаление на емисиите спрямо базовата 2019 г. ще доведе до недостиг на енергия в страната и региона, допълнително значително увеличение на цените на ел. енергията в периода 2023 – 2025 г. и по-нататък. България от нетен износител на ел. енергия ще бъде нетен вносител, като ще зависи и от възможностите на другите държави да осигурят количества ел. енергия за износ. В тази връзка Парламентът на Република България прие решение, с което задължава Министерския съвет в срок до 31 март 2023 г. да предприеме всички необходими действия, въз основа на промяна в обективните обстоятелства, невъзможността на България да изпълни поетия ангажимент и с цел постигане на приоритетите на плана REPowerEU да отправи обосновано искане до Комисията, като направи предложение за изменение на Плана за възстановяване и устойчивост и да постигне съгласие и предварителна положителна оценка от ЕК за неговото изменение в няколко раздела. Целта е от плана да отпадне поетият ангажимент за намаляване на въглеродните емисии от производство на електроенергия с 40% до края на 2025 г., взимайки изходните нива от 2019 г. Министерският съвет следва да предприеме такива действия, с които да гарантира привеждането на ангажиментите за декарбонизация в съответствие с общоевропейските цели, като се осигури работата на централите за въглища без ограничение поне до 2038 година.

Важен приоритет остава предприемане на действия по преразглеждане на поетите от Република България ангажименти за намаляване на емисиите на CO₂ от 2023г., тъй като в противен случай съществува реален риск от възникване на недостиг на електроенергия в страната и от застрашаване на енергийната сигурност на системата ни.

VI. Отговорност на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало и спазвало приетата счетоводна политика, непроменена през целия отчетен период, при изготвянето на годишния отчет към 31 декември 2022 г. и е направило разумни и предпазливи, предположения и приблизителни оценки. Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като индивидуалния финансов отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие. Валидността на принципа на действащо предприятие зависи от активната финансова подкрепа на едноличния собственик на капитала, също така зависи и от изпълнението на инвестиционната програма в предвидените срокове, което ще даде възможност на Дружеството да приведе производствените си мощности и да извършва своята дейност съгласно международните изисквания.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

Информация по Приложение № 2 към чл. 10, т. 1, чл. 11, т. 1, чл. 21, т. 1, буква „а“ и т. 2, буква „а“ на НАРЕДБА № 2 от 09.11.2021 г. за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар (Обн. - ДВ, бр. 97 от 19.11.2021 г., в сила от 01.01.2022 г.).

Допълнителна информация по Приложение № 2 на Наредба № 2 на КФН

1. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби, като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

Основната дейност на Дружеството е свързана с производство и продажба на електрическа енергия чрез топлоелектрическа централа (ТЕЦ). Приходите от производство и продажба на електрическа енергия за 2022 г. представляват 99.61% от общо приходите на Дружеството. В таблицата по-долу е представена детайлна информация за произведено и продадено количество електрическа енергия от Централата през 2022 г. и 2021 г. по видове пазари и относителният им дял спрямо общото произведено количество в МВтч и лева.

Приходи от продажби на ЕЕ	Мер на единица	2022	Относителен дял от продажби 2022 (%)	2021	Относителен дял от продажби 2021 (%)	Сравнение 2022/2021
Продажби на ЕЕ						
Продадена ЕЕ	МВтч	8 406 338.77		5 123 105.40		3 283 233.37
Разполагаема мощност	МВтч	470 475.00		440 430.00		30 045.00
Приходи от продажби на ЕЕ						
Приходи от продажба на ЕЕ	лв.	3 988 573 221.23	99.88%	1 325 166 513.21	99.67%	2 663 406 708.02
Приходи от разполагаема мощност	лв.	4 669 093.90	0.12%	4 334 579.05	0.33%	334 514.85
Общо приходи от продажба	лв.	3 993 242 315.13		1 329 501 092.26		2 663 741 222.87

2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставяването на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с Дружеството.

Структура на приходите за 2022г. и сравнение спрямо 2021г. (в лева)

Наименование на приходите и разходите	Мерна единица	2022	Дял от общо приходи 2022 (%)	2021	Дял от общо приходи 2021 (%)	Сравнение 2022/2021
Приходи от продажба на ел. енергия	лв.	3 993 242 315.13	99.61%	1 329 501 092.26	99.09%	2 663 741 222.87
Приходи от финансираня за дълготрайни активи	лв.	3 043 150.25	0.07%	3 081 279.08	0.23%	(38 128.83)
Приходи от финансираня за текущата дейност	лв.	6 671 567.62	0.17%	706 952.26	0.05%	5 964 615.36
Други приходи от дейността	лв.	5 897 787.88	0.15%	8 441 012.64	0.63%	(2 543 224.76)
Общо приходи от оперативната дейност:	лв.	4 008 854 820.88		1 341 730 336.24		2 667 124 484.64

През 2022 г. има продадена електрическа енергия на чуждестранни клиенти. Мястото на доставка на ел.енергията при всички договори за продажба е мястото на гранично присъединяване на техническите съоръжения на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към събирателните шинни системи на Преносното предприятие (ЕСО ЕАД). В договорите няма клаузи за местопредназначение на електрическата енергия.

В сумата на Други приходи към 31.12.2022 г. е призната като приход сума в размер на 1 099 хил. лв. от застраховател, във връзка с участие в положителен финансов резултат на застрахователна полица.

В таблицата по-долу е представена информация за основните клиенти и доставчици на Дружеството през 2022 г. (с относителен дял над 10% от приходите/разходите).

Приходи/Разходи	Мерна единица	2022г.	Относителен дял %
Общо приходи от основна дейност	лв.	4 008 854 820.88	
в т.ч.			
„БНЕБ“ ЕАД	лв.	730 752 275.70	18.30%
Общо разходи	лв.	2 744 248 833.52	
в т.ч.			
Български Енергиен Холдинг ЕАД - доставка емисии ПГ, лихви по заеми, други услуги.	лв.	2 138 947 554.50	77.94%
Мини Марица Изток ЕАД - доставчик на въглища, други услуги, лихви.	лв.	321 717 094.47	11.72%

3. Информация за сключени съществени сделки.

През 2021 г. между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД (в качеството на Купувач) и „БЕХ“ ЕАД (в качеството на Продавач) беше подписан рамков договор № 17460/16.07.2021 г. за текущо закупуване на определено количество европейски квоти за емисии на парникови газове от вида „EUA“, необходими за работата на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, след подадена заявка от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД в срок и при условията на този договор, определено количество европейски квоти. През.2022 г. по договора са закупени квоти на стойност 2 102 048 хил. лв.

4. Информация относно сделките, сключени между Дружеството и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които Дружеството или неговите дъщерни дружества е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на Дружеството.

Информация, дадена в стойностно изражение относно сделките със свързани лица е подробно представена в индивидуалния финансов отчет на Дружеството за 2022 г. в Пояснение 30 „Свързани лица и сделки със свързани лица“. Сделките със свързани лица не се отклоняват от нормалните пазарни условия.

5. Информация за събития и показатели с необичаен за Дружеството, характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

Няма възникнали събития и показатели с необичаен за Дружеството, характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

6. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за Дружеството, и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на Дружеството.

Дружеството не извършва сделки, които да се водят извън балансово.

7. Информация за дялови участия на Дружеството, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството и източниците/начините на финансиране.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към 31.12.2022 г. има дялово участие в следните дружества:

Дружество	Участие	Номинална стойност
ЗАД „Енергия“	0.96%	172 784

Продажба на дъщерното предприятие „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД през 2022 г.

През 2022 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД продаде акциите на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД. В съответствие с политиката на правителството за оптимизиране на разходите на държавните енергийни дружества Съветът на директорите на „ТЕЦ Марица изток“ ЕАД с Протокол № 54/15.12.2021 г. взе решение да се предприемат необходимите действия по продажба на футболния клуб след получаване на предварително съгласие за това от „Български енергиен холдинг“ ЕАД - едноличен собственик на капитала на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД.

Във връзка с горното, с решение по т. II.9 от Протокол № 67-2021/22.12.2021 г. Съветът на директорите на „Български енергиен холдинг“ ЕАД даде предварително съгласие.

В изпълнение на горепосочените решения на 25.02.2022 г., в град Стара Загора, между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и СНЦ „Сдружение за подкрепа на футбола - Берое“, ЕИК 206794473 се сключи договор за покупко – продажба на 5 480 000 акции, представляващи 100% (сто процента) от капитала на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД. На 10 март 2022 г. в Търговския регистър са публикувани промените в актуалното състояние на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД. От тази дата едноличен собственик на капитала на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД е СНЦ „Сдружение за подкрепа на футбола - Берое“.

Притежаваните от Дружеството недвижими имоти и нематериални активи се използват в основната му дейност по производство на електрическа енергия. Подробна информация за тях е представена в индивидуалния финансов отчет на Дружеството към 31.12.2022 г. в Пояснение 6 „Имоти, машини и съоръжения“ и Пояснение 5 „Нематериални активи“.

Финансовите активи на Дружеството към 31.12.2022 г. включват вземания от клиенти и парични средства. Подробна информация е представена в индивидуалния финансов отчет на Дружеството към 31.12.2022 г. в Пояснение 11 „Търговски и други вземания“ и Пояснение 13 „Пари и парични еквиваленти“.

8. Информацията относно сключените от Дружеството, от неговите дъщерни дружества в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информацията за предоставени гаранции и поемане на задължения.

Заемодател	Вид на заема	Валута на заема	Сума на заема / кредитен лимит (в оригинална валута) в хиляди	Година на плащане на последна вноска	Лихвен процент	Обезпечение
БЕХ ЕАД	Новиране на задължения	BGN	1 048 061	2023	3,225%	без обезпечение
БЕХ ЕАД	Кредитна линия	BGN	100 000	2022	3,225%	без обезпечение
Мини Марица Изток ЕАД	Споразумение за разсрочване на задължения	BGN	85 225	2024	3,225%	без обезпечение
			8 599		без олихвяване	

Допълнителна информация относно сключените от Дружеството, в качеството му на заемополучател договори за заеми е представена в индивидуалния финансов отчет за 2022 г. в Пояснение 31 „Разчети със свързани лица в края на годината“.

9. Информацията за отпуснатите от Дружеството, или от неговите дъщерни дружества заеми, предоставяне на гаранции или поемане на задължения общо към едно лице или негово дъщерно Дружество, включително и на свързани лица, с посочване на имена или наименование и ЕИК на лицето, характера на взаимоотношенията между Дружеството, или неговите дъщерни дружества и лицето заемополучател, размер на неизплатената главница, лихвен процент, дата на сключване на договора, краен срок на погасяване, размер на поето задължение, специфични условия, различни от посочените в тази разпоредба, както и целта за която са отпуснати, в случай че са сключени като целеви.

Дружеството не е заемодател по договори за заеми към 31 декември 2022 г. и не е предоставяло гаранции.

10. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които Дружеството, е предприело или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

Целите на Дружеството във връзка с управлението на финансовите ресурси са да осигури способността му да продължи да съществува като действащо предприятие, както и да осигури възвращаемост на едноличния собственик, стопански ползи на други заинтересовани лица. Управлението на риска се осъществява текущо от оперативното ръководство под надзор на Съвета на Директорите и Едноличния собственик.

Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят тримесечно. Необходимостта от парични средства се сравнява със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити, което определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер. Ефективното управление на ликвидността на Дружеството предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства и при необходимост финансова помощ от Едноличния собственик.

11. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на Дружеството по смисъла на Закона за счетоводството.

През 2022 г. няма настъпили промени в основните принципи за управление на Дружеството.

12. Информация за основните характеристики на прилаганите от Дружеството, в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

Дружеството има разработени и утвърдени вътрешни правила и процедури по отношение на системите за вътрешен контрол и отчетност.

Системата за вътрешен контрол на Дружеството се осъществява от Дирекция „Административен, данъчен и финансов контрол“ (ДАДФК). Характеризира с това, че включва в себе си цялостната политика и процедури (за вътрешен контрол), възприети от ръководството на Дружеството за постигане на неговите цели и гарантира, доколкото това е практически възможно, ред и ефективност при осъществяването на дейността на Дружеството, включително придържане към управленската политика, защита на активите на предприятието, установяване и предотвратяване на измами и грешки, пълнота и правилност на счетоводната документация, както и навременно изготвяне на надеждна финансова информация. Системата за вътрешен контрол обхваща не само области, касаещи директно функциите на счетоводната система, но и много по-широки проблеми. За осъществяване на тази дейност в ДАДФК са създадени и функционират следните звена:

Звено „Контрол на документи“

Осъществява текущ, предварителен контрол на законосъобразност и целесъобразност на документи и дейности, свързани с финансовата дейност на Дружеството. Контролът се извършва чрез проверка на всички документи, имащи отношение преди поемането на задължението и предстоящото извършване на разходи, в частност: докладни записки, договори, рапорти, текущи заявки, възлагателни писма. През 2022 г. в звеното са постъпили 384 докладни записки за поемане на задължение за извършване на разходи, чрез процедури по ЗОП, като по 1 от тях е увеличена формираната очаквана стойност, 64 докладни записки са коригирани и 2 докладни записки са спрени. Проверените заявки за доставка на материали, резервни части и услуги са 2 478 броя. Коригирани са 29 броя заявки в посока намаление, а за 23 броя заявки не е разрешено да бъде извършен разход. През 2022 г. са постъпили за проверка 145 броя възлагателни писма. От Дирекция „АДФК“ се изготвят ежемесечни доклади.

Звено „Вътрешноеведомствен финансов контрол“

Осъществява предварителен контрол в Дружеството в съответствие с писмени политики и процедури преди извършване на разхода и прихода. Извършва контрол преди извършване на разхода на средства, както и на прихода на средства за „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. Изготвя необходимите документи след извършване на предварителен контрол, съгласно Вътрешните правила за осъществяване на предварителен контрол и система на двоен подпис и Правила за вътрешен контрол при СФУК. Има права да откаже да се произнесе, когато не му се представи исканата информация. В звено ВВФК през 2022 г. са постъпили 14 171 бр. фактури за извършване на разходи и 6 827 бр. за постъпили приходи. Забележки и корекции е имало по 89 броя фактури за приходи и 970 броя фактури за извършване на разходи. След отстраняване на пропуските по тях и представяне на липсващите документи фактурите са били одобрени. Звено ВВФК извършва проверка на месечната справка, изготвена от звено АЕЕП за графиците за производство и продажба на електрическа енергия. При проверка на месечните графици през 2022 г. грешки не са установени. Звено ВВФК извършва и проверка на всички декларации, касаещи дейността на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД до данъчни, митнически и други контролни органи и институции преди подписване от Изпълнителния Директор. Не са констатирани несъответствия.

Звено „Деловодство“

В звено „Деловодство“ през 2022 г. са постъпили общо 47 564 документа, като от тях входящи – 39 965 броя документи и 7 599 броя документи изходящи. Извършена е годишна проверка на регистратурата за класифицирана информация. За резултатите от проверката се изготвиха протоколи. Не са констатирани нарушения.

Във връзка с изпълнение на мерките от Секторния антикорупционен план в енергетиката, утвърден със Заповед № Е-РД-16-536/30.10.2015г. на Министъра на Енергетиката бяха приети „Вътрешни правила за регистриране и работа по сигналите за корупция и/или конфликт на интереси и защита на лицата, подали такива сигнали“ беше издадена също и заповед с № 265/04.02.2016г. в изпълнение на която от 05.02.2016г. служител от дирекция АДФК участва в комисия за ежедневна проверка наличието на сигнали за корупция или конфликт на интереси на електронната поща, горещия телефон и пощенските кутии. Не са подадени сигнали за 2022 г.

Отдел „Вътрешен одит“

С Протокол на Съвета на Директорите № 54/28.11.2017 г. във връзка с изменение на организационната структура на Дружеството, звено „Вътрешен одит“ беше извадено от състава на Дирекция „АДФК“ и се създаде отдел „Вътрешен одит“ пряко подчинен на Изпълнителния Директор/Съвет на Директорите.

От 01.01.2022г. до 31.07.2022г. отделът е в състав: ръководител отдел и един вътрешен одитор, които притежават сертификати „Вътрешен одитор в публичния сектор“.

Считано от 01.08.2022г. в отдела е назначен още един вътрешен одитор и съставът на отдела е променен от двама на трима души.

Дейността по вътрешен одит за 2022 г. се осъществява в съответствие с изискванията на Закона за вътрешния одит в публичния сектор, Международните стандарти за професионална практика по вътрешен одит, Етичния кодекс на вътрешните одитори, Наръчника за вътрешен одит и Статута на отдел „Вътрешен одит“ (ОВО). Изпълнените одитни ангажименти от ОВО са в съответствие с утвърдените и приети от СД на „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД Стратегически план за периода 2022-2024 г. и Годишен план за 2022г., приет на 16.12.2021 г. от Съвета на Директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. Промените в състава на: отдел ВО наложиха актуализация на Стратегическия план 2022 – 2024г. и Годишния план на ОВО за 2022г. Актуализациите са приети от СД на „ТЕЦ Марица изток 2“ с Протокол №43 от 09.08.2022г. и утвърдени от ИД на 11.08.2022г.

За отчетния период (01.01.2022 г. – 31.12.2022 г.) са извършени 9 планови одита, за които са изготвени 9 броя доклади и са дадени 15 броя препоръки по 6 от тях. Всички препоръки, дадени от отдел ВО бяха приети от ръководителите на одитираните структури.

При 3 от извършените одити не са констатирани пропуски и не са дадени препоръки на одитираните единици.

Със заповед № 1907/13.10.2022 г. на Изпълнителния Директор на Дружеството е извършена насрещна проверка за изпълнение на дадените препоръки в 4 доклада (за извършени и приключили планови одити до 30.09.2022 г. в следните структури – „КИП, А и УИС“, „КТО“, СМИС и „КЦ“) и в три доклада (за извършени и приключили одити в периода юни-декември 2022г. в структури – „ВС и П“, „ЖП Гара“ и Автостопанство). Изпълнението на препоръките е предпоставка за подобряване на дейностите в Дружеството и недопускане на несъответствия с нормативните и вътрешни актове.

Годишният отчетен доклад за 2022 г. на отдел „Вътрешен одит“ и Въпросник към него, съгласно чл.40 от ЗВОПС е приет с решение по точка 20.1. от Протокол № 4/18.01.2023 г. от Съвета на Директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД.

13. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от Дружеството, и неговите дъщерни дружества, независимо от това дали са били включени в разходите на Дружеството, или произтичат от разпределение на печалбата, включително:

- получени суми и непарични възнаграждения;
- условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;
- сума, дължима от Дружеството за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

През 2022 г. са изплатени следните възнаграждения на членовете на Съвета на директорите на Дружеството от него и от дъщерното му Дружество:

в лв.

Членове на съвета на директорите	Възнаграждения	Социални осигуровки	Социални разходи
проф. д-р инж. Бончо Иванов Бонев – Председател на СД на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД	54 346.00	4 047.04	4 650.00
инж. Живко Димитров Динчев – Член на СД и Изпълнителен директор на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД	158 993.00	7 588.64	4 650.00
Боян Иванов Боев – Член на СД на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД	54 575.00	-	4 650.00
Руслан Танев Германов – Член на СД на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД	54 537.00	-	4 650.00
Милан Ангелов Миланов – Член на СД на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД	54 346.00	7 588.64	4 650.00
Илко Колев Русев – Председател на СД и Изпълнителен директор на „ГФК Берое – Стара Загора“ ЕАД	4 156.05	-	-
Валентин Димов Грудев – Член на СД на „ГФК Берое – Стара Загора“ ЕАД	1 086.38	269.08	-
Красимир Иванов Ончев – Член на СД на „ГФК Берое – Стара Загора“ ЕАД	1 086.38	269.08	-
	383 125.81	19 762.48	23 250.00

14. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Дружеството, в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на Дружеството, по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно

Няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Дружеството в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал.

15. Нефинансова декларация по чл. 41 от Закона за счетоводството

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е производствен източник със стратегическа значимост за страната. Централата е ключов елемент в българската енергийна система, като осигурява основен товар за консумация и регулираща енергия в системата.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е базова кондензационна централа с инсталирана мощност 1,610 MWt разположена в Източномаришкия енергиен комплекс. Тя се намира близо до с. Радецки, на 60 км югоизточно от гр. Стара Загора. Централата е проектирана да работи с източномаришки лигнитни въглища от комплекса „Марица изток“, които се отличават с ниска калоричност и високо пепелно и сярно съдържание.

Дружеството осъществява дейността си в съответствие с нормативната уредба на енергетиката в България. Цените на електрическата енергия, предназначена за обществения доставчик се регулират от Комисията по енергийно и водно регулиране (КЕВР) в съответствие с изискванията на Закона за енергетиката и Наредба за регулиране на цените на електрическата енергия. Дружеството участва и на свободния пазар, като сключва сделки по свободно договорени цени с всички търговски участници със статус „Активен“ съгласно Правилата за търговия с електрическа енергия. Дружеството притежава издадена лицензия за производство на електрическа енергия от

ДКЕВР под № Л-091-01 от 21 февруари 2001 г. за период от 20 (двадесет) години, като нейния срок беше продължен с 20 (двадесет) години съгласно Решение № И1-Л-091 от 02.07.2020 г. на КЕВР и лицензия издадена от КЕВР под № Л-498-15 от 31 януари 2018 г. за дейността „Търговия с електрическа енергия“, което гарантира бъдещото развитие и увеличава възможностите за сключване на сделки от централата. Дружеството участва активно и на балансиращия пазар, като считано от 01.02.2014 година блоковете от 1 до 4 /старата част/ на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД са регистрирани като доставчици на балансираща енергия за участие във вторично регулиране, а блоковете от 5 до 8 /новата част/ са регистрирани като доставчици на балансираща енергия за участие в първично и вторично регулиране, като регистърът се води от ЕСО ЕАД.

Ръководството на Дружеството демонстрира своята непрекъсната ангажираност за гарантиране качеството на произвеждания продукт и постоянно подобряване. Изградена е и функционира отлично Интегрирана система за управление. Тя включва сертифицирани системи за управление по стандартите БДС EN ISO 9001, БДС EN ISO 14001 и BS OHSAS 18001.

За изпълнение стратегията на Дружеството е формулирана Политиката по качество, околна среда, здраве и безопасност при работа. Основна цел е съхранение и развитие на фирмения бизнес за производство и доставка на електрическа енергия и предоставяне на услуги, удовлетворяващи клиентите и законодателните изисквания, чрез разширяване и утвърждаване на присъствието на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД на енергийния пазар.

В обявената политика се отразява ангажимента на ръководството за постигане на конкретните цели в тези области, посочват се подхода и прилаганите принципи за постигане на целите, изразява се стремежа за непрекъснато подобряване.

За постигане на поставените цели „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД поддържа изградените системи за управление, която като интегрира всички аспекти на управление и осигурява съгласуваност при изпълнение на изискванията за качество, здравословни и безопасни условия на труд, околна среда, сигурност и икономика., така че да се гарантира най-висок приоритет на безопасността.

Системата за управление на качеството (СУК) в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е сертифицирана през 2006 г. съгласно ISO 9001:2000, успешно е преминала ежегодни надзорни одити, както и пресертифицирана, в съответствие с ISO 9001:2008 през 2009г. Сертификацията и перманентният контрол за функциониране на Системата по качество се осъществява от „ТЮФ Рейнланд България“ ЕООД. През годините на функциониране на СУК непрекъснато се разработваха, въвеждаха и реализираха редица нови принципи и документи, водещи до подобряване и повишаване на ефикасността на системата.

Настоящият сертификационен цикъл започна през 2021 г., като област на приложение на сертификата е: „Производство и продажба на електрическа енергия, предоставяне на разполагаемост, допълнителни услуги за регулиране на честотата и обменните мощности, балансираща енергия и регулиране на напрежението“. Доказателство за това е издаденият сертификат от сертифициращия орган „ТЮФ Рейнланд България“ ЕООД.

Постиженията и високите резултати на функциониращата СУК, посредством постоянно подобряване и успехи са признание за усилията и компетентността на ръководството и персонала на Дружеството в търсенето и налагането на съвременни решения, механизми и инструменти за удовлетворяване изискванията на законодателството, пазара, клиентите и другите заинтересовани страни. Доказателство за това са изпълнението на формулираните цели в Политика по качество и контекст на Дружеството, неговата стратегическа насоченост към непрекъснато повишаване на качеството на предоставяните продукти, услуги и поетият от ръководството ангажимент за:

- Непрекъснато проучване и удовлетворяване на изискванията и очакванията на заинтересованите страни с цел производство и продажба на електрическа енергия с желаното качество и в съответствие с нормативни, стандартизационни и договорни изисквания;

- Идентифициране, актуализиране и постигане на високи цели по качество в контекста на Дружеството, за извършваните дейности и предоставяните услуги, отчитайки рисковете и възможностите обезпечени с необходимите ресурси за прилагане, поддържане и непрекъснато подобряване на системата за управление;

- Осигуряване и ангажиране на квалифициран персонал от всички нива в Дружеството към ефикасно и ефективно изпълнение на дейностите по качеството. Инструктиране и обучение на

персонала, с цел повишаване квалификацията, компетентността и осъзнаване на личните му отговорности;

- Идентифициране и управление на процесите и техните взаимовръзки като система, за ефикасно и ефективно постигане на целите по качество;
- Осигуряване на наблюдение, измерване, анализиране и оценка на процесите по отношение на качеството на продуктите и услугите, за вземане на решения основани на доказателства за пригодността, адекватността, ефикасността и ефективността на СУК;
- Непрекъснато подобряване ефикасността и ефективността на СУК, в стремеж за реализиране на нови възможности за развитие и подобряване резултатността на дейностите, свързани с качеството на предоставяните продукти и услуги;
- Осигуряване на прозрачност и коректност във взаимоотношенията с всички заинтересованите страни.

Екологични въпроси

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД демонстрира отговорност и доказва стриктно спазване на европейското и национално законодателство в областта на околната среда.

Внедрена е система за управление на околната среда (СУОС), сертифицирана съгласно EN ISO 14001:2015 от TÜV Rheinland Cert GmbH с област на приложение „Производство на електрическа енергия със сероочистващи инсталации на всички инсталирани енергоблокове и предоставяне на услуги – разполагаема мощност, първично и вторично регулиране и регулиране на напрежението”.

Политиката на ръководството е насочена към ограничаване на вредното въздействие, чрез контрол на въздействията, които оказва върху компонентите на околната среда, при извършване на основната си дейност: производство и доставка на електрическа енергия.

Основна цел на Дружеството е поддържане и непрекъснато подобряване на СУОС в съответствие с изискванията на EN ISO 14001, производство на електроенергия при висока надеждност и енергийна ефективност.

В периода от 01.12.2022 г. до 02.12.2022 г. успешно приключи втори надзорен одит на СУОС за доказване на съответствие с изисквания на стандарт ISO 14001:2015. По време на одита не бяха констатирани несъответствия и не са направени препоръки за подобряване. Отчетено беше пълно съответствие на изградената СУОС съгласно изискванията на международния стандарт EN ISO 14001:2015. Потвърдена е валидността на съществуващата сертификация.

За осигуряване висока степен на опазване на околната среда „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД прилага правилата за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването, работейки съгласно КР №50/2005г., включващо норми за допустими емисии въз основа на най-добрите налични техники, целящи предотвратяване и контрол на емисиите във въздуха, водите и почвата, управлението на отпадъците, енергийната ефективност и предотвратяването на аварии.

През 2022г. със заповед на министъра на околната среда и водите са проведени 4 броя проверки от експерти на РИОСВ - Стара Загора, РИОСВ - Хасково, РИОСВ - Благоевград, РИОСВ - Монтана, РИОСВ - Пловдив и РИОСВ - Велико Търново за изпълнение на Условие 9 от КР№ 50/2005г. - емисии в атмосферата, на които бе констатирано и потвърдено стриктно спазване на нормите за допустими емисии и изпълнение на Условието.

В периода от 31 август 2022г. - 04 ноември 2022г. в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД са извършени общо 6 броя проверки, две от които за изпълнение на условията в КР№ 50/2005г. (комплексна проверка) от експерти на РИОСВ - Стара Загора и РИОСВ - Велико Търново. И на двете проверки бе констатирано изпълнение на поставените условия в КР.

По време на проверките от компетентните органи не са констатирани несъответствия и не са Основните замърсители емитирани в атмосферния въздух - серен диоксид, азотни оксиди, въглероден диоксид, въглероден оксид и прах са в резултат от изгаряните в енергийните котли (ЕК) на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД лигнитни въглища добивани в Източномаришкия минен басейн. Лигнитното гориво от „Мини Марица-изток“ ЕАД се характеризира с ниска калоричност, високо съдържание на сярна, влага и пепел.

Редуцирането на вредните емисии се извършва, чрез експлоатация на разрешените с КР № 50/2005г. пречиствателни съоръжения за емисии в атмосферата: СОИ 1/2 (ЕБ №1 и ЕБ №2), СОИ 3/4 (ЕБ №3 и

ЕБ №4), СОИ 5/6 (ЕБ №5 и ЕБ №6), СОИ 7 (ЕБ №7) и СОИ 8 (ЕБ №8). Пречистването на димните газове от общ суспендиран прах се осъществява чрез изградените електрофилтри към всеки един от енергийните котли. Изградените сероочистващи инсталации за почистване на димните газове от серен диоксид на база „мокър варовиков метод“ с варовикова суспензия, намиращи се след електрофилтрите по пътя на димните газове, допълнително редуцират емисиите на прах изпускани в атмосферния въздух. За ограничаване на вредното въздействие върху качеството на атмосферния се изпълняват следните екологични проекти:

Пълен инженеринг на газоопълтна пещ на енергийни котли от 1 до 8: Финализиран за ЕК №1, ЕК №2, ЕК №5, ЕК №6, ЕК №7 и ЕК №8). Пълният инженеринг на газоопълтни пещи на ЕК №3 и ЕК №4 се изпълнява в момента.

Пълен инженеринг на газова разпалваща инсталация на енергийни котли от 1 до 12: Финализиран за ЕК №1, ЕК №2, ЕК №5, ЕК №6, ЕК №7, ЕК №8, ЕК №11 и ЕК №12. Изградена външна газопроводна мрежа и 5 бр. газорегулиращи пункта (ГРП) - ГРП 1, ГРП 3, ГРП 4, ГРП 7 и ГРП 8. Издадени са съответните разрешения за ползване от ДНСК. Планира се изграждането на газомазутна разпалваща инсталация на природен газ на ЕК №3, ЕК №4, ЕК №9, ЕК №10, и ГРП 2, ГРП 5 и ГРП 6 да се реализира по време на основните ремонти на ЕК №3, ЕК №4, ЕК №9, ЕК №10.

Изграждането и въвеждането в експлоатация на газоразпалващи инсталации на енергийни котли от 1 до 12, вътрешна газопроводна мрежа и 8 броя газорегулиращи пунктове за енергийни блокове от 1 до 8 целят замяна на разпалващото гориво мазут с природен газ по време на пусковите операции на енергийните котли. Мазутът остава като резервно, разпалващо гориво в случай на спряно подаване на природен газ. Реализирането на проекта води до повишаване ефективността на работа на Дружеството и намаляване на негативното въздействие върху компонентите на околната среда. Допринася за опазване живота и здравето на населението, чрез редуциране на еквивалентното количество парникови газове, годишната емисия на прах, както и на количеството серен диоксид изпускано в атмосферния въздух

Пълен инженеринг на ниско емисионни горелки на енергийни котли от 1 до 12: Реализиран за всички ЕК №№1÷12.

Във връзка с Решение за изпълнение №2017/1442/ЕС на Комисията от 31 юли 2017 година за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) за големи горивни инсталации, съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на съвета в ИАОС е представена информация и доказателства за прилагане на най-добри налични техники (НДНТ), с искане за предоставяне на дерогация за замърсители серен диоксид (SO₂) и живак (Hg). Издадено е Решение № 50-Н0-И0-А5/2018г. за актуализиране на комплексно разрешително № 50/2005 г. на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. Решението се обжалва от Сдружение „За Земята - достъп до правосъдие“. С определение № 252/17.06.2019г. на Старозагорски административен съд, по искане на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е допуснато предварително изпълнение Решение № 50-Н0-И0-А5/2018 г. С предоставянето на дерогацията са въведени нови по-строги норми за допустими емисии (НДЕ/НДНТ-СЕН) за вредните вещества емитирани в атмосферния въздух при експлоатацията на Горивната инсталация за производство на електроенергия: за прах, серен диоксид (SO₂), азотни оксиди (NO_x) и въглероден оксид (CO). Въведени са НДЕ/НДНТ-СЕН за живак (Hg), хлороводород (HCl) и флуороводород (HF) и мониторинг на метали и неметали (As, Cd, Co, Cr, Cu, Mn, Ni, Pb, Sb, Se, Tl, V, Zn).

Като оператор на действаща инсталация, задължен да изпълни влязла в сила нормативна уредба по околна среда, Дружеството е поело задължението да изпълнява Инвестиционна програма за привеждане в съответствие с изискванията на Решение за изпълнение (ЕС) 2021/2326 от 30 ноември 2021 година за формулиране на заключения за НДНТ за големи горивни инсталации, чрез изпълнение на следните мерки:

СОИ 1/2 и СОИ 3/4 - Изпълнено: подмяна на съществуващи впръскови дюзи с нов модел съвременни дюзи; монтаж на отражателни пръстени около стените на абсорберите; монтаж и пускане в работа на система за сулфитен анализатор.

СОИ 5/6 - Изпълнено: монтаж на отражателни пръстени около стените на абсорбера; подмяна на съществуващи впръскови дюзи с нов модел съвременни дюзи - подменени са част от дюзите; монтаж на нови компресори окисляващ въздух за подмяна на съществуващите въздушни вентилатори - предстои стартиране на обществена поръчка.

СОИ 7 и СОИ 8 - Изпълнено: подмяна на съществуващи впръскови дюзи с нов модел съвременни дюзи; монтаж на отражателни пръстени около стените на абсорберите; монтаж на 5 (пето) дюзово ниво. След изпълнение на мерките са достигнати новите норми - над 97% степен на десулфуризация за СОИ 1/2, СОИ 3/4, СОИ 7, СОИ 8 и над 97.5 % за СОИ 5/6.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, поддържа собствена автоматична станция за контрол качеството на атмосферния въздух - АИС „Полски градец“.

АИС регистрира стойностите на серен диоксид, фини прахови частици (ФПЧ10) и азотни диоксиди в приземния атмосферен слой.

На Автоматичната измервателна станция се поддържа се информационно табло, показващо стойностите на измерените замърсители.

Осъществен е пренос на данни в реално време от АИС „Полски Градец“ до регионалния диспечерски пункт в РИОСВ - Стара Загора и централния диспечерски пункт в ИАОС - София.

Изградена е и се поддържа системата за ранно предизвестяване (СРП) за превишаване на наземните концентрации на замърсители серен диоксид, азотни оксиди и прах. Системата е собственост и се поддържа от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, „Контурглобал Марица изток 3“ АД, „ЕЙ И ЕС-ЗС Марица изток 1“ ЕООД и „Брикел“ ЕАД.

На база данните от неподвижните точкови източници на четирите централи, намиращи се в района на комплекса „Марица изток“ и 6-те автоматични метеорологични станции се изготвя математически модел за евентуално превишаване на наземните концентрации. Числената прогноза на усъвършенствана и надградена СРП за замърсяване на приземния слой въздух се актуализира два пъти ежедневно, от 02 до 06 часа и от 14 до 18 часа. Изградено е „Депо за неопасни отпадъци с код и наименование 10 01 05 - твърди отпадъци от реакцията на основата на калций, получени при десулфуризация на отпадъчни газове (гипс от СОИ)“ със съответната инфраструктура към него, отговарящо на Наредба № 6 от 27 август 2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Издадено е Разрешение за ползване № СТ-05-958/24.06.2014 г. от ДНСК и Комплексно разрешително № 476-Н0/2013 г. от ИАОС в сила от 06.12.2013г.

Предприети са действия за промяна на класификацията на техническия гипс (FGD гипс), получаван от сероочистващите инсталации (след инсталациите за обезводняване на гипс (ИОГ), като страничен продукт по смисъла на чл. 4, ал.1 от ЗУО „технически гипс за производство на строителни материали“. С Решение № СП-9/29.07.2022г. на Министъра на околната среда и водите техническия гипс (FGD гипс), получен при производството на електроенергия на базата на топлоенергия при изгарянето на местни лигнитни въглища от Източномаришкия басейн, след обезводнителните инсталации за гипс на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е определен като страничен продукт.

Промяната на класификацията на продукта, освен всички ползи в екологичен аспект свързани с неговото управление ще доведе и до финансови ползи за Дружеството, вследствие на увеличената реализация на обезводнен технически гипс и намаляване разходите за депониране на отпадък с код 10 01 05 - твърди отпадъци от реакцията на основата на калций, получени при десулфуризация на отпадъчни газове (гипс от СОИ)“.

Към момента тече обществена поръчка за регистрация по REACH на техническия гипс (FGD гипс), след ИОГ в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД.

С Решение № РР-4914/23.01.2023г. е продължен срока на действие на разрешително № 31430010 (стар№0560)/28.09.2001г., последно продължено с решение № РР-1366/14.11.2011 г., за водовземане от повърхностен воден обект, издадено от Министъра на околната среда и водите, продължено от Директора на БД ИБР.

С Решение №60-А2/2019г. на изпълнителния директор на ИАОС е одобрен актуализираният доклад за безопасност на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, като предприятие с висок рисков потенциал. Поддържа се актуален аварен план и система за управление на мерките за безопасност (СУМБ).

В периода 13.10.2022г.-14.10.2022г. е извършена проверка във връзка със Заповед №РД-122/31.01.2022г. на Министъра на околната среда и водите за контрол на изпълнението на задълженията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, като предприятие класифицирано с висок рисков потенциал. По време на проверката е констатирано едно несъществено несъответствие, за актуализация на информацията за засегнатото население във връзка с промяна на чл.11б, ал.1 от ЗООС в сила от 07.06.2022г.

Несъответствието е отстранено на 24.10.2022г., за което своевременно е информирана РИОСВ-гр. Стара Загора.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД следва политиките и мерките за смекчаване на последиците от изменението на климата, чрез включване в Схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС), чиято цел е намаляване на емисиите на парникови газове. Притежава разрешително №46-Н2/2020г., извършва мониторинг и докладване на емисиите парникови газове.

През 2022г. е извършен верификационен одит на Годишен доклад на парникови газове за 2021г.

В периода 20.02.2023г. - 21.02.2023г. е извършен верификационен одит на Годишен доклад на парникови газове за 2022г.

Като оператор на инсталация за производство на електрическа енергия, с обща номинална топлинна мощност превишаваща 20 MW, имащ право да участва в безплатното разпределение на квоти за емисии парникови газове в периода 2021 - 2030 г., на основание чл. 10в от Директива 2003/87/ЕО (изменена с Директива (ЕС) 2018/410) е подадено заявление за участие в Националната рамка за инвестиции (НРИ) за периода 2021 - 2030 г., чрез която се осигурява възможност за безплатно разпределение на квоти, с цел модернизация на енергийния сектор.

Социални въпроси и въпроси, свързани със служителите

Към 31.12.2022 г. Дружеството осъществява дейността си с 2 339 души, разграничени според функциите си на:

- Експлоатация и оперативно управление;
- Ремонт и поддръжка на съоръженията;
- Материално-техническо снабдяване и складово стопанство;
- Транспорт и механизация;
- Финансово – икономическа дейност;
- Инвестиционна дейност;
- Контролна дейност;
- Социално битова дейност.

Организационната структура е определена и съобразена с Правилника за експлоатация в системата на енергетиката и Правилника за безопасност. Във връзка с организацията на дейността персоналет на Дружеството е разпределен в шест дирекции – Дирекция „Експлоатация“, Дирекция „Финансово икономическа“, Дирекция „Маркетинг и обществени поръчки“, Дирекция „Ремонти“, Дирекция „Административен, данъчен и финансов контрол“ и Дирекция „Сигурност“.

На пряко подчинение на Изпълнителния Директор са следните отдели и структурни звена: Отдел „Безопасност и здраве при работа“, Отдел „Техническа инспекция на експлоатацията“, Отдел „Технически контрол и качество“, Правен отдел, Отдел „Екология“, Секретар, Отдел „Управление и развитие на човешките ресурси“, Орган за контрол „контрол на метала от вид С“, Лаборатория за изпитване на въглищата, Отдел „Информация и връзки с обществеността“, Отдел „Инвестиции“, звено „Корпоративно планиране“, Отдел „Вътрешен одит“ и звено „Защита на личните данни“.

Към Дирекция „Експлоатация“ са обособени: ДИС (дежурни инженери на смяна) и диспечер, Котелен цех, Турбинен цех, Цех „Контролно измервателни прибори и автоматика, управляващи информационни системи“, Електро цех, Цех „Химична водоочистка и режими“, Цех „СОИ“, Цех „Сгуроотвал“, Цех „Въглищно стопанство и пепелоизвоз“, ЖП Гара, Производствено технически отдел, Звено „Помощен персонал“.

Към Дирекция „Финансово икономическа“ е обособен Отдел „ФСО, планиране и анализ“.

Към Дирекция „Маркетинг и обществени поръчки“ са обособени: Отдел „Материално техническо снабдяване“, Търговски отдел, Конструктивно технологичен отдел, Звено „Енергиен пазар“.

Към Дирекция „Ремонти“ са обособени: Ремонтно механична база, Автостопанство, Административен отдел, Лаборатория по вибродиагностика, Звено „Помощен персонал“.

Към Дирекция „Административен, данъчен и финансов контрол“ са обособени: Звено „Вътрешноведомствен финансов контрол“, Звено „Контрол на документи“, звено „Деловодство“.

Дирекция „Сигурност“ отговаря за защита на класифицираната информация, управление при кризи и отбранително мобилизационната подготовка, защита на националната и европейска критична инфраструктура, управление на мрежовата и ИТ инфраструктура, както и на мрежовата и информационна сигурност на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. В дирекцията са включени отдели „Сигурност и управление при кризи“, „Информационни технологии“ и „Мрежова и информационна сигурност“.

За 2022 г. списъчния състав на Дружеството е 2 339 души, а средносписъчния състав е 2 295 души. За периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. новопостъпилите в централата са 164 души, а напусналите са 109 души.

Разпределение на персонала към 31.12.2022 г. по образование и пол

	висше	полу висше	ср. спец.	ср. проф.	ср. общо	основно	осн. проф.	начално	без дипл.	без данни	общо
мъже	650	38	592	379	106	29	3	1	1	4	1803
жени	251	15	117	80	62	9	1	0	1	0	536
общо	901	53	709	459	168	38	4	1	2	4	2339

Разпределение на персонала към 31.12.2022 г. по възраст и пол

	под 18 г.	18-30	31-40	41-50	51-60	над 61 г.	общо
мъже	-	109	454	625	581	34	1803
жени	-	14	101	200	212	9	536
общо	-	123	555	825	793	43	2339

При наемане на работа „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД прилага система за професионален подбор и основава решенията си на база квалификационни и образователни изисквания за заемане на определена длъжност, както и такива за правоспособност, когато това е необходимо. Въведени са правила за провеждане на конкурс за длъжности, определени от работодателя. При наемане на работа на работници и служители подбора и решенията са без оглед на национална и етническа принадлежност, възраст, пол, раса, вероизповедание, произход, сексуална и политическа ориентация, семейно положение и физически недъзи, с изключение на случаите в които, вследствие на естеството на работата полът, съответно възрастта или здравословното състояние, представлява съществен елемент.

Предоставят се равни права и възможности за работа, развитие и кариерно израстване, в зависимост единствено от инициативата, професионалната квалификация, притежавания опит и лични качества на работещите, както и от постигнатите резултати в работата.

В съответствие с лицензионните условия, ще продължи наемането на персонал да се извършва чрез система за професионален подбор, спазвайки образователно-квалификационните и други изисквания, определени в длъжностните характеристики.

Дружеството осигурява условия за постоянна трудова заетост на работниците и служителите по трудов договор.

Отговорността на работодателя за осигуряване на необходимите технически средства, съоръжения, суровини, материали, енергия, инструменти, работно облекло, лични предпазни средства, и др. и условия достатъчни за осигуряване на нормално изпълнение на трудовите задължения е гарантирана от колективния трудов договор.

Не се допуска назначаване на работа на лица под 18 години (чл. 8, ал. 2, т. 2 от Наредба № 6 от 24.07.2006 г. за условията и реда за даване на разрешения за работа на лица, ненавършили 18 години).

Всеки новопостъпил преди допускане до работното си място преминава през задължителен първоначален инструктаж, с който се запознава с пропускателния режим, безопасност на труда,

пожарна безопасност, първа лекарска помощ, общи правила за действие при авария и култура на безопасност.

За целите на провежданата прозрачна политика по набиране, назначаване и преназначаване на персонал, Работодателят оповестява на информационните табла и в интернет сайта на Дружеството изискванията за кандидатстване, както и резултатите от всеки етап на подборите.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е социално-отговорна компания. В Правилника за вътрешния трудов ред Работодателят се ангажира да създава условия и съдейства на синдикалните организации за осъществяване на тяхната дейност, а на персонала - да упражняват обществена или синдикална дейност, без това да пречи на изпълнение на задълженията му.

Между синдикалните организации на КНСБ и КТ „Подкрепа“ в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и ръководството на Дружеството на 26.11.2021 г. се подписа нов Колективен трудов договор за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2023 г., с който се уреждат трудовите, осигурителните и социално-битовите отношения, които не са уредени с повелителните разпоредби на закона и гарантира спазване на ангажиментите на работодателя за гарантиране правата на персонала.

Съгласно Колективния трудов договор, работодателят се ангажира да не възпрепятства работници и служители да упражняват правата си или да ползват социални придобивки, да го уволнява или да му налага дисциплинарни наказания, заради членство в синдикална организация.

В изпълнението на задълженията си по Колективния трудов договор, работодателят предоставя при писмено поискване от синдикална организация информация за финансовото и икономическото състояние на Дружеството, съгласно действащите правила.

За гарантиране спазване правата на работниците и служителите синдикалните организации участват при изготвяне на Правилник за вътрешния трудов ред и Вътрешните правила за работна заплата. Изградена е комисия на паритетни начала между Дружеството и представители на работниците и служителите, която да работи при подпомагане вземането на решения за изразходване на част от средствата за СБКО за работници/служители със здравни проблеми.

На основание Наредба № 11 от 21.12.2005 г. се осигурява безплатна храна и/или добавки към нея.

Експлоатацията на Централата се осъществява от достатъчен по количество и квалификация персонал, който познава и разбира проектните основи, анализите на безопасността, проектните и експлоатационните документи за осъществяване на производствената дейност на Дружеството. на енергийния блок за всички експлоатационни състояния и аварийни условия.

Работодателят осигурява за своя сметка условия за подготовка и професионална квалификация на работниците и служителите си в случаи на закриване/разкриване на работни места, производство и дейности, както и когато се променя технологията на работа.

В съответствие с международните стандарти и националните изисквания е създадена система за обучение и квалификация на персонала, неразделна част от системата за управление на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. Централата разполага със собствен Център за професионална квалификация (ЦПК), осигуряващ условия за провеждане на специализирани обучения. Центърът за професионална квалификация към „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД предлага и организира курсове за обучение за 7 професии и специалности, в които влизат длъжности по НКПД от щата на Дружеството, квалификация по част от професия, придобиване на правоспособност за отговорни професии и обучение за непрекъснато професионално развитие.

Спазват се изискванията при реструктуриране на предприятието или на част от него, когато дейностите се отдадат или прехвърлят на друго Дружество, вкл. и прехвърлянето на материални активи, трудовото правоотношение с работниците и служителите, засегнати от промяната на собствеността или част от нея, да се запазва при условията на чл.123 и чл.123а от КТ.

Заплащането на труда е регламентирано с Вътрешни правила за работна заплата, които създават организация за ефективно управление на заплащането на труда в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и гарантират недопускане на дискриминация или неравнопоставено третиране на работниците и служителите при определяне на техните индивидуални трудови възнаграждения.

Правилата регламентират и въпросите, свързани със системата на заплащане на труда, отчитането на работното време, минималната работна заплата за Дружеството, минималните основни работни заплати по длъжности, видовете допълнителни трудови възнаграждения.

В „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е установена повременна-премиалната система на заплащане на труда, при която размерът на основната заплата се поставя в непосредствена зависимост от продължителността на работата като количествена мярка на вложения труд от работника или служителя и премия в зависимост от качеството на изпълняваната работа. Основната месечна работна заплата е възнаграждение за изпълнението на определените трудови задачи, задължения и отговорности, присъщи за съответното работно място или длъжност, в съответствие с приетите стандарти за количество и качество на труда и времетраенето на извършената работа. Размерът на основната месечна работна заплата на работниците и служителите се договаря в индивидуален трудов договор между страните по трудови правоотношения.

Чрез ежегодната оценка на индивидуалното трудово изпълнение на персонала на Дружеството се определят конкретните нужди на всеки работник или служител за подобряване на професионалната и личната му компетентност, подобряване на работни взаимоотношения, както и създаване на условия за реализиране на справедливи и прозрачни процедури за професионално и кариерно развитие.

Здравословни и безопасни условия на труд

За постигане на ефективност в дейността по осигуряване на здраве и безопасност при работа ръководството на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е изградило собствена фирмена политика по здраве и безопасност, в която Системата за управление на здравето и безопасността при работа заема водещо място. Политиката в областта на здравето и безопасността при работа е съобразена с бизнес политиката на предприятието и е насочена към постигане на икономически растеж, създаване на качествени работни места, модернизирани на социалната закрила и насърчаване на устойчивото развитие, преосмисляне на условията на труд и организацията на труда, като се поставя акцент върху насърчаване към осигуряване на “благосъстояние при работа”.

Дружеството провежда активна социална политика по отношение на условията на труд, която е насочена към:

- широкообхватен подход за насърчаване към осигуряване на “благосъстояние при работа”;
- повишаване на културата за предпазване у работещите и по-нататъшно развитие на системата за превенция, посредством: обучение и социален диалог;
- осъществяване на обхватен и ефективен контрол по спазване на трудовото законодателство;
- осигуряване на необходимото качество на обучение в областта на здравословни и безопасните условия на труд;
- разширяване на инфраструктурата от служби за консултиране и подпомагане на работодателя и повишаване качеството в тази дейност;
- развитие на осигурителните системи и застрахователната дейност и ефективното им включване в работата за осигуряване и поддържане на здравословни и безопасни условия на труд в предприятието.

За изпълнението на стратегическите цели по здраве и безопасност при работа, обявени в Декларация на ръководството, за 2022г. са определени общи и конкретни измерими цели за отделните структурни звена. Постигането на тези цели е осигурено с одобряването на Програма за управление на здравето и безопасността при работа за 2022г. която включва общо за централата 73 мероприятия, насочени към:

- Подобряване на условията на труд, нормализиране на параметрите на работната среда и подобряване хигиената на труда в работните помещения;
- Обезопасяване на работните места чрез прилагане на ефективни средства за колективна защита;
- Подобряване на санитарно-битовото обслужване.

Консултиране и участие на работниците и представители на работниците в дейностите по осигуряване на ЗБР се осигурява чрез функционирането на Комитет по условия на труд (КУТ), чиято дейност включва:

1. обсъждане на всяко тримесечие цялостната дейност по опазване на здравето и осигуряване на безопасността на работниците и служителите и предлага мерки за подобряването ѝ;
2. обсъждане на резултатите от оценката на професионалния риск и анализите на здравословното състояние на работещите, докладите на службата по трудова медицина и др. въпроси по осигуряване и опазване на здравето и безопасността на работниците и служителите;
3. извършване на проверки по спазване на изискванията за ЗБУТ;
4. проследяване на състоянието на трудовия травматизъм и професионалната заболяемост;
5. участие в разработването на програми за информиране и обучение на работещите по проблемите на ЗБУТ.

Работниците и служителите, които обслужват машините и съоръженията притежават необходимата квалификация и правоспособност. Обучението и повишаването на квалификацията на персонала по безопасност и здраве при работа се извършва ежегодно. Работещите са информирани за рисковете, за ЛПС, както и за начините за използване, съхраняване и проверка на изправността им. Осигурено е прилагането на писмени инструкции при използване на работно оборудване, при което съществува риск за безопасността и здравето, в които са посочени условията за използване на съответното оборудване и изискванията за безопасност и здраве при работа, както и за мерките, които се предприемат за отстраняването, намаляването или преодоляването им.

Осигурено е обслужване на работещите от външна СТМ, в съответствие с изискванията на чл.25, ал.5 от ЗЗБУТ и Наредба №3 за службите по трудова медицина.

Разработени и въведени са физиологични режими на труд и почивка в съответствие с Наредба №15 от 1999г.

Осигурени са добри санитарно-битови условия на работещите в Дружеството.

Създадена е организация за своевременното и пълно провеждането на предварителните медицински прегледи на лицата, постъпващи на работа по реда и условията на Наредба №3 от 1987г. за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците.

Проведени са профилактични медицински прегледи на електротехническият персонал, шофьорите превозващи хора и лицата работещи с опасни химически вещества.

Налице е достатъчна информация за здравното състояние на работниците и служителите.

Въпроси, свързани с правата на човека

От 2016 г. в Дружеството е въведен Етичен кодекс, който определя морално-етичните норми и правила за поведение на служителите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, като унифицира културата на общуване между ръководители, работници, служители, синдикати и бизнес партньори.

Етичният кодекс има за цел да допринесе за създаване на общоприети норми на поведение, следването на които води до утвърждаването на добрата репутация на Дружеството, неговата конкурентоспособност и ефективност.

Етичният кодекс е документ, описващ морално-етични норми и правила, които допълват съществуващите вътрешни документи, и подпомагат личната преценка и отговорност на работещите в Централата при изпълнение на служебните им задължения. Стремежът на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е да превърне тези принципи в част от стратегията, културата и всекидневната дейност на Дружеството. Основните ценности, на които е базиран Етичният кодекс, са: безопасността преди всичко, спазване на всички изисквания на действащото законодателство в областта на екологията и опазването на околната среда, компетентност, професионализъм, екипност, лоялност, равнопоставеност, зачитане на личността и човешкото достойнство и др. Етичният кодекс е публикуван във вътрешната информационна система на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД.

Със сключения Колективен трудов договор Работодателят организира приеман ден с участието на Синдикатите, страна по КТД, за изслушване на жалби, молби и сигнали на работници и

служители. В Интегрираната система за управление (ИСУ) на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД има заложена специална процедура ПР 5.5-1-123 „Вътрешен обмен на информация“, в която са посочени начините за кореспонденция между различните структури в Дружеството. Налице е и допълнителна възможност за комуникация с висшия мениджмънт на Централата посредством ежемесечен приеман ден. По този начин е осигурена възможността на всички служители да получават информация за дейността на Дружеството, да отправят предложения и да изразяват становища.

Въпроси свързани с борбата с корупцията и подкупите

Със Заповед № Е-РА-16-536/30.10.2015г. на Министъра на енергетиката е утвърден Секторен антикорупционен план в енергетиката.

Като част от „Български енергиен холдинг“ ЕАД, Дружеството прилага Секторния антикорупционен план в енергетиката. Този план доразвива и конкретизира приоритетните области за превенция и противодействие на корупцията в отрасъл енергетика, като гарантира прозрачно управление и отчетност в дейността на Министерство на енергетиката и в търговските дружества с повече от 50 % държавно участие в капитала.

За изпълнение на мерките от плана в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД от 2016г. са приети Вътрешни правила за регистриране и работа по сигналите за корупция и/или конфликт на интереси и за защита на лицата подали такива сигнали, които регламентират условията и реда за работа в „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД при получаване, регистриране и проверка на сигналите за корупция, корупционни прояви и/или конфликт на интереси. е създаден сектор „Превенция и противодействие на корупцията“, чиято основна дейност е прилагане на антикорупционни процедури и механизми за проверка, мониторинг и докладване, с цел гарантиране на прозрачно управление и отчетност, предотвратяване на корупционни практики и повишаване на общественото доверие в професионализма и морала на Дружеството.

Сигналите за корупция, корупционни прояви и/или конфликт на интереси се приемат чрез специално поставени пощенски кутии, за подаване на сигнали, съдържащи твърдения за корупция, корупционни прояви и/или конфликт на интереси срещу служители на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, разположени пред Главен портал, Западен вход на Административна сграда и вход на административната сграда на Дирекция „Ремонт“, денонощен телефон 042/66 29 39 и по електронен път – посредством интернет страницата на Дружеството (www.tpp2.com) чрез бутон „Изпрати сигнал за корупция или нарушение на Етичния кодекс“.

Разглеждането на получените сигнали се извършва на принципа на конфиденциалност на информацията и защита анонимността на лицата, подали такива сигнали. Разработена е и административна инструкция Към Вътрешните правила за регистриране и работа по сигналите за корупция и/или конфликт на интереси и за защита на лицата подали такива сигнали е предвиден и реда за регистриране и работа по сигналите за корупция и/или конфликт на интереси, и за защита на лицата, подали такива сигнали.

Към момента няма постъпили сигнали за корупция и/или конфликт на интереси в Дружеството и не са установени случаи на корупция/корупционни практики.

Таксономия

Оповестяване във връзка с член 8 на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (Регламент за таксономията)

Регламентът за таксономията е ключов елемент от плана за действие на Европейската комисия за пренасочване на капиталовите потоци към по-устойчива икономика. Той представлява важна стъпка към постигането на въглеродна неутралност до 2050 г. в съответствие с целите на ЕС в областта на климата, тъй като Таксономията е класификационна система за екологично устойчиви икономически дейности.

В следващия раздел „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД като нефинансово предприятие от обществен интерес оповестява дела на оборота, капиталовите разходи (CapEx) и оперативните разходи (OpEx) за отчетния период 2022 г., които са свързани с икономически дейности, приведени в съответствие с Таксономията, свързани с първите две екологични цели (смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към изменението на климата) в съответствие с член 8 от Регламента за Таксономията.

Делът на икономическите дейности, отговарящи на изискванията на таксономията, и на икономическите дейности, съответстващи на таксономията, в общия оборот, капиталовите разходи и оперативните разходи (CapEx и OpEx) през 2022 финансова година е представен в таблицата:

Финансова година 2022	Общо хил. лв.	Дял на икономически дейности допустими за таксономията	Дял на икономически дейности съобразени с таксономията	Дял на икономически дейности недопустими за таксономията
Оборот	3 996 214	0%	0%	100%
Капиталови разходи (CapEx)	78 127	0%	0%	100%
Оперативни разходи (OpEx)	37 629	0%	0%	100%

Определения

„Допустима за таксономията икономическа дейност“ е икономическа дейност, която е описана в делегираните актове, приети съгласно член 10, параграф 3, член 11, параграф 3, член 12, параграф 2, член 13, параграф 2, член 14, параграф 2 и член 15, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, независимо дали тази икономическа дейност отговаря на някои или на всички технически критерии за проверка, установени в посочените делегирани актове.

„Съобразена с таксономията икономическа дейност“ е икономическа дейност, при която се спазват изискванията, установени в член 3 от Регламент (ЕС) 2020/852.

„Недопустима за таксономията икономическа дейност“ е всяка икономическа дейност, която не е описана в делегираните актове, приети съгласно член 10, параграф 3, член 11, параграф 3, член 12, параграф 2, член 13, параграф 2, член 14, параграф 2 и член 15, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852.

Икономическа дейност, подлежаща на таксономия, означава икономическа дейност, която е описана в делегираните актове, допълващи Регламента за таксономията, независимо дали тази икономическа дейност отговаря на някои или на всички технически критерии за проверка, определени в тези делегирани актове. Към настоящия момент публикуваните и влезли в сила делегирани актове са:

- Делегиран регламент (ЕС) 2021/2139 за допълнение на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета чрез установяване на техническите критерии за проверка с цел определяне на условията, при които дадена икономическа дейност се квалифицира като допринасяща съществено за смекчаването на изменението на климата или за адаптирането към изменението на климата, и с цел определяне дали тази икономическа дейност не нанася значителни вреди във връзка с постигането на някои от другите екологични цели (Делегиран акт за климата); и
- Делегиран регламент (ЕС) 2022/1214 за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2021/2139 по отношение на икономическите дейности в някои сектори на енергетиката и на Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 по отношение на специфичното публично оповестяване на информация за тези икономически дейности

Една икономическа дейност е съобразена с таксономията, когато отговаря на техническите критерии за проверка, определени в Делегирания акт за климата, и се извършва в съответствие с минималните гаранции по отношение на правата на човека и потребителите, борбата с корупцията и подкупите, данъчното облагане и лоялната конкуренция. За да отговаря на техническите критерии за проверка, дадена икономическа дейност допринася значително за постигането на една или повече екологични цели, като същевременно не нанася значителна вреда на нито една от другите екологични цели.

Икономическа дейност, която не е несъобразена с таксономията, означава всяка икономическа дейност, която не е описана в делегираните актове, допълващи Регламента за таксономията.

Икономически дейности, подлежащи на таксономията и съгласувани с таксономията

Ние анализирахме всички икономически дейности, извършвани от предприятието, за да видим кои от тях са подлежащи и също така са приведени в съответствие с приложения I и II към Делегирания акт за климата. На тази база „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД не откри дейности, които са допустими за таксономията.

Оценка на таксономичното съответствие

Съществен принос - За да се определи дали дадена икономическа дейност е съгласувана с таксономията, тя трябва първо да отговаря на първото изискване, описано в Регламента за таксономията. Тя трябва да има съществен принос към една или повече от целите на околната среда.

Критерии за ненасяне на значителни вреди (НЗВ) - За всички икономически дейности, при които сме в състояние да докажем съществен принос за смекчаване на изменението на климата, анализираме допълнително критериите за НЗВ. Тази оценка обикновено започва със съответните обекти, където извършваме съответната икономическа дейност.

Минимални гаранции - Последната стъпка за привеждане в съответствие с таксономията е спазването на минималните гаранции (МГ). Минималните гаранции включват всички процедури, прилагани с цел да се гарантира, че икономическите дейности се извършват в съответствие с:

- Указанията на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за многонационалните предприятия (Указания на ОИСР за МНК);

- Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека (UNGPs), включително принципите и правата, изложени в осемте основни конвенции, посочени в Декларацията на Международната организация на труда за основните принципи и права в областта на труда; и
- Международната харта за правата на човека.

Нашите ключови показатели за резултатите ("КПР") и счетоводни политики

Ключовите показатели за резултатите ("КПР") включват КПР на оборота, КПР на капиталовите разходи и КПР на оперативните разходи. За представянето на таксономичните ключови показатели за резултатите използваме образците, предоставени в приложение II към Делегирания акт за оповестяване. Тъй като ключовите показатели за ефективност трябва да включват оценка на привеждането в съответствие с таксономията за първи път за отчетния период 2022 г., не представяме сравнителни данни за привеждането в съответствие с таксономията.

Тъй като не извършваме нито една от дейностите, свързани с природен газ и ядрена енергия (дейности 4.26-4.31), не използваме специалните образци, въведени с Допълнителния делегиран акт по отношение на дейностите в някои енергийни сектори.

КПР на оборота

КПР на оборота представлява делът на икономическите дейности, съобразени с таксономията в общия оборот. Изчислен е, като частта от нетния оборот, получена от продукти и услуги, свързани с икономически дейности, съобразени с таксономията (числител), разделена на нетния оборот (знаменател), във всеки отделен случай за финансовата година от 1 януари 2022 г. до 31 декември 2022 г.

Знаменателят на ключовия показател за оборота се основава на нашия нетен оборот в съответствие с параграф 82(а) от МСС 1. За повече подробности относно счетоводната ни политика по отношение на нетния оборот вижте пояснение 4.4. „Приходи“ от годишния индивидуален финансов отчет за 2022 г. Сумата на оборота за 2022 г., която е 3 996 214 хил. лв. е оповестена в пояснение 20 „Приходи от продажби“ от годишния индивидуален финансов отчет за 2022 г.

Числителят на ключовия показател за оборота се определя като нетния оборот, получен от продукти и услуги, свързани с икономически дейности, съответстващи на таксономията.

КПР на капиталовите разходи (CapEx)

Ключовият показател за капиталови разходи се определя като капиталови разходи, съобразени с таксономията (числител), разделени на общите ни капиталови разходи (знаменател).

Общият размер на капиталови разходи се състои от новопридобитите нетекущи активи, както имоти, машини и съоръжения, така и нематериални активи през финансовата година, преди амортизацията и всички преоценки, включително тези, произтичащи от преоценки и обезценки, както и без промените в справедливата стойност. Той включва придобивания на нетекущи активи, отчетани въз основа на:

- МСС 16 – Имоти, машини и съоръжения, параграфи 73, буква д), подточки i) и iii);
- МСС 38 – Нематериални активи, параграф 118, буква д), подточка i);
- МСС 40 – Инвестиционни имоти, параграф 76, букви а) и б) (за модела на справедливата стойност) и параграф 79, буква г), подточки i) и ii) (за модела на цената на придобиване);
- МСС 41 – Земеделие, параграф 50, букви б) и д);
- МСФО 16 – Лизинг, параграф 53, буква з).

За повече подробности относно счетоводната политика по отношение на капиталовите разходи, вижте пояснения 4.8 „Нематериални активи“, 4.9 „Имоти, машини и съоръжения“ и 4.10 „Отчитане на лизингови договори“ от годишния индивидуален финансов отчет за 2022 г.

Числителят се състои от допустими по таксономията капиталови разходи. По отношение на числителя не сме идентифицирали дейности, допустими за таксономията през 2022 г.

Общите капиталови разходи на ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД могат да бъдат съпоставени с годишния индивидуален финансов отчет определяйки сбора от позициите за новопридобити активи по пояснителни бележки. Знаменателят включва всички новопридобити нетекущи активи за 2022 г., които са 78,127 хил. лв. и произтичат от следните категории активи:

- 78 069 хил. лв. съгласно пояснение 6 „Имоти, машини и съоръжения“ от годишния индивидуален финансов отчет за 2022 г.); и
- 58 хил. лв. съгласно пояснение 5 „Нематериални активи“ от годишния индивидуален финансов отчет за 2022 г.)

КПР на оперативните разходи (OpEx)

КПР на оперативните разходи се определя като таксономично ориентирани разходи (числител), се раздели на общите разходи (знаменател).

Общите оперативни разходи се състоят от преки некапитализирани разходи, свързани с научноизследователска и развойна дейност, мерки за обновяване на сгради, краткосрочни лизингови договори, както и всички форми на поддръжка и ремонт. Това включва:

- Разходи за научноизследователска и развойна дейност, признати като разход през отчетния период в нашия отчет за приходите и разходите. Това включва всички некапитализирани разходи, които могат да се отнесат пряко към дейностите по научноизследователска или развойна дейност.
- Обемът на некапитализираните лизингови договори е определен в съответствие с МСФО 16 и включва разходи за краткосрочни лизингови договори и лизингови договори с ниска стойност. Въпреки че лизинговите договори с ниска стойност не са изрично споменати в Делегирания закон за оповестяване, ние тълкувахме законодателството така, че да включва тези лизингови договори.

Като цяло включват разходи за персонал, разходи за услуги и материали за ежедневното обслужване, както и за редовни и непланирани мерки за поддръжка и ремонт. Не включват разходи, свързани с ежедневната експлоатация на нетекущите активи, като суровини, разходи за служители, обслужващи машините, електричество или течности, които са необходими за експлоатацията на машините и оборудването. Разходите за амортизация и обезценка също не са включени в КПР на оперативните разходи.

Изключват се преките разходи за обучение и други нужди от адаптиране на човешките ресурси от знаменателя и числителя. Това е така, тъй като в приложение I към Делегирания акт за оповестяване тези разходи са посочени само в числителя, което не позволява математически смислено изчисляване на КПР на OpEx.

Числителят се състои от допустими по таксономията капиталови разходи. По отношение на числителя не сме идентифицирали дейности, допустими за таксономията през 2022 г.

Дял на оборота от продукти и услуги, свързани със съобразени с таксономията икономически дейности - оповестяване за финансовата 2022 година (КПР на оборота)

Категория (преходна дейност) (21)	Категория (спомогателна дейност) (20)	Дял на съобразени с таксономията оборот, година N - 1 (19)	Дял на съобразени с таксономията оборот, година N (18)	Минимални гаранции (17)	Критерии за НЗВ (ненасяне на значителни вреди)										Критерии за съществен принос				
					Биологично разнообразие и екосистеми (16)	Замърсяване (15)	Кръгова икономика (14)	Водни и морски ресурси (13)	Адаптиране към изменението на климата (12)	Смекчаване на изменението на климата (11)	Биологично разнообразие и екосистеми (10)	Замърсяване (9)	Кръгова икономика (8)	Водни и морски ресурси (7)	Адаптиране към изменението на климата (6)	Смекчаване на изменението на климата (5)	Дял на оборота (4)	Абсолютен оборот	
					Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Да/Не	Хил. лв.	%	
А. Допустими за таксономията дейности																			
А.1. Екологично устойчиви дейности (съобразени с таксономията)																			
Оборот от екологично устойчиви дейности (съобразени с таксономията) (А.1.)																	-	0%	
А.2. Дейности, които са допустими за таксономията, но не са екологично устойчиви (несъобразени с таксономията)																			
Оборот от дейности, които са допустими за таксономията, но не са екологично устойчиви (несъобразени с таксономията дейности) (А.2)																	-	0%	
Общо (А.1. + А.2.)																	-	0%	
Б. Недопустими за таксономията дейности																			
Оборот от недопустими за таксономията дейности (Б)																	3 996 214	100%	
Общо (А + Б)																	3 996 214	100%	

16. Друга информация по преценка на Дружеството

Международното положение, свързано с конфликта между Русия и Украйна доведе до промени в икономически аспект и пазарните условия, свързани с нарастваща инфлация, динамично покачване на цените на основни суровини и материали.

Ръководството ще продължи да следи потенциалното въздействие и ще предприеме всички възможни стъпки за смекчаване на потенциалните ефекти.

17. Декларация за корпоративно управление на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД съгласно изискването на разпоредбите на чл. 61, ал.3, т.5 от ППЗПП и чл. 100н, ал. 7, т.1 и ал.8 от ЗППЦК

1. Информация дали „ТЕЦ Марица изток 2“ АД спазва по целесъобразност Кодекса за корпоративно управление, одобрен от заместник-председателя, или друг кодекс за корпоративно управление

Неприложимо.

2. Информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от „ТЕЦ Марица изток 2“ АД в допълнение на Националния кодекс за корпоративно управление

Неприложимо.

3. Обяснение от страна на „ТЕЦ Марица изток 2“ АД кои части на Националния кодекс за корпоративно управление не спазва и какви са основанията за това

Неприложимо.

4. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на „ТЕЦ Марица изток 2“ АД във връзка с процеса на финансово отчитане

Дружеството има разработени и утвърдени вътрешни правила и процедури по отношение на системите за вътрешен контрол и отчетност.

Системата за вътрешен контрол на Дружеството се осъществява от Дирекция „Административен, данъчен и финансов контрол“ (ДАДФК). Характеризира с това, че включва в себе си цялостната политика и процедури (за вътрешен контрол), възприети от ръководството на Дружеството за постигане на неговите цели и гарантира, доколкото това е практически възможно, ред и ефективност при осъществяването на дейността на Дружеството, включително придържане към управленската политика, защита на активите на предприятието, установяване и предотвратяване на измами и грешки, пълнота и правилност на счетоводната документация, както и навременно изготвяне на надеждна финансова информация. Системата за вътрешен контрол обхваща не само области, касаещи директно функциите на счетоводната система, но и много по-широки проблеми. За осъществяване на тази дейност в ДАДФК са създадени и функционират следните звена:

Звено „Контрол на документи“

Осъществява текущ, предварителен контрол на законосъобразност и целесъобразност на документи и дейности, свързани с финансовата дейност на Дружеството. Контролът се извършва чрез проверка на всички документи, имащи отношение преди поемането на задължението и предстоящото извършване на разходи, в частност: докладни записки, договори, рапорти, текущи заявки, възлагателни писма.

Звено „Вътрешноведомствен финансов контрол“

Осъществява предварителен контрол в Дружеството в съответствие с писмени политики и процедури преди извършване на разхода и прихода. Извършва контрол преди извършване на

разхода на средства, както и на прихода на средства за „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. Изготвя необходимите документи след извършване на предварителен контрол, съгласно Вътрешните правила за осъществяване на предварителен контрол и система на двоен подпис и Правила за вътрешен контрол при СФУК. Има права да откаже да се произнесе, когато не му се представи исканата информация.

Отдел „Вътрешен одит“

С Протокол на Съвета на Директорите № 54/28.11.2017 г. във връзка с изменение на организационната структура на Дружеството, звено „Вътрешен одит“ беше извадено от състава на Дирекция „АДФК“ и се създаде отдел „Вътрешен одит“ пряко подчинен на Изпълнителния Директор/Съвет на Директорите.

От 01.01.2022г. до 31.07.2022г. отделът е в състав: ръководител отдел и един вътрешен одитор, които притежават сертификати „Вътрешен одитор в публичния сектор“.

Считано от 01.08.2022г. в отдела е назначен още един вътрешен одитор и съставът на отдела е променен от двама на трима души. Дейността по вътрешен одит за 2022 г. се осъществява в съответствие с изискванията на Закона за вътрешния одит в публичния сектор, Международните стандарти за професионална практика по вътрешен одит, Етичния кодекс на вътрешните одитори, Наръчника за вътрешен одит и Статута на отдел „Вътрешен одит“ (ОВО).

Изпълнените одитни ангажименти от ОВО са в съответствие с утвърдените и приети от СД на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД Стратегически план за периода 2022-2024 г. и Годишен план за 2022г., приет на 16.12.2021 г. от Съвета на Директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД.

Промените в състава на: отдел ВО наложиха актуализация на Стратегическия план 2022 – 2024г. и Годишния план на ОВО за 2022г. Актуализациите са приети от СД на „ТЕЦ Марица изток 2“ с Протокол №43 от 09.08.2022г. и утвърдени от ИД на 11.08.2022г. Изпълнението на препоръките е предпоставка за подобряване на дейностите в Дружеството и недопускане на несъответствия с нормативните и вътрешни актове. Годишният отчетен доклад за 2022 г. на отдел „Вътрешен одит“ и Въпросник към него, съгласно чл.40 от ЗВОПС е приет с решение по точка 20.1. от Протокол № 4/18.01.2023 г. от Съвета на Директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД.

5. Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

5.1. Информация по член 10, параграф 1, буква "в" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане - значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО

Към 31.12.2022 г. акционерите, притежаващи 5 на сто или повече от капитала и правата на глас в Общото събрание на акционерите са посочени с конкретни имена:

Наименование на акционер	Брой притежавани акции	Процент от капитала
Български Енергиен Холдинг ЕАД, гр. София	68 763 161	100,00 %

Правата на едноличен собственик се упражняват от „Български енергиен холдинг“ ЕАД, ЕИК 831373560. Уставният капитал на Дружеството към 31.12.2022 г. е 687 631 610.00 лв. (шестстотин осемдесет и седем милиона шестстотин тридесет и една хиляди шестстотин и десет лева), разпределени в 68 763 161 (шестдесет и осем милиона седемстотин шестдесет и три хиляди сто шестдесет и една) броя акции, с номинална стойност 10 (десет) лева всяка една.

Свързани лица

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е част от икономически свързана група под шапката на „БЕХ“ ЕАД, в която влизат следните дружества: Национална Електрическа Компания ЕАД, АЕЦ Козлодуй ЕАД, Мини Марица - изток ЕАД, Булгаргаз ЕАД, Булгартел ЕАД, Булгартрансгаз ЕАД, Електроенергиен Системен Оператор ЕАД, АЕЦ Козлодуй – Нови мощности ЕАД, ВЕЦ Козлодуй ЕАД, Интерприборсервиз ООД, Булгартел-Скопие ДООЕЛ и Газов Хъб Балкан ЕАД. Дружествата, обединени в холдинговата структура, запазват своята оперативна самостоятелност, като всички са собственост и са директно подчинени на корпоративния център „БЕХ“ ЕАД.

Като свързани лица се оповестяват и следните:

Асоциирани и съвместни предприятия за група БЕХ:

Ай Си Джи Би АД, Южен поток България АД, Контур Глобал Марица Изток 3 АД, Контур Глобал Оперейшънс България АД, Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NESO S.A., ХЕК Горна Арда АД, ЗАД Енергия, ПОД Алианс България АД.

Ключов ръководен персонал на предприятието към 31.12.2022 г.:

Бончо Иванов Бонев - Председател на Съвета на директорите
Живко Димитров Динчев – Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор
Боян Иванов Боев – Член на Съвета на директорите
Руслан Танев Германов – Член на Съвета на директорите
Милан Ангелов Миланов – Член на Съвета на директорите

Считано от 10 януари 2023 г. като член на СД е избран инж. Христо Стоянов Иванов, а е прекратен мандата на Руслан Танев Германов.

Ключов ръководен персонал на предприятието майка към 31.12.2022 г.:

Веселина Лъчезарова Канатова-Бучкова – Председател на Съвета на директорите
Ангел Емилов Янков – Заместник-председател на СД
Иван Тодоров Андреев – Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор
Стелиан Пенчев Коев – Член на Съвета на директорите
Диян Станимиров Димитров – Член на Съвета на директорите
Жеко Михайлов Жеков – Член на Съвета на директорите
Антон Георгиев Симеонов – Член на Съвета на директорите

5.2. Информация по член 10, параграф 1, буква "г" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане - притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД няма акционери със специални контролни права.

5.3. Информация по член 10, параграф 1, буква "е" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане - всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с Дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа

Не съществуват ограничения върху правата на глас на акционерите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД.

5.4. Информация по член 10, параграф 1, буква "з" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане - правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор

Съгласно разпоредбите на Устава на Дружеството, общото събрание на акционерите определя броя, избира и освобождава членовете на Съвета на директорите и определя възнаграждението за работата им в него.

Изборът и освобождаването на членове на Съвета на директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД се извършва по реда на Глава пета от ППЗПП (Изисквания към органите на управление и контрол на публични предприятия и номиниране на кандидати).

5.5. Информация по член 10, параграф 1, буква "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане - правомощия на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции

В Устава на Дружеството са посочени всички правомощия на СД.

Съгласно Устава на Дружеството, Съветът на директорите няма право да взема решения за увеличаване на капитала на Дружеството. Това се извършва по решение на Общото събрание на акционерите.

6. Състава и функционирането на административните, управителните и надзорните органи и техните комитети

Неприложимо.

7. Описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на емитента във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период; когато не се прилага такава политика, декларацията съдържа обяснение относно причините за това

Неприложимо.

Живко Димитров Динчев

Изпълнителен директор
ТЕЦ МАРИЦА ИЗТОК 2 ЕАД
с. Ковачево, 31 март 2023 г.

Индивидуален отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31.12.2022 '000 лв.	31.12.2021 '000 лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	5	1 616	2 497
Имоти, машини и съоръжения	6	1 534 795	1 594 929
Финансови активи по справедлива стойност	8	413	470
Нетекущи активи		1 536 824	1 597 896
Текущи активи			
Емисии парникови газове	10.2	361 833	28 533
Материални запаси	10.1	76 985	76 909
Вземания от свързани лица	12, 31	145 606	175 084
Търговски и други вземания	11	3 321	3 053
Пари и парични еквиваленти	13	19 475	12 654
Текущи активи		607 220	296 233
Общо активи		2 144 044	1 894 129

Съставил: _____
/Сотир Сотиров/

Изпълнителен директор: _____
/Живко Динчев/

Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на 31 март 2023 г.

С доклад на независимите одитори

Грант Торнтон ООД

Грант Торнтон ООД

Захарина Нексия ЕООД

Марий Апостолов
Управител

Силвия Динова
Регистриран одитор

Димитрина Захарина
Управител, Регистриран одитор

Индивидуален отчет за финансовото състояние (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
Собствен капитал			
Основен капитал	14.1	687 632	687 632
Резерви	14.2	972 608	967 689
Натрупана загуба		(96 876)	(1 286 796)
Общо собствен капитал		1 563 364	368 525
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Дългосрочни задължения към свързани лица	19, 31	-	1 037 463
Пенсионни и други задължения към персонала	16.2	36 684	45 350
Финансирания	17	16 226	19 114
Провизия за рекултивация	15	5 488	5 488
Отсрочени данъчни пасиви		27 090	22 306
Нетекущи пасиви		85 488	1 129 721
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	18	316 478	182 990
Краткосрочни задължения към свързани лица	19, 31	142 078	145 408
Пенсионни и други задължения към персонала	16.2	19 333	15 129
Финансирания	17	2 888	3 043
Провизия за емисии на парникови газове	15	14 415	49 313
Текущи пасиви		495 192	395 883
Общо пасиви		580 680	1 525 604
Общо собствен капитал и пасиви		2 144 044	1 894 129

Съставил: _____
/Сотир Сотиров/

Изпълнителен директор: _____
/Живко Динчев/

Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на 31 март 2023 г.

С доклад на независимите одитори

Грант Торнтон ООД

Грант Торнтон ООД

Захарина Нексия ЕООД

Марий Апостолов
Управител

Силвия Динова
Регистриран одитор

Димитрина Захарина
Управител, Регистриран одитор

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 8 до стр. 79 представляват неразделна част от него.

Индивидуален отчет за печалбата или загубата за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Приходи от продажби	20	3 996 214	1 331 691
Други приходи	21	12 641	10 039
		4 008 855	1 341 730
Разходи за гориво и ел.енергия	22.1	(341 707)	(178 009)
Разходи за други материали	22.2	(51 829)	(23 473)
Разходи за външни услуги	23	(70 822)	(50 343)
Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи	5, 6	(138 468)	(114 422)
Разходи за персонала	16.1	(138 270)	(111 323)
Разходи за емисии на парникови газове	24	(1 741 812)	(850 341)
Начислена обезценка на финансови активи		(639)	(592)
Други разходи	26	(260 702)	(99 274)
		(2 744 249)	(1 427 777)
Печалба (загуба) от оперативна дейност		1 264 606	(86 047)
Финансови разходи	27	(30 758)	(33 530)
Финансови приходи	27	135	112
Печалба (загуба) преди данъци		1 233 983	(119 465)
Разходи за данък върху дохода	28	(44 256)	(17 961)
Печалба (загуба) за годината		1 189 727	(137 426)

Съставил: _____
/Сотир Сотиров/

Изпълнителен директор: _____
/Живко Динчев/

Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на 31 март 2023 г.

С доклад на независимите одитори

Грант Торнтон ООД

Грант Торнтон ООД

Захаринова Нексия ЕООД

Марий Апостолов
Управител

Славия Динова
Регистриран одитор

Димитрина Захаринова
Управител, Регистриран одитор

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 8 до стр. 79 представляват неразделна част от него.

Индивидуален отчет за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Печалба (загуба) за годината		1 189 727	(137 426)
Друг всеобхватен доход:			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Преоценка на нефинансови активи		-	237 586
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	16.2	5 737	(9 280)
Нетна промяна в справедливата стойност на капиталови инструменти		(57)	34
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата	9	(568)	(22 834)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		5 112	205 506
Общо всеобхватен доход за годината		1 194 839	68 080

Съставил: _____
/Сотир Сотиров/

Изпълнителен директор: _____
/Живко Динчев/

Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на 31 март 2023 г.

С доклад на независимите одитори

Грант Торнтон ООД

Грант Торнтон ООД

Захаринова Нексия ЕООД

Марий Апостолов
Управител

Славия Динова
Регистриран одитор

Димитрина Захаринова
Управител, Регистриран одитор

Индивидуален отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Основен капитал	Други резерви	Преоценки по планове с дефинирани доходи	Преоценъчен резерв на нефинансови активи	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2022 г.	687 632	144 685	(42 470)	865 474	(1 286 796)	368 525
Печалба за годината	-	-	-	-	1 189 727	1 189 727
Друг всеобхватен доход, нетно от данъци	-	(51)	5 163	-	-	5 112
Общо всеобхватен доход за годината	-	(51)	5 163	-	1 189 727	1 194 839
Прехвърляне на преоценъчен резерв на нефинансови активи в неразпределена печалба	-	-	-	(193)	193	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	687 632	144 634	(37 307)	865 281	(96 876)	1 563 364

Съставил: _____
/Сотир Сотиров/

Изпълнителен директор: _____
/Живко Динчев/

Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на 31 март 2023 г.

С доклад на независимите одитори

Грант Торнтон ООД

Грант Торнтон ООД

Захаринова Нексия ЕООД

Марий Апостолов
Управител

Силвия Динова
Регистриран одитор

Димитрина Захаринова
Управител, Регистриран одитор

Индивидуален отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.	Основен капитал	Други резерви	Преценки по планове с дефинирани доходи	Преоценъчен резерв на нефинансови активи	Нагрупана загуба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2021 г.	687 632	144 654	(34 118)	651 837	(1 149 560)	300 445
Загуба за годината	-	-	-	-	(137 426)	(137 426)
Друг всеобхватен доход, нетно от данъци	-	31	(8 352)	213 827	-	205 506
Общо всеобхватен доход за годината	-	31	(8 352)	213 827	(137 426)	68 080
Прехвърляне на преоценъчен резерв на нефинансови активи в неразпределена печалба	-	-	-	(190)	190	-
Салдо към 31 декември 2021 г.	687 632	144 685	(42 470)	865 474	(1 286 796)	368 525

Съставил: _____
/Сотир Сотиров/

Изпълнителен директор: _____
/Живко Динчев/

Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на 31 март 2023 г.

С доклад на независимите одитори
Грант Торнтон ООД

Грант Торнтон ООД

Захаринова Нексия ЕООД

Марий Апостолов
Управител

Славия Динова
Регистриран одитор

Димитрина Захаринова
Управител, Регистриран одитор

Индивидуален отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		4 690 029	1 618 100
Плащания към доставчици		(3 377 591)	(1 297 039)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(137 384)	(111 996)
Постъпления от лихви, гаранции и други		3 527	5 884
Плащания за падеж по гаранции и други		(20 565)	(17 118)
Загуба от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти		(5)	(2)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		1 158 011	197 829
Инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(68 595)	(85 345)
Парични плащания за инвестиции в търговски дружества		-	(1 950)
Постъпления от участия в смесени търговски дружества		134	95
Постъпления от предоставени заеми на свързани лица		-	133
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		(68 461)	(87 067)
Финансова дейност			
Плащания по получени заеми от свързани лица	37	(965 972)	(96 373)
Платени лихви по кредити към свързани лица	37	(28 672)	(14 110)
Плащания по разсрочени търговски задължения	37	(86 316)	(13 422)
Плащания на лихви по разсрочени търговски задължения	37	(1 458)	(690)
Други плащания, свързани с финансовата дейност		(309)	(242)
Нетен паричен поток от финансова дейност		(1 082 727)	(124 837)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти			
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		12 706	26 781
Ефект от очаквани кредитни загуби			
Пари и парични еквиваленти в края на годината	13	19 475	12 654

Съставил: _____
/Сотир Сотиров/

Изпълнителен директор: _____
/Живко Динчев/

Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на 31 март 2023 г.

С доклад на независимите одитори

Грант Торнтон ООД

Грант Торнтон ООД

Захарина Нексия ЕООД

Марий Апостолов
Управител

Силвия Динова
Регистриран одитор

Димитрина Захарина
Управител, Регистриран одитор

Пояснения към индивидуалния финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД включва производство и продажба на електрическа енергия, предоставяне на разполагаема мощност и допълнителни услуги на електропреносната система, както и строителна и ремонтна дейност в областта на електроенергетиката и топлоенергетиката.

Дружеството е регистрирано като еднолично акционерно Дружество със 100 % държавно участие. В изпълнение на Заповед № ДВ-267/26.06.2000 година на Председателя на Държавната агенция по енергетика и енергийни ресурси и фирмено решение № 2591/30.06.2000 година на Старозагорски окръжен съд „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е образувано чрез отделяне от „НЕК“ ЕАД и вписано в Търговския регистър. Седалището и адресът на управление на Дружеството е с. Ковачево, общ. Раднево, обл. Старозагорска – п.к. 6265.

Акциите на Дружеството не са регистрирани на фондова борса. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е еднолично акционерно Дружество с едностепенна система на управление. Дружеството се управлява от 5 (пет) членен Съвет на Директорите в състав: проф. д-р инж. Бончо Иванов Бонев – председател, инж. Живко Димитров Динчев, Боян Иванов Боев, Руслан Танев Германов и Милан Ангелов Миланов и се представява от Изпълнителния директор инж. Живко Динчев.

Дружеството е 100% собственост на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД (БЕХ). Едноличен собственик на капитала на БЕХ ЕАД е Република България, като правата на едноличен собственик се упражняват от министъра на енергетиката, който има качеството на принципал и е овластен да взема всички решения, предоставени в компетентността на едноличния собственик на капитала на БЕХ ЕАД.

Списъчният състав на персонала към 31 декември 2022 г. е 2 339 служители (31 декември 2021 г.: 2 291 служители).

2. Основа за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет на Дружеството е съставен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2022 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

Индивидуалният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация), освен ако не е посочено друго.

Този финансов отчет е индивидуален. Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Конфликтът между Русия и Украйна

Международното положение, свързано с конфликта между Русия и Украйна доведе до промени в пазарните условия, свързани с нарастваща инфлация и динамично покачване на цените на основни суровини и материали.

Въпреки това Дружеството не беше негативно повлияно. Освен това, заемите получени от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД са с фиксирани лихвени проценти и са осигурени по линия на едноличния собственик. Затова през периода 2023-2027 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД би могла да постигне

по-добра обща ефективност, като при стабилизиране на финансовото състояние на Дружеството за периода, чрез постепенно намаляване на загубите от дейността и реализиране на положителни резултати и редовно обслужване на финансовите задължения по консолидирания търговски заем от „БЕХ“ ЕАД.

Дружеството се очаква да бъде пряко засегнато от новите изисквания на Европейския съюз, заложи в приетото в края на 2016 г. Парижко споразумение, както и от процесите, свързани с увеличаване на дела на чистата енергия, повишаване на конкурентоспособността на възобновяемата енергия и не на последно място предстоящото обединение на енергийните пазари.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е производствен източник със стратегическа значимост за страната. Централата е ключов елемент в българската енергийна система, като осигурява основен товар за консумация, както и регулиране честотата и обменните мощности в системата. Централата има връзка с трите нива на напрежение на ЕЕС на Република България - 110, 220 и 400 kV, което я прави основен фактор за устойчивата работа на ЕЕС.

Промените в европейското законодателство, по отношение на въвеждането на нови изисквания към държавите членки, с оглед постигане на нулеви емисии парникови газове през 2050 г. представлява сериозно предизвикателство пред енергийния сектор, респективно пред „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД.

За финансовата 2022 г. Дружеството реализира оперативна печалба в размер на 1 264 606 хил. лв., като е отчетено увеличение с 1 350 653 хил. лв. спрямо отчетената оперативна загуба в размер на 86 047 хил. лв. през предходния период. През 2022 г. е реализиран положителен нетен паричен поток от оперативна дейност в размер на 1 158 011 хил. лв. Собствения капитал отбелязва увеличение с 1 194 839 хил. лв. Към 31 декември 2022 г. няма просрочени задължения към контрагенти. През 2021 г. задълженията към БЕХ ЕАД бяха новирани в заем при по-ниска лихва. Към 31.12.2022 г. предсрочно бяха погасени по-голямата част от главниците по заема, като остатък по заема бе изцяло погасен на 24 януари 2023 г. На 10 август 2022 г. е изцяло предсрочно погасено задължението на Дружеството към „Мини Марица Изток“ ЕАД по споразумение за разсрочване на вземания и задължения. Нетния оборотен капитал се е подобрил с 216 678 хил. лв. спрямо предходната 2021 г.

С Решение № И1-А-091/02.07.2020 г. – КЕВР удължи срока на издадената лицензия за производство на електрическа енергия с още 20 години, считано от дата на изтичане на предходната (24.03.2021 г.).

Към датата на изготвяне на настоящия индивидуален финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще, включително динамиката на енергийния пазар в световен мащаб и в България. След извършения преглед на дейността, Съветът на директорите очаква, че Дружеството ще има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и ще продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на индивидуалния финансов отчет.

3. Счетоводната политика и промени през периода

3.1. Общи положения

За текущата финансова година Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС и съответно от Международния комитет за разяснения на МСФО (КРМСФО).

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, приложими за годишни отчетни периоди, започващи най-рано на 1 януари 2022 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на Дружеството относно принципите, правилата и критериите за отчитането им.

3.2. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2022 година

Дружеството е приело следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са уместни и в сила за финансовите отчети на Групата за годишния период, започващ на 1 януари 2022 г., но нямат значително влияние върху финансовите резултати или позиции на Дружеството:

- Изменения в МСФО 3 Бизнес Комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС
- Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

3.3. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на тези финансови отчети са издадени някои нови стандарти, изменения и разяснения на съществуващите стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2022 г., и не са били приложени по-рано от Дружеството. Не се очаква те да имат съществено влияние върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. По-долу е даден списък с промените в стандартите:

- МСФО 17 Застрахователни договори и измененията му в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС
- Изменения на МСС 1 Представяне на финансовите отчети, МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводни политики, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични трансакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения на МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г. Все още не са приети от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., не е приет от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този индивидуален финансов отчет, са представени по-долу.

Индивидуалният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към индивидуалния финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения индивидуален финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на индивидуалния финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2016 г.). Дружеството е приело да представя отчета за печалбата

или загубата и другия всеобхватен доход в два отделни отчета: отчет за печалбата или загубата и отчет за всеобхватния доход.

В индивидуалния отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет,

когато това има съществен ефект върху информацията в индивидуалния отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството. Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката. Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути се преизчисляват във функционалната валута, по заключителния обменен курс на Българска народна банка за последния работен ден от съответния месец. Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Немонетарните активи и пасиви, оценявани по историческа цена на придобиване в чуждестранна валута се превръщат във функционалната валута по обменния курс към датата на първоначалната сделка (придобиване).

4.4. Приходи

А Приходи по договори с клиенти

Признаване и оценка на приходите от договори с клиента

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърли на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Дружеството извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Договорите с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Дружеството признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Дружеството разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива).

Задължения за изпълнение и подход за признаване на основни видове приходи по договори с клиенти

Следващата таблица предоставя информация за характера и времето на изпълнение на задълженията за изпълнение в договорите с клиенти, включително значителни условия за плащане и свързаните с тях политики за признаване на приходите:

Приходи	Подход за признаване на приходите
Приходи от продажба на електроенергия	<p>Доставките на електроенергия се осъществяват целогодишно при непрекъснат режим на работа. Тъй като клиентът получава и консумира енергията едновременно, Дружеството прехвърля контрола върху електроенергията с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето.</p> <p>Приходите от продажби се признават при всяко прехвърляне на контрол върху електроенергията, когато тя се доставя на купувача и няма останали неизпълнени задължения, които биха могли да повлияят върху приемането на електроенергия от страна на купувача. Електроенергията се счита за доставена на клиента веднага, след като се осъществи регистриране на графици от продавача и купувача в системата за известяване на графици, администрирана от Електроенергиен системен оператор ЕАД след съгласуване на същите между страните. “ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и купувачът на електрическа енергия изготвят и подават почасови дневни графици за своите продажби/покупки на електрическа енергия, като графиците започват от 00:00 ч. и приключват в 24:00 ч. на съответния ден за доставка. Графиките за доставка за почивни и празнични дни и за първия работен ден се подават едновременно в последния предхождащ ги работен ден. Съгласуваният между страните дневен почасов график за доставка на електрическа енергия се изпраща от Продавача на ЕСО ЕАД в одобрена от ЕСО ЕАД форма в деня, предхождащ доставката (Д-1) и преминава процедура по регистрация съгласно Правилата за търговия. Графикът за доставка става обвързващ между страните след неговата регистрация съгласно Правилата за търговия и става основен документ, който удостоверява количествата продадена електрическа енергия.</p> <p>За всяко задължение за изпълнение, удовлетворено с течение на времето, Дружеството признава приходите с течение на времето, чрез измерване на напредъка, който е постигнат, към пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение. Количеството доставена електрическа енергия за определен период от време (съгласно договорните условия), за които е прехвърен контрол към клиента, е прието от ръководството като подходящ измерител на изпълнението на задължението и отчитане на напредъка и следователно приходи се признават за съответното количество, доставено за съответния период.</p> <p>При продажбите на електроенергия няма наличие на финансиращ компонент, тъй като плащането по продажбите се извършва авансово за договори, които са с период на действие до 31 дни (един месец) и в срок най-късно до 20-то число на месеца, следващ месеца на продажбите за договорите със срок на действие над 31 дни (един месец). При доставянето на електроенергия се признава вземане,</p>

Приходи	Подход за признаване на приходите
	<p>тъй като това е моментът, в който правото на възнаграждение става безусловно и се изисква само изтичането на време преди плащането да бъде дължимо.</p> <p>Приходите се фактурират съгласно условията на сключения договор.</p>
<p>Приходи от балансиране на електрическа енергия</p>	<p>Доставките при балансиране на електрическа енергия се осъществяват целогодишно при непрекъснат режим на работа. Те са резултат от сделки за компенсиране на разликата между количествата произведена електрическа енергия и количествата по графиците за доставка. Тъй като клиентът получава и потребява ползните едновременно, Дружеството прехвърля контрола върху електроенергията от балансиране с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето.</p> <p>Приходите от продажби се признават при всяко прехвърляне на контрол върху електроенергията, когато тя се доставя на купувача и няма останали неизпълнени задължения, които биха могли да повлияят върху приемането на електроенергия от страна на купувача. Електрическата енергия се счита за доставена на клиента на база изготвените от Електроенергиен системен оператор ЕАД извлечения за сетълмент, на база на валидираните данни, получени от разпределителните/преносното предприятие по чл. 38 от Правилата за измерване на количеството електрическа енергия. Електроенергиен системен оператор ЕАД изготвя дневни извлечения за сетълмент на седмична база и обобщени извлечения за сетълмент.</p> <p>За всяко задължение за изпълнение, удовлетворено с течение на времето, Дружеството признава приходите с течение на времето, чрез измерване на напредъка, който е постигнат, към пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение. Количеството доставена електрическа енергия за балансиране за определен период от време (съгласно договорните условия), за които е прехвърлен контрол към клиента, е прието от ръководството като подходящ измерител на изпълнението на задължението и отчитане на напредъка и следователно приходи се признават за съответното количество, доставено за съответния период.</p> <p>При продажбите на електроенергия няма наличие на финансиращ компонент, тъй като плащането по продажбите се извършва в период до 20 дни отложено плащане.</p> <p>При доставянето на електроенергия се признава вземане, тъй като това е моментът, в който правото на възнаграждение става безусловно и се изисква само изтичането на време преди плащането да бъде дължимо.</p> <p>Приходите се фактурират съгласно дневните и обобщени извлечения за сетълмент, с дата на данъчно събитие последния ден на календарния месец.</p>
<p>Приходи от продажба на разполагаема мощност</p>	<p>Приходите на Дружеството от предоставяне на блокове в студен резерв се определят, като ЕСО ЕАД изкупува действителната нетна разполагаемост [Мвтч] на действителната нетна активна мощност [Мвт] на договорените блокове, които са в състояние Студен резерв през всеки период на разполагаемост, която се определя като договорената предоставена нетна максимална активна мощност се намалява с:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. неразрешените намаления от договорената мощност, регистрирани след активиране на блок от Студен резерв; 2. непредставената мощност поради закъснение за включване или забавено натоварване на активиран блок от Студен резерв, ако „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД не може да замени своевременно съответния блок с друг; 3. процентът на намаление на наличните складови запаси от горива на площадката на производителя спрямо договорените количества; 4. непредставената мощност в резултат от разрешени и/или принудителни престои; 5. непредоставената разполагаемост за Студен резерв, регистрирана при неуспешно активиране на студен резерв. <p>При активиране на блок от Студен резерв ЕСО ЕАД изкупува чрез балансиращия пазар, активната енергия на този блок по еднокомпонентна цена.</p> <p>С последните изменения на ПТЕЕ от 05.05.2020 година се въведе централизиран пазар на допълнителни услуги чрез търгове, организирани от ЕСО ЕАД. Реално доставката на ДУ след проведени търгове за резерв за първично регулиране, автоматичен резерв на вторично регулиране и ръчен резерв за вторично регулиране стартира от м.януари 2021 година. С измененията в ПТЕЕ от юли 2020 година цените на регулиращата енергия се определят от ЕСО като при регулиране нагоре енергията се заплаща по най-високата цена, а при регулиране надолу – по най-ниската цена на регистрираните предложения за балансиране за всеки период. При неучастие на централата в</p>

Приходи	Подход за признаване на приходите
	<p>организираните търгове и невъзможност на ЕСО да осигури необходимия диапазон разполагам резерв за регулиране, тръжната цена на резерва за първично и резерва за вторично регулиране се приема равна на „нула“ и участникът в балансиращия пазар не получава заплащане съгласно чл.129 ал.4 и чл.131 ал.2 от ПТТЕЕ за предоставената услуга.</p> <p>Приходите от предоставяне на блокове в студен резерв се признават в счетоводния период, през който са предоставени тези блокове. Дружеството прехвърля контрола с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Към края на отчетния период приходите се признават въз основа на действителната нетна разполагаемост [Мвтч] на действителната нетна активна мощност [Мвт] на договорените блокове, които са в състояние Студен резерв.</p>
Приходи от продажби на краткотрайни активи	Приходите от продажби на краткотрайни активи се признават в момента, в който е прехвърлен контрола върху продаваните активи. Доставка възниква, когато активите са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба.
Приходи от услуги	<p>Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и потребява ползите едновременно. Това се определя въз основа на действително вложено или отчетено време за извършена работа, спрямо общото очаквано време за извършване на услугата.</p> <p>Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложили в конкретния договор. Ако услугите, предоставени от Дружеството, надвишават плащането, се признава актив по договора. Ако плащанията надвишават предоставените услуги, се признава пасив по договор.</p>

Принципал или агент

Когато трета страна участва в предоставянето на стоки или услуги на клиент, Дружеството определя дали естеството на неговото обещание е задължение за изпълнение, свързано с предоставяне на конкретните стоки или услуги (принципал), или с уреждане третата страна да предостави тези стоки или услуги (агент).

Дружеството е принципал, когато контролира обещаната стока или услуга преди да я прехвърли на клиента. Въпреки това, Дружеството не действа непременно като принципал, ако получава правото на собственост върху даден актив само временно, преди правото на собственост да бъде прехвърлено на клиента.

Дружеството е агент, ако задължение за изпълнение на Дружеството е да уреди предоставянето на стоките или услугите от трета страна. Когато Дружеството-агент, удовлетворява задължение за изпълнение, то признава приход в размер на такса или комисиона, на които очаква да има право в замяна на това, че е уредило стоките и услугите да бъдат предоставени от друга страна. Таксата или комисионата на Дружеството може да бъде нетният размер на възнаграждението, който Дружеството запазва след като заплати на другата страна възнаграждението, получено в замяна на стоките или услугите, които трябва да бъдат предоставени от тази страна.

Обичайно Дружеството е принципал по договорите с клиенти.

Дружеството е агент при сделки за префактуриране на консумативи по договори за наем.

Търговски вземания и активи по договори

Вземането представлява правото на Дружеството да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Активът по договор е правото на Дружеството да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите Дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно.

Пасиви по договори

Като пасив по договор Дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлежат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 Финансови инструменти

Приходите от продажби на Дружеството са представени в Пояснение 20.

Б Други доходи

Други доходи са приходи или доходи, които се признават по силата на други стандарти и са извън обхвата на МСФО 15.

Следващата таблица предоставя информация за съществени условия и свързаните с тях политики за признаване на други доходи.

Нетна печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения	Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина, съоръжение или нематериален актив, в резултат на продажба, се включват в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан. Активът се отписва в момента, в който е прехвърлен контрола върху продавания актив.
Приходи от наеми	Наемният доход от договори за оперативен лизинг се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен в случаите, в които ръководството на Дружеството прецени, че друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наемния актив.
Приходи от финансиране	Когато дарението (финансирането) е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставянето му на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението (финансирането) е свързано с актив, то се представя като пасив и се включва в доходите през периода на полезния живот на свързания с него актив
Приход от преценка на имоти, машини и съоръжения	Приход от преценки се отчитат като приход до размер на начислени преди това разходи
Излишъци на активи	Приходите от излишъци на активи се признават в момента на установяване на излишъците.
Глоби и неустойки	Приходите от глоби и неустойки се признават след установяване на правото за тяхното получаване съгласно договор или чрез съдебен иск. Неустойката обезпечава изпълнението на задължението и служи като обезщетение за вредите от

	<p>неизпълнението, без да е нужно те да се доказват при което признаването на прихода от неустойки настъпва се признава, когато е настъпило правно неизпълнение на дадени договорни условия.</p> <p>Целта на глоба не е да санкционира длъжникът, а да го мотивира да изпълни задължението си или елиминират на определени, при което признаването на прихода от глоба настъпва, когато е настъпило правно неизпълнение на дадени договорни условия.</p>
Наказателни лихви	<p>Правната регламентация на наказателната лихва се съдържа в Закона за задълженията и договорите. Съгласно същия, при неизпълнение на парично задължение длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата.</p> <p>Длъжникът е винаги в забава, когато е изтекъл определения падеж и все още не е изпълнил насрещната си престация. Ако страните не са посочили краен срок (падеж), за такъв се смята датата от получаването на покана от кредитора за изпълнение на насрещното задължение.</p> <p>За да възникне законната лихва, освен, че длъжника трябва да е в забава законодателя изисква и насрещното задължение да бъде парично. Наказателната лихва е форма на договорната отговорност, специфична за паричните задължения.</p> <p>Приходите от наказателни лихви се признават, когато се установи правото на Дружеството да получи плащането. За финансови активи с кредитна обезценка лихвеният доход се признава на база нетната обезценена сума на вземането.</p>
Приходи от отписване на задължения	<p>Приходите от отписване на задължения се признават при изтичане на давностния срок на задължението, обявяване на съответния контрагент в ликвидация или при други основания.</p>
Приходи от продажби на други активи	<p>Приходите от продажби на други активи се признават в момента, в който е прехвърлен контрола върху продаваните активи. Доставка възниква, когато активите са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба.</p>
Приходи от санкции на длъжностни лица	<p>Приходите от санкции на длъжностни лица се признават, когато се установи правото на Дружеството да получи плащането.</p>

В. Финансови приходи

Финансовите приходи се включват в индивидуалния отчет за печалбата и загубата, когато възникнат, и включват приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи от дивиденди от асоциирани и съвместно контролирани предприятия.

Финансовите приходи се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен

Лихви	<p>Приходите от лихви се изчисляват, като се приложи ефективният лихвен процент към отчетната стойност на финансов актив, с изключение на финансовите активи, които впоследствие са обезценени (credit-impaired). За обезценените финансови активи, ефективният лихвен процент се прилага към балансовата стойност на финансовия актив (след приспадане на натрупаната обезценка).</p>
Приходи от курсови разлики	<p>Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции по курсове, различни от тези, при които са били преизчислени при първоначалното признаване през периода или в предходни финансови отчети, се признават като печалба или загуба за периода, в който са възникнали</p>
Дивиденди	<p>Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото на Дружеството да получи плащането на база решение на общо събрание на акционерите на Дружеството, в което е инвестирано.</p>

4.5. Оперативни разходи

Разходите в Дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Дружеството не може да представя каквито и да е приходни и разходни статии като извънредни позиции нито в индивидуалния отчет за печалбата и загубата, нито в пояснителните приложения. Когато се очаква икономическата изгода да бъде придобивана в продължение на няколко отчетни периода, при което връзката с приходите може да се определи само най-общо и косвено, разходите се признават в индивидуалния отчет за печалбата и загубата на базата на системни и рационални процедури на разсрочване. Целта на подобни процедури на разсрочване е разходите да бъдат признавани през онези отчетни периоди, през които свързаната с тези пера икономическа изгода ще се придобие и изчерпи изцяло.

Разход се признава незабавно в печалби и загуби в случай, че няма да доведе до бъдещ приход или друга икономическа изгода или когато бъде установено, че е по-вероятно тази бъдеща икономическата изгода да не се класифицира като актив в индивидуалния отчет за финансовото състояние.

В печалби и загуби се признава и разход в случаите, при които е отчетено задължение, без да е придобит актив (провизии).

Разходите се отчитат първоначално по икономически елементи.

В Дружеството е възприета следната обща класификация за отчитане на разходите по икономически елементи:

- Разходи за гориво и ел. енергия - разходи за гориво са разходите за лигнитни въглища, котелно гориво (мазут) и други течни горива; в разходите за ел. енергия са включени енергия за собствени нужди, закупената ел. енергия от свободен пазар и балансиращ пазар от ЕСО;
- Разходи за други материали - разходи за други материали са разходите за резервни части, ремонт и поддръжка, варовик, реагенти и стопански инвентар под прага на същественост и други;
- Разходи за външни услуги - разходи за външни услуги са разходите за ремонт и поддръжка, застраховки, депониране на пепелина, транспорт на персонала, вода, охрана, транспортни услуги, управленски такси, телефонни услуги, наеми, други външни услуги;
- Разходи за персонала - разходи за персонала (възнаграждения) са всички плащания, свързани с персонала като разходи за заплати, социални осигуровки, храна, надбавки по КТД, разходи за неизползвани отпуски, обезщетения по КТ, разходи за лихви по МСС 19 и други;
- Разходи за амортизации и обезценка на нетекущи активи - разходи за амортизации и обезценка на нетекущи активи са начислените амортизации и обезценки на амортизируемите активи;
- Разходи за емисии на парникови газове - разходи за закупени и разходи за провизии за недостиг на емисионни квоти за парникови газове.

4.6. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Разходи по заеми, пряко свързани с придобиването, изграждането или производството на актив, който по необходимост отнема значителен период от време, за да се подготви за предназначението си или за продажбата си, се капитализират като част от неговата цена на придобиване. Всички други разходи по заеми се отчитат като разход в периода, в който възникват. Разходите по заеми включват лихвите и други разходи, които Дружеството извършва във връзка с получаването на привлечени средства.

Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в индивидуалния отчет за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“.

4.7. Печалба или загуба от преустановени дейности

Преустановена дейност е компонент на Дружеството, който или е освободен, или е класифициран като държан за продажба, и:

- представлява определен вид основна дейност или обхваща дейности от определена географска област;
- е част от отделен съгласуван план за продажба на даден вид основна дейност или на дейности от определена географска област; или
- представлява дъщерно предприятие, придобито с цел последваща продажба.

Печалбата или загубата от преустановени дейности, както и компонентите на печалбата или загубата от предходни периоди, са представени като една сума в отчета за печалбата или загубата/отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Тази сума, която включва печалбата или загубата след данъци от преустановени дейности и печалбата или загубата след данъци в резултат от оценяването и отписването на активи, класифицирани като държани за продажба (вж. Пояснение 4.17), е анализирана в пояснение 7.

4.8. Нематериални активи

Нематериални активи включват програмни продукти, софтуер и други нематериални активи. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в индивидуалния отчет за печалбата или загубата за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в индивидуалния отчет за печалбата или загубата за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изгълнени, разходите се добавят към стойността на актива.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

Софтуер	2 - 7 години
---------	--------------

Разходите за амортизация са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи”.

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния им живот и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Амортизационният период и методът за амортизация на нематериалните активи с ограничен полезен живот се преглеждат най-малко в края на всяка финансова година. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод и се третират като промяна в приблизителните счетоводни оценки. Разходите за амортизация са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата на ред „Амортизация и обезценка на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява нетно като „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 500 лв.

4.9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се признават първоначално по цена на придобиване, която включва и разходи за подмяна на части от машините и съоръженията и разходи по заеми по дългосрочни договори за строителство, при условие, че отговарят на критериите за признаване на актив. При извършване на разходи за основен преглед на машина и/или съоръжение те се включват в балансовата стойност на съответния актив като разходи за подмяна, при условие че отговарят на критериите за признаване на актив. Всички други разходи за ремонт и поддръжка се признават в индивидуалния отчет за печалбата или загубата в периода, в който са извършени.

Последващата им оценка след първоначално признаване се прилага по отношение на цял клас еднотипни активи, както следва:

№	Клас имоти, машини и съоръжения	Метод за последваща оценка
1	Земи	Модел на преоценка
2	Подобрения върху земи и терени	Модел на преоценка
3	Сгради и конструкции	
	• Масивни	Модел на преоценка
	• Немасивни	Цена на придобиване
4	Машини, съоръжения и оборудване	Модел на преоценка
5	Компютърни системи	Цена на придобиване
6	Транспортни средства	
	• товарни превозни средства	Модел на преоценка
	• леки автомобили	Цена на придобиване
	• специални превозни средства	Модел на преоценка
7	Обзавеждане и стопански инвентар	Цена на придобиване
8	Резервни части, отчитани като имоти, машини и съоръжения	Модел на преоценка
9	Други имоти, машини и съоръжения	Цена на придобиване

Имотите, машините и съоръженията се оценяват последващо по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните впоследствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в другия всеобхватен доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Преоценките се извършват при спазване на следната периодичност на преоценката:

- когато справедливата стойност на активите търпи само незначителни промени, преоценката се прави на всеки три години;
- когато справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката им се извършва на по-кратки интервали от време, така че балансовата стойност на актива да не се различава съществено от справедливата му стойност.

Честотата на последващите преоценки на имоти, машини и съоръжения при прилагане на модела на преоценка зависи от това дали балансовата стойност съществено се различава от справедливата стойност на даден преоценен актив към края на отчетния период.

В тази връзка, при извършване на годишната инвентаризация в края на отчетния период (края на финансовата година) Дружеството преглежда имоти, машини и съоръжения за индикации, дали тяхната балансова стойност значително се различава от справедливата им стойност.

Като съществено отклонение се приема отклонение на балансовата стойност от справедливата стойност на актива към дата на изготвяне на индивидуалния финансов отчет с над 5%. Съществено е отклонението и ако то е под 5%, но разликата между балансовата стойност и справедливата стойност като кумулативна величина на имоти, машини и съоръжения е съществена за целите на изготвяне на индивидуалния финансов отчет.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

Сгради	10-25 години
Машини, съоръжения и оборудване	2-25 години
Транспортни средства	4-15 години
Други амортизируеми дълготрайни активи	2-7 години

Имот, машина или съоръжение се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива) се включват в индивидуалния отчет за печалбата или загубата, когато активът бъде отписан на ред „Други приходи“.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 500 лв.

В края на всяка финансова година се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят в бъдещи периоди.

4.10. Отчитане на лизинговите договори

Когато Дружеството сключва нов договор, се преценява дали договорът представлява или съдържа елементи на лизинг. Даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

Като част от процеса на оценка дали определен договор представлява или съдържа елементи на лизинг, Дружеството извършва анализ по отношение на определени критерии.

За договор, който представлява или съдържа елементи на лизинг, Дружеството отчита всеки лизингов компонент отделно от нелизинговите компоненти на договора.

Дружеството определя срока на лизинговия договор като неотменим период на лизинга, заедно с:

- периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция; и
- периодите, по отношение на които съществува опция за прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция.

Дружеството се възползва от изключението при представянето и отчитането на лизинговите договори, по които е лизингополучател по отношение на краткосрочни лизингови договори (със срок под 1 година); или лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност (под прага за признаване на нетекущи активи от групата на имоти, машини и съоръжения или

нематериални активи). Дружеството признава свързаните с тях лизингови плащания като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор.

4.11. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Налице е контрол, когато Дружеството е изложено на, или има права върху, променливата възвръщаемост от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. В индивидуалния финансов отчет на Дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.12. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

Към всяка отчетна дата Дружеството преценява дали съществуват индикации, че даден актив е обезценен. В случай на такива индикации или когато се изисква ежегоден тест за обезценка на даден актив, Дружеството определя възстановимата стойност на този актив. Възстановимата стойност на актива е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба на актива или на обекта, генериращ парични потоци (ОГПП) и стойността му в употреба. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи. Когато балансовата стойност на даден актив или ОГПП е по-висока от неговата възстановима стойност, той се счита за обезценен и балансовата му стойност се намалява до неговата възстановима стойност.

При определянето на стойността в употреба на актив очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се използва норма на дисконтиране преди данъци, която отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за актива рискове. Справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата се определя чрез използването на подходящ модел за оценка. Направените изчисления се потвърждават чрез използването на други модели за оценка или други налични източници на информация за справедливата стойност на актив или обект, генериращ парични потоци.

Загубите от обезценка се признават като разходи в индивидуалния отчет за печалбата или загубата.

4.13. Финансови инструменти

4.13.1. Финансови активи

Първоначално признаване и класификация

Дружеството първоначално признава финансов актив в момента, в който стане страна по договорно споразумение, и го класифицира съгласно бизнес модела за управление на финансови активи и характеристиките на договорните парични потоци.

Дружеството класифицира своите финансови активи, съобразно последващото им оценяване в три категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“, „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, или „финансови активи, оценявани по справедлива стойност пред печалба или загуба“, както това е уместно, съгласно договорните условия по инструментите и установените бизнес модели в Дружеството, в съответствие с МСФО 9.

Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансови активи се отнася до начина, по който управлява финансовите си активи, за да генерира парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще бъдат резултат от събирането на договорните парични потоци, продажбата на финансовите активи или и двете.

Ръководството на Дружеството е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица, се държат от Дружеството с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви (прилаган бизнес модел). Тези финансови активи се класифицират и оценяват последващо по амортизирана стойност.

Първоначално оценяване

Първоначално всички финансови активи, с изключение на търговските вземания, се оценяват по тяхната справедлива стойност, плюс преките разходи по трансакцията, в случай, че не се отчитат по справедлива стойност в печалбата и загубата, когато се признават първоначално нето от разходите по сделката.

Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране и за които Дружеството прилага практически целесъобразната мярка по МСФО 15 в това отношение, се оценяват първоначално по съответната цената на сделката, в съответствие с МСФО 15. (Пояснение 4.4. Приходи).

Последващо оценяване и представяне

За целите на последващото оценяване и представяне финансовите активи се класифицират в една от следните категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“ (дългови инструменти), „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с рекласифициране на натрупаните печалби и загуби (дългови инструменти), „финансови активи, определени по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, без рекласифициране на натрупани печалби и загуби при отписване“ (капиталови инструменти) или „финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата“ (дългови и капиталови инструменти).

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория включва парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица. Тази категория финансови активи е най-съществена за Дружеството.

Дружеството оценява и измерва финансовите активи по амортизирана стойност, ако са изгълнени и двете от следните условия:

- Финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел с цел да се държат финансови активи с цел събиране на договорни парични потоци;
- Договорените условия на финансовия актив водят до определени дати на паричните потоци, които са единствено плащания на главници и лихви върху неизплатената главница.

Последващото оценяване се извършва, по метода на „ефективната лихва“, чрез който приходите от лихви се изчисляват, като ефективният лихвен процент се прилага към brutната балансова стойност на инструментите. За закупени или създадени активи, с първоначална кредитна обезценка и такива с призната впоследствие кредитна обезценка, се прилага, съответно, коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент и ефективния лихвен процент, но по амортизираната стойност на актива.

Финансовите активи в тази категория се подлагат на преглед за обезценка към датата на всеки финансов отчет на Дружеството, като промените се отразяват в печалбата или загубата.

Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан, променен или обезценен.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (капиталови инструменти)

При първоначално признаване Дружеството класифицира инвестициите в капиталови инструменти в тази категория когато отговарят на определението за собствен капитал съгласно МСС 32 „Финансови инструменти: Представяне“ и не се държат за търгуване.

Последващото оценяване на тази категория инструменти се извършва по справедлива стойност, като промените се признават в друг всеобхватен доход. Справедливите стойности се определят въз основа на котираны цени на активен пазар, а когато няма такъв на база техники за оценяване, обикновено анализ на дисконтираните парични потоци.

Печалбите и загубите от тези финансови активи никога не се рекласифицират в печалбата или загубата. Дивидентите се признават в статия „финансови приходи“ в отчета за печалбата или загубата, когато правото на плащане е установено.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Дружеството оценява всички останали финансови активи, различни от тези, които са определени като оценявани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, по справедлива стойност през печалбата и загубата.

В случай, че по този начин се елиминирала или намалява значително несъответствието в оценяването или признаването на даден финансов актив, което би произтекло от признаване на резултати и промени въз основа на различни бази, Дружеството може да приложи изключенията, съгласно МСФО 9 и при първоначално признаване да неотменимо да определи финансов актив, като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загуба, вкл. договори за доставка на нефинансова позиция.

Таква финансови активи се представят в пояснителните приложения към финансовия отчет отделно от другите инструменти, за които задължително се прилага този подход на оценяване.

Отписване

Финансов актив (или, където е приложимо, част от финансов актив или част от група подобни финансови активи) се отписват в случаи когато договорните права върху паричните потоци от актива са изтекли или Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е поело задължението да изплати изцяло получените парични потоци без съществено забавяне на трета страна по споразумение "прехвърляне".

При отписване на финансов актив в неговата цялост разликата между 1) балансовата стойност (измерена към датата на отписване) и 2) полученото възнаграждение (включително всеки нов актив, получен без новото поемане на нов пасив) ,се признават в печалбата или загубата.

Когато Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актив или е сключила споразумение за прехвърляне, то оценява дали и в каква степен са запазени рисковете и ползите от собствеността.

Когато нито прехвърли, нито запази съществено всички рискове и ползи от актива, нито прехвърли контрола върху актива, Дружеството продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото му участие. В този случай Дружеството признава свързан пасив. Прехвърленият актив и свързаният с него пасив се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава провизии за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, като прилага подход, представен в таблицата по долу:

Тип на финансовия актив	Категория по МСФО 9	Подход за обезценка
Краткосрочни търговски вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
Търговски вземания с компонент на финансиране	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
Краткосрочни вземания от свързани лица	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
Вземания от свързани лица с компонент на финансиране	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
Вземания по предоставени заеми	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
Пари и парични еквиваленти	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
Други финансови, съдебни и присъдени вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход

Очакваните кредитни загуби представляват вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби (т.е. сегашната стойност на всеки недостиг на пари) за очаквания срок на финансовия инструмент. Паричен дефицит е разликата между паричните потоци, дължими на Дружеството в съответствие с договора, и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи. Тъй като очакваните кредитни загуби отчитат размера и сроковете на плащанията, очаквана кредитна загуба се признава дори ако Дружеството очаква активът да бъде изплатен изцяло, но по-късно от срока, в който се дължи плащането.

Обезценката и загубите по финансовите инструменти се разглеждат на три етапа – на първите два като очаквани кредитни загуби за загуби, които могат да възникнат в резултат на неизпълнение, а на третия като кредитна обезценка (загуба), вече въз основа на доказателства за потенциално или фактическо неизпълнение по инструментите.

Очакваните кредитни загуби за експозиции, за които не е налице значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, се признават за кредитни загуби, които е възможно да възникнат в резултат на събития по неизпълнение през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване, се изисква корекция на загубата за очакваните кредитни загуби спрямо оставащия живот на експозицията, независимо от времето на неизпълнението (ОКЗ за целия срок на инструмента).

За търговските вземания и активите по договори, произтичащи от сделки в обхвата на МСФО 15, които не съдържат съществен компонент на финансиране Дружеството прилага опростен подход в съответствие с МСФО 9, като признава провизия за загуба от обезценка за очаквани кредитни загуби въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството прилага матрица, чрез която се изчисляват очакваните кредитни загуби по търговски вземания. Вземанията се категоризират по просрочие и се групират по вид и клиентски сегменти с различни модели на кредитни загуби.

За изходни данни относно търговските вземания, Дружеството използва натрупания си опит в областта на кредитните загуби по такива инструменти, за да оцени очакваните кредитни загуби. Ползваните исторически данни са за периоди от 3 до 5 години назад, групирани по вида и съответните модели на клиентски сегменти, и коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за съответната индустрия.

За парични средства в банки Дружеството признава обезценка за очаквани кредитни загуби като прилага стандартизирания подход, като за определяне на загубата от неизпълнение в параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които Дружеството е депозирало паричните си средства.

Към всяка отчетна дата Дружеството определя стойността на обезценката за всеки инструмент в размер, равен на очакваните загуби през целия живот, ако кредитният риск за този финансов инструмент се е увеличил значително от момента на първоначалното признаване.

В случай, че към отчетната дата, кредитният риск върху даден финансов инструмент не се е увеличил значително спрямо момента на първоначалното признаване, обезценката за този финансов инструмент е в размер равен на очакваните 12-месечни кредитни загуби.

Допълнителни оповестявания, свързани с обезценката на финансови активи, се съдържат и в следните пояснения:

Обезценка на финансови активи	Пояснение 8
Търговски и други вземания	Пояснение 11
Вземания от свързани лица	Пояснение 12, 31
Парични средства	Пояснение 13
Кредитен риск	Пояснение 35.2

4.13.2. Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценка

Дружеството признава в отчета за финансовото си състояние финансов пасив само когато стане страна по договорни клаузи на финансовия инструмент.

При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като: „финансови пасиви, оценявани впоследствие по амортизирана стойност“ (заеми и привлечени средства, търговски и други задължения) или като „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загубата“.

Първоначалното признаване става на датата на уреждане и се извършва по справедлива стойност плюс, в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата разходи, директно относими към придобиването или издаването на финансовия пасив. Таксите за управление на получените заеми се разсрочват за периода на ползване на заемите, чрез използване на метода на ефективния лихвен процент и се включват в амортизираната стойност на заемите.

Финансовите пасиви на Дружеството включват банкови заеми и овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по лизингови договори.

Според срока им на погасяване финансовите пасиви се класифицират на дългосрочни и краткосрочни.

Последващо оценяване

Последващата оценка на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както е описано по-долу:

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включват финансови пасиви, държани за търгуване, и финансови пасиви, определени при първоначалното им признаване по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се класифицират като държани за търгуване, ако са направени с цел обратно изкупуване в близко бъдеще.

Печалбите или загубите от пасиви, държани за търгуване, се признават в индивидуалния отчет за печалбата или загубата.

Финансовите пасиви, определени при първоначалното им признаване по справедлива стойност в печалбата или загубата, се определят на първоначалната дата на признаване и само ако са изпълнени критериите в МСФО 9.

Дружеството не е определило финансови пасиви като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност

Категория „финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност“ включва получени заеми, търговски задължения и други задължения, при които Дружеството е станало страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени в нетно парични средства. Тази категория е с най-съществен дял за финансовите инструменти на Дружеството и за него като цяло.

Получените заеми са временно привлечени средства срещу престация от български или чуждестранни банки и други финансови институции, търговски заеми и др.

Банковите заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Дружеството. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, нетно от разходите по получаването на заемите. Преки разходи по сделката се отнасят в отчета за печалбата или загубата на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземе предвид всяка отстъпка или премия при придобиването, също такси или разходи, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Разходите (изчислени чрез използването на метода на ефективната лихва) се включва като финансови разходи в отчета за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“.

За финансовите пасиви, които се отчитат по амортизирана стойност, печалбата или загубата се признава в печалбата или загубата за периода, когато финансовият актив или финансовият пасив се отписва или обезценява и чрез процеса на амортизиране.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на едноличния акционер, се признават, когато дивидентите са одобрени на Общото събрание.

Отписване

Дружеството отписва финансов пасив само когато уреди (изпълни) задължението, изтече срокът на задължението или кредиторът се откаже от правата си.

Когато съществуващ финансов пасив е заменен от друг от същия заемодател при съществено различни условия или условията на съществуващо задължение са съществено променени, такава размяна или промяна се третира като отписване на първоначалното задължение и признаване на нов пасив. Разликата в съответните балансови стойности се признава в отчета за печалбата или загубата.

Разликата между балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна, и заплатеното за уреждането, включително пари и прехвърляне на непарични активи, се признава в печалби и загуби за периода.

Компенсирание на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират, а нетната сума се отчита в отчета за финансовото състояние, ако има действащо законно право да се компенсират признатите суми и Дружеството има намерение да се уреди на нетна основа, да се реализират активите и уреждат пасивите едновременно.

4.14. Материални запаси

Първоначалното признаване на материалните запаси в Дружеството се извършва по себестойност, която включва: разходи по закупуване, разходи за преработка, други разходи, направени във връзка с доставянето на материалните запаси до настоящото им местоположение и състояние – транспортни разходи, разходи за товаро-разтоварни работи, монтаж и други суми, рекласифицирани от друг всеобхватен доход, представляващи печалби или загуби от отговарящи на условията хеджинги на парични потоци за покупки в чужда валута на материални запаси.

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност. Нетната реализируема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. Оценката на нетната реализируема стойност се базира на най-сигурните съществуващи данни, по време на съставянето на тази оценка, според обема на стоките запаси, който се очаква да бъде реализиран.

В края на отчетния период се прави оценка на нетната реализируема стойност във връзка с изискването за оценка на материалните запаси по по-ниската от двете стойности - себестойност и нетна реализируема стойност. Водещ е принципът за предпазливост и изискването материалните запаси да не са надценени в индивидуалния отчет за финансовото състояние.

Когато нетната реализируема стойност е по-ниска от балансовата стойност се извършва обезценка чрез намаляване на балансовата стойност. Разликата се отчита като текущ разход.

Когато в следващ период при нова оценка се установи, че условията, довели до обезценка на материални запаси вече не са налице, се извършва възстановяване на загуба от преоценка. Възстановяването се извършва чрез увеличение на балансовата стойност, но само до балансовата стойност на материалните запаси преди да е била отчетена загуба от преоценка. Възстановяването на загуба от обезценка се отчита като намаляване на сумата на признатите разходи за материали за периода, през който е възникнало възстановяването.

Разходите, направени във връзка с доставянето на материалните запаси до тяхното настоящо местоположение и състояние, се отчитат както следва:

Материали	– доставна стойност, определена на база на метода „средно-претеглена стойност“;
Готова продукция	– стойността на употребените преки материали, труд общи производствени разходи, разпределени на база на нормален производствен капацитет, без да се включват разходите по заеми.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

Разходът за основно гориво (лигнитни въглища) се определя на база на реалната калоричност на вложените количества за периода.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.15. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущ данък върху доходите

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или са в значителна степен приети към отчетната дата. Ръководството анализира отделните позиции в данъчната декларация, за които приложимите данъчни разпоредби са предмет на тълкуване и признава провизии, когато това е уместно.

Текущите данъци се признават директно в собствения капитал (а не в индивидуалния отчет за печалбата или загубата), когато данъкът се отнася до статии, които са били признати директно в собствения капитал.

Отсрочен данък

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към отчетната дата, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики:

- освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за облагаеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, освен до степента, до която Дружеството е в състояние да контролира времето на обратното проявление на временната разлика и съществува вероятност временната разлика да не се прояви обратно в предвидимо бъдеще.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби:

- освен ако отсроченият данъчен актив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за намаляеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, отсрочен данъчен актив се признава единствено до степента, до която има вероятност временната разлика да се прояви обратно в обозримо бъдеще и да бъде реализирана облагаема печалба, срещу която да се оползотвори временната разлика.

Дружеството извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи към всяка отчетна дата и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целия или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен. Непризнатите отсрочени данъчни активи се преразглеждат към всяка отчетна дата и се признават до степента, до която е станало вероятно да бъде реализирана бъдеща облагаема печалба, която да позволи отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди, въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или влезли в сила, в значителна степен, към отчетната дата.

Отсрочените данъци, свързани със статии, признати извън печалбата или загубата, се признават извън печалбата или загубата. Отсрочените данъци се признават в зависимост от свързаната с тях сделка или в другия всеобхватен доход, или директно в собствения капитал.

Дружеството компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчнозадължено предприятие.

4.16. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства и краткосрочните депозити в индивидуалния отчет за финансовото състояние включват парични средства по банкови сметки, в каса (брой), блокирани парични средства и краткосрочни депозити с първоначален падеж от три или по-малко месеца.

За целите на индивидуалния отчет за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе.

4.17. Нетекущи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба и преустановени дейности

Когато Дружеството възнамерява да продаде нетекущ актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в отчета за финансовото състояние.

Пасиви се класифицират като държани за продажба и се представят като такива в отчета за финансовото състояние, само ако са директно свързани с групата за освобождаване.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Някои активи, държани за продажба, като финансови активи или активи по отсрочени данъци, продължават да се оценяват в съответствие със счетоводната политика относно тези активи на Дружеството. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

Печалбите или загубите, възникнали от продажбата или преоценката на преустановени дейности, се представят, както е описано в пояснение 4.7.

4.18. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платени акции. Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви.

Собствените капиталови инструменти, които са били повторно придобити, се признават по цена на придобиване и се приспадат от собствения капитал. В индивидуалния отчет за печалбата или загубата не се признава печалба или загуба от покупката, продажбата, емитирането или анулирането на собствени капиталови инструменти на Дружеството.

Резервите включват законови резерви, други резерви, преоценки по планове с дефинирани доходи и резерв от преоценки на нетекущи активи (Пояснение 14.2).

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на едноличния собственик са включени на ред „Задължения към свързани лица” в индивидуалния отчет за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от едноличния собственик на капитала преди края на отчетния период.

Всички транзакции със собственика на Дружеството са представени отделно в индивидуалния отчет за собствения капитал.

4.19. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали на база неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква отпуските да възникват в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Дружеството дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Дружеството внася фиксирани вноски в държавни фондове. Дружеството няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Вноските по плановете се признават за разход в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор (КТД) при прекратяване на трудовото правоотношение след като работникът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанията за прекратяване, Дружеството е задължено да му изплати определен в КТД размер брутни трудови месечни възнаграждения в зависимост от прослуженото време в Дружеството.

Съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор плащанията при пенсиониране по болест са в определен размер брутни трудови месечни възнаграждения в зависимост от стажа на лицето в Дружеството. Условието за изплащане на обезщетението са лицето да има най-малко 5 години общ трудов стаж и през последните 5 години да не е получавал обезщетение на същото основание.

Дружеството определя своите задължения за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране като използва актюерски метод на оценка. Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Разходите за пенсионни възнаграждения на служителите, свързани с текущия стаж, са включени в „Разходи за персонала“, а сумата на дисконтирането на задълженията е включено като лихвен разход във „Финансови разходи“. Актюерските печалби/загуби се отнасят към резервите на Дружеството.

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране, представено в индивидуалния отчет за финансовото състояние, се състои от настоящата стойност на задължението за изплащане на тези доходи.

4.20. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизии се признават, когато Дружеството има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития, когато има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи и когато може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Когато Дружеството очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в индивидуалния отчет за печалбата или загубата, нетно от сумата на възстановените разходи. Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време се представя като финансов разход.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.21. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Изготвянето на индивидуалния финансов отчет налага ръководството да направи приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурности в приблизителните оценки към датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние, и за които съществува значителен риск да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу:

4.21.1. Приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите по договори с клиенти ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори. Ключовите преценки и предположения, които оказват съществено влияние върху размера и срока за признаване на приходите от договори с клиенти са оповестени Пояснение 4.4, Задължения за изпълнение и подход за признаване на основни видове приходи по договори с клиенти.

4.21.2. Провизия за емисии на парникови газове

Дружеството признава провизия за задължението си да закупи превишението над разпределените и закупени емисии за парникови газове за съответната година. Определянето на провизията за емисии на парникови газове изисква ръководството да направи преценка относно разходите за закупуване на допълнителни емисии към датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние. Към 31 декември 2022 г., най-добрата преценка за необходимата провизия за емисии на парникови газове е в размер на 14 415 хил. лв. (31 декември 2021 г.: 49 313 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Пояснение 15.

4.21.3. Квоти за емисии на парникови газове

Република България се е възползвала от правото си и е подала заявление по чл. 10в от Директивата, което с Решение С(2012) 4560 от 06.07.2012 г. на Европейската комисия, Европейския парламент и на Съвета за преходно безплатно разпределяне на квоти, което беше определено като съвместимо с член 10в от Директивата. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, като оператор на инсталация за производство на електрическа енергия, с обща номинална топлинна мощност превишаваща 20 MW има право да участва в безплатното разпределение на квоти за емисии парникови газове в периода 2021 - 2030 г., съгласно чл. 10в от Директива 2003/87/ЕО (изменен с Директива (ЕС) 2018/410). Като допустим бенефициер, от Дружеството е подадено заявление за участие в Националната рамка за инвестиции (НРИ) за периода 2021 - 2030 г., чрез която се осигурява възможност за безплатно разпределение на квоти, с цел модернизация на енергийния сектор.

Безвъзмездно получените от държавата квоти за емисии на парникови газове не се признават в индивидуалния отчет за финансовото състояние, а се следят извънсчетоводно. Когато годишните отделени емисии превишават наличните и разпределените безплатни квоти, задължението за превишаването се оценява по справедливата стойност на емисиите на парникови газове към края на отчетния период, за който се дължат, и се начислява провизия. Общият брой достигнати квоти се определя чрез представяне на верифициран доклад, издаден от независим акредитиран

верификационен орган. Допълнителни разяснения относно провизията за емисии на парникови газове са изложени в Пояснение 15.

4.21.4. Провизия за рекултивация на нарушени терени – Гипсоотвал (депо) за депониране на гипс от сероочистващи инсталации

Дружеството признава провизия за задължението си да извърши технологична и биологична рекултивация на депо за гипс, след неговото запълването с гипс от сероочистващи инсталации, съгласно Наредба 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт. Определянето на провизията за рекултивация на депото изисква ръководството да направи преценка относно разходите за закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото към датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние. Към 31 декември 2022 г., най-добрата преценка за необходимата провизия за рекултивация на депото е в размер на 5 488 хил. лв. (31 декември 2021г.: 5 488 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Пояснение 15.

4.21.5. Доходи на персонала при пенсиониране

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се определя чрез актюерска оценка. Тази оценка изисква да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текучеството на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност. Към 31 декември 2022 г. задължението за доходи на персонала при пенсиониране, определена чрез актюерска оценка, е в размер на 41 788 хил. лв. (31 декември 2021г.: 49 923 хил. лв.). Допълнителна информация за доходите на персонала при пенсиониране е представена в Пояснение 16.

4.21.6. Полезни животи на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Дружеството. Информация за полезния живот на имоти, машини и съоръжения е представена в Пояснение 4.9, а на нематериалните активи – в Пояснение 4.8.

4.21.7. Обезценка на материални запаси

Дружеството признава обезценка на обездвижени и залежали материални запаси до тяхната нетна реализируема стойност. Ръководството оценява годишно адекватността на тази провизия и себестойността на материалните запаси се намалява до тяхната очаквана нетна реализируема стойност. Към 31 декември 2022 г., най-добрата преценка за необходимата обезценка на материалните запаси е в размер на 8 909 хил. лв. (31 декември 2021 г.: 10 657 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Пояснение 10.

4.21.8. Обезценка на финансови активи

Обезценката на финансовите активи е в зависимост от преценката на кредитния риск на финансовите активи.

Към всяка отчетна дата Дружеството преценява дали кредитният риск по даден финансов инструмент се е увеличил значително спрямо момента на първоначалното признаване. При извършване на оценката Дружеството използва промяната в риска от неизпълнение, възникващо през очаквания живот на финансовия инструмент, вместо промяната в размера на очакваните кредитни загуби. Тази оценка се прави на база сравнение на риска от неизпълнение на финансовия инструмент към датата на отчета с риска от неизпълнение, настъпил към датата на първоначалното признаване. Информацията се идентифицира, без да са налице ненужни разходи или усилия.

При определянето на кредитния риск за даден финансов инструмент Дружеството използва разумна и подкрепяща се прогнозна информация, ако такава е налична или не се изискват

прекомерни разходи или усилия за набавянето ѝ. Дружеството разчита на минала информация, когато се определя дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното признаване, само ако не е налице разумна информация, която е ориентирана към бъдещето (на индивидуална или на колективна база) или са необходими прекомерни разходи или усилия. Когато наличната информация за определяне на сумата на обезценка е ограничена, тогава преценката се основава на исторически данни от опита на Дружеството, свързан с търговските взаимоотношения с подобни длъжници, или на друга надеждна база за преценка. Признаване и оценка за очаквани кредитни загуби на дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Признаване и оценка за очаквани кредитни загуби на дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Подход за обезценка на търговски и други вземания и вземания от свързани лица с елемент на финансиране

Поради спецификата в дейността на Дружеството, всеки финансов актив се класифицира в съответната фаза, като се използва комбинация от качествени и количествени фактори.

Във Фаза 1 се класифицират активи, при които са изпълнени всички от следните обстоятелства

- Коефициент на покритие на собствения капитал на активите над 15%
- Коефициент на покритие на дълга над 1.0
- Липса на други събития за загуба
- Липса на реструктуриране на вземането
- Активът не е придобит с влошено кредитно качество
- Наличие на просрочие под 30 дни

Във Фаза 2 се класифицират активи, при които е изпълнено едно от следните обстоятелства:

- Коефициент на покритие на собствения капитал на активите под 15%
- Коефициент на покритие на дълга под 1.0
- Наличие на реструктуриране на вземането
- Наличие на просрочие над 30 дни, но по-малко от 90 дни

Във Фаза 3 се класифицират активи, при които е изпълнено едно от следните обстоятелства:

- Наличие на други събития за загуба
- Активът е придобит с влошено кредитно качество
- Наличие на просрочие над 90 дни

В зависимост от характеристиките на актива и контрагента е възможно очакваните бъдещи парични потоци от актива съществено да се различават от договорените такива. Това би довело и до наличието на съществени равнища на очакваните кредитни загуби от актива.

Преразглеждане на очакваните бъдещи парични потоци по всеки конкретен актив се извършва към всяка отчетна дата.

Подход за обезценка на парични средства в банки

Дружеството прилага стандартизирания подход за изчисление на очакваните кредитни загуби на паричните средства в банки, като за определяне на загубата от неизпълнение в параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които Дружеството е депозирало паричните си средства. Тези кредитни рейтинги са присъдени основно от следните институции: Moody's, Standard and Poor's, Fitch, Българска Агенция за Кредитен рейтинг.

Подход за обезценка на краткосрочни търговски и други вземания и вземания от свързани лица

Дружеството прилага опростен подход за изчисляване на очакваните кредитни загуби за търговски вземания, които не съдържат елемент на финансиране.

За целите на определяне на очакваните кредитни загуби се извършва моделиране на ниво индустрия на клиента. Моделирането представлява присъщото извеждане на финансовия риск, който клиентите носят на дружествата в Дружеството.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват за всяко единично вземане (фактура, лихвен лист и др.), задължаващо контрагент, коригирано на база дните просрочие и стандартния цикъл на плащане от страна на контрагента. Среден брой дни забава по клиент се определя на база историческа информация за периода на покриване на вземанията от страна на клиентите. Ретроспективният преглед се извършва за период от 3 до 5 години.

За целите на изчисляване на очакваните кредитни загуби, за финансови активи, възникнали по договори с контрагенти от индустрия „Енергия“, Дружеството е определило наличието на допълнителен риск. Поради това, търговски вземания, възникнали от контрагенти в горепосочената индустрия се считат за такива с по-висок риск.

Допълнителният риск се идентифицирана на база исторически опит за събираемостта на вземанията на Дружеството с контрагенти от тази индустрия, включително и влошено финансово състояние, ликвидни проблеми и други затруднения най-вече за търговци на електрическа енергия. Така идентифицираните рискови фактори се считат за индикация за възможно нарастване на кредитния риск. Количественият ефект на нарастване на кредитния риск към контрагенти от индустрия „Енергия“ се определя посредством обособяване на допълнителна индустрия – „Енергия – висок риск“, при която е добавен компонентът „специфичен риск“, който участва при определянето на дисконтовия процент, използван за изчисляване на размера на обезценката. От своя страна дисконтовият процент се изчислява като разлика между сбора на: % безрискова премия по матуритет на вземанията, специфичния за страната риск, цената на дълга, друг специфичен риск и % безрискова премия на базисния модел.

Подход за обезценка на съдебни и присъдени вземания

В случаите в които Дружеството е предприело съдебни действия за удовлетворяване на своите вземания, то същите се класифицират като съдебни вземания. Този тип вземания се характеризират с пълно неизпълнение – т.е. нежелание или невъзможност на клиента да уреди своето задължение. Поради тази причина, независимо от наличието на решения на съдебните органи и стартираните изпълнителни процедури, събираемостта на тези вземания и респ. очакваните бъдещи входящи парични потоци са ниски, а вероятността от неизпълнение вече е настъпила спрямо първоначалния актив, т.е. е равна на 100%.

4.21.9. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случай, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.21.10. Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества, нематериални активи, имоти, машини и съоръжения

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (Пояснение 4.12). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.21.11. Справедлива стойност на имоти, машини и съоръжения

Дружеството отчита последващо имоти, машини и съоръжения по преоценена стойност, като използва доклади на независими външни оценители за определяне на справедливата им стойност. Подробна информация относно преоценката, използваните оценителски методи, допускания и преценки при определяне на справедливата стойност е представена в Пояснение 6.

4.21.12. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване, смъртност, темп на текучество на персонала и преждевременно пенсиониране по болест. Поради промяна в МСС 19 от 2011 г., приет с регламент (ЕС) № 475/2012 от 5 юни 2012 г. на ЕК, в настоящата стойност на задължението за доходи на персонала при пенсиониране се включват натрупаната непризната актюерска печалба или загуба, както и непризнатия разход за минал стаж. Те трябва да бъдат признати като задължение към персонала и отразени като друг всеобхватен доход в индивидуалния отчет за всеобхватния доход.

Според МСС 19 предприятието следва да дисконтира целия размер на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране.

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се състои от настоящата стойност на задължението в началото на отчетния период за изплащане на тези доходи, увеличено с разхода признат в индивидуалния отчет за печалбата или загубата, актюерската печалба или загуба призната в друг всеобхватен доход, и намалено с извършените плащания за обезщетения при пенсиониране през периода. Допълнителна информация за задълженията за доходи на персонала при пенсиониране е представена в Пояснение 16.

4.22. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.22.1. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2022 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в Пояснения 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка.

4.22.2. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната

дейност на Дружеството е изложена на технологични промени, които могат да доведат до изменения в стойностите на материалните запаси в употреба. Допълнителна информация е представена в Пояснение 10.

4.22.3. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Дружеството.

4.22.4. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Несигурността в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, които може да варират и да окажат значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

4.22.5. Справедлива стойност на имоти, машини и съоръжения

Дружеството отчита последващо основни групи имоти, машини и съоръжения по преоценена стойност, като използва доклади на независими външни оценители за определяне на справедливата им стойност. Подробна информация относно преоценката, използваните оценителски методи, допускания и преценки при определяне на справедливата стойност е представена в пояснение 6.

Спецификата на активите на Дружеството и динамичната икономическа среда в сферата на енергетиката, в която то извършва дейността си, биха могли да доведат до вариации в използваните допускания и преценки при определяне на справедливите стойности на тези имоти, машини и съоръжения.

4.22.6. Оценяване по справедлива стойност на финансови активи

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар) и нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период (вж. пояснение 8).

4.22.7. Несигурност при определяне на задълженията на Дружеството за корпоративен данък и несигурни условни данъчни пасиви

В своята дейност Дружеството се е съобразило с данъчната практика и вероятното данъчно третиране, и следователно облагаемата печалба (данъчна загуба), данъчните основи, неизползваните данъчни загуби, неизползваните данъчни кредити и данъчната ставка, съответстват на използваното и очаквано третиране, което ще бъде използвано при деклариране на данъците върху доходите.

5. Нематериални активи

Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

За годината към 31 декември 2022 г.	Програмни продукти ‘000 лв.	Други нематериални активи ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2022 г.	3 702	260	3 962
Новопридобити активи, закупени	58	-	58
Салдо към 31 декември 2022 г.	3 760	260	4 020
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2022г.	(1 390)	(75)	(1 465)
Амортизация	(917)	(22)	(939)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(2 307)	(97)	(2 404)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	1 453	163	1 616

За годината към 31 декември 2021 г.	Програмни продукти ‘000 лв.	Други нематериални активи ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2021 г.	1 224	260	1 484
Новопридобити активи, закупени	2 500	-	2 500
Отписани	(22)	-	(22)
Салдо към 31 декември 2021 г.	3 702	260	3 962
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2021г.	(516)	(53)	(569)
Амортизация	(896)	(22)	(918)
Отписани	22	-	22
Салдо към 31 декември 2021 г.	(1 390)	(75)	(1 465)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	2 312	185	2 497

Всички разходи за амортизация са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

6. Имоти, машини и съоръжения

Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Земи и сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност						
Салдо към 1 януари 2022г.	136 684	1 440 945	3 791	3 044	20 925	1 605 389
Придобити активи	59	1 196	13	164	76 637	78 069
Трансфер на активи	685	89 341	35	15	(90 076)	-
Отписани активи	(6)	(76)	(6)	(49)	(657)	(794)
Салдо към 31 декември 2022 г.	137 422	1 531 406	3 833	3 174	6 829	1 682 664
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2022 г.	(77)	(6 195)	(1 707)	(2 481)	-	(10 460)
Начислена	(4 117)	(132 820)	(419)	(173)	-	(137 529)
Отписана	-	70	1	49	-	120
Салдо към 31 декември 2022 г.	(4 194)	(138 945)	(2 125)	(2 605)	-	(147 869)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	133 228	1 392 461	1 708	569	6 829	1 534 795

	Земи и сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност						
Салдо към 1 януари 2021г.	146 247	1 405 705	4 505	3 005	52 415	1 611 877
Придобити активи	3	1 085	12	71	69 356	70 527
Преоценка призната в ДВД	2 456	234 435	695	-	-	237 586
Разход от обезценка	(155)	(2 745)	(4)	-	-	(2 904)
Отписана амортизация при преоценка	(12 232)	(294 832)	(1 450)	-	-	(308 514)
Трансфер на активи	365	97 389	33	25	(97 812)	-
Отписани активи	-	(92)	-	(57)	(3 034)	(3 183)
Салдо към 31 декември 2021 г.	136 684	1 440 945	3 791	3 044	20 925	1 605 389
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2021 г.	(8 276)	(195 134)	(2 773)	(2 338)	-	(208 521)
Начислена	(4 033)	(105 985)	(384)	(198)	-	(110 600)
Отписана амортизация при преоценка	12 232	294 832	1 450	-	-	308 514
Отписана	-	92	-	55	-	147
Салдо към 31 декември 2021 г.	(77)	(6 195)	(1 707)	(2 481)	-	(10 460)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	136 607	1 434 750	2 084	563	20 925	1 594 929

Преценка по справедлива стойност на основните класове активи

Съгласно счетоводната политика на Дружеството имотите, машините и съоръженията се преценяват на 3 години или на по-кратки срокове. Честотата на последващите преценки на имоти, машини и съоръжения при прилагане на модела на преценка зависи от това дали балансовата стойност съществено се различава от справедливата стойност на даден преоценен актив към края на отчетния период.

Към 31.12.2021 г. е извършена оценка на справедливата стойност според изискванията на МСС 16 и МСФО 13. Преценката е извършена на база на оценка на техните справедливи стойности от независим лицензиран оценител. Преценка в размер на 237 586 хил. лв. е отчетена в друг всеобхватен доход, нетно от данъци. Разход от обезценка в размер на 3 457 хил. лв. е отчетен в индивидуалния отчет за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“. Приход от обратно проявление на разход от обезценка в размер на 553 хил. лв. е отчетен в индивидуалния отчет за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

Съгласно МСФО 13 „Оценяване по справедлива стойност“, при оценяването на справедливата стойност на нефинансовите активи се отчита способността на даден пазарен участник да генерира икономически ползи чрез използване на актива с цел максимизиране на стойността му или чрез продажбата му на друг пазарен участник, които ще го използва по такъв начин. Активите на „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, включени в прегледа за преценка, са специфични, строго свързани с дейността на Дружеството и алтернативната употреба на по — голяма част от тях е невъзможна или трудно, т.е. друго използване от страна на пазарните участници, малко вероятно би довело до максимизиране стойността на активите, поради което е прието, че текущото им използване в дейността максимизира стойността.

При тази преценка са приложени следните два основни подхода и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните категории имоти, машини и съоръжения:

- „Пазарен подход“ чрез „Метод на пазарните аналози“ – за земя и сгради, за които има реален пазар и наблюдавани данни за цени на скорошни пазарни сделки за подобни имоти, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. За справедлива стойност е приета пазарната им цена, определена по сравнителния метод.
- „Разходен подход“ чрез „Метод на амортизирана възстановителна стойност“ – за сгради и конструкции със специализиран характер.
- „Разходен подход“ чрез „Метод на амортизирана възстановителна стойност“ - за достигане до заключение за справедливата стойност на машини, съоръжения и оборудване е преценен като допустим и възможно приложим подхода на база разходи, чрез Метода базиращ се на разходите за придобиване („амортизирана възстановителна стойност“) поради специализирания характер на болшинството от активите. Методът на разходите за придобиване измерва стойността на актива посредством определяне на новата му стойност към датата на оценката, отразяваща разходите за неговото придобиване, намалени с физическото му износване, функционалното и икономическо обезценяване, в резултат на неговата експлоатация. Методът извежда индикативна стойност, използвайки икономическия принцип, че купувач не би платил за даден актив повече от разходите за придобиване на актив с равностойна полезност, независимо дали чрез покупка или изграждане към датата на оценка.

Оценката по справедлива стойност към 31.12.2021 г. е базирана на наблюдаеми и ненаблюдаеми данни, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. Пряко или косвено наблюдаемите входящи данни използвани в оценката подлежат на корекции. Поради тази причина използваните хипотези се категоризират от ниво 3.

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за активите на Дружеството фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

Спецификата на активите на Дружеството и динамичната икономическа среда в сферата на енергетиката биха могли да доведат до вариации в използваните допускания и преценки при определяне на справедливите стойности на имоти, машини и съоръжения.

Информацията относно определянето на справедливата стойност на Имоти, машини и съоръжения е представена в Пояснение 36.

Преглед за обезценка

Към 31 декември 2022 г. Дружеството е извършило преглед за обезценка на имоти, машини и съоръжения, съвместно с лицензиран оценител при спазване изискванията на МСС 36 „Обезценка на активи“. На база на извършения преглед не са установени индикации за това, че балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения надвишава тяхната възстановима стойност.

Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи

Към 31.12.2022 г. Дружеството има договорни задължения за придобиване, реконструкция и модернизация на съоръжения, най-значимите от които са свързани с реализацията на проектите, включени в Националния план за инвестиции на Република България във връзка с искане за дерогация по чл.10 от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, изменена с Директива 2009/29/ЕО и в Плана за възстановяване и устойчивост.

По Националния план за инвестиции са извършени разходи за основен ремонт на блок 7, пълен инженеринг на нискоемисионни горелки и подмяна ДРЧ с входящи и изходящи колектори на КА-11; изработка и монтаж на газоплътни екрани на КА-3 и КА-4; изграждане на разпалваща инсталация с газ на блок 2.

По Плана за възстановяване и устойчивост са извършени разходи за Идеини проекти за изграждане на пилотна инсталация на технология за улавяне и оползотворяване на въглероден диоксид и изграждане на паро-газов цикъл повишаващ КПД на съществуващия цикъл.

Обезпечения по кредити

Дружеството не е заложило имоти, машини и съоръжения като обезпечение по свои задължения.

Други оповестявания

За имотите, машините и съоръженията, отчитани по преоценена стойност, оповестяването на балансовата сума, която би била призната, ако активите се отчитаха съгласно метода на цената на придобиване, е практически неприложимо, поради сложността на притежаваните активи и дългите периоди от време, през които тези активи са собственост на Дружеството.

7. Инвестиции в дъщерни предприятия

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	2022 участие		2021 участие	
			‘000 лв.	%	‘000 лв.	%
ПФК Берое ЕАД	България	Осъществяване на тренировъчна, състезателна и организационно - административна дейност по футбол	-	-	-	100
			<u>-</u>		<u>-</u>	

Към 31 декември 2021 г. Дружеството притежаваше 100% от капитала на ПФК Берое ЕАД. Инвестицията беше класифицирана като нетекущ актив, държан за продажба съгласно МСФО 5 с оглед на приетите решения на Съвета на директорите през декември 2021 г. за освобождаване от инвестицията.

В съответствие с политиката на правителството за оптимизиране на разходите на държавните енергийни дружества Съветът на директорите на „ТЕЦ Марица изток“ ЕАД с Протокол № 54/15.12.2021 г. взе решение да се предприемат необходимите действия по продажба на футболния клуб след получаване на предварително съгласие за това от „Български енергиен холдинг“ ЕАД - едноличен собственик на капитала на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. Във връзка с горното, с решение по т. II.9 от Протокол № 67-2021/22.12.2021 г. Съветът на директорите на „Български енергиен холдинг“ ЕАД даде предварително съгласие.

През 2021 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД обезцени инвестицията си в дъщерното дружество до размера на продажната му цена 1 (един) лв. Разходът за обезценка отчетен през 2021 г. беше 9 238 хил. лв.

На 25.02.2022 г., в град Стара Загора, между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и СНЦ „Сдружение за подкрепа на футбола - Берое“, ЕИК 206794473 се сключи договор за покупко – продажба на 5 480 000 акции, представляващи 100% (сто процента) от капитала на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД. Акциите бяха прехвърлени срещу символчната стойност от 1 (един) лв. На 10 март 2022 г. в Търговския регистър са публикувани промените в актуалното състояние на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД. От тази дата едноличен собственик на капитала на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД е СНЦ „Сдружение за подкрепа на футбола - Берое“.

8. Финансови активи по справедлива стойност

Финансови активи	31.12.2022	31.12.2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Инвестиции в инструменти на собствения капитал, класифицирани като финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		
ЗАД Енергия	413	470
Балансова стойност	413	470

Към 31.12.2022 г. Дружеството има участие в размер на 0.96% от капитала (брой акции – 43 196 с номинална стойност 172 784 лева) на Застрахователно акционерно Дружество „Енергия“ АД. ЗАД „Енергия“ АД е учредено в България. Акциите на ЗАД Енергия АД не се търгуват на активен пазар. Извършена е оценка на справедливата стойност по метода на дисконтираните дивиденди и е определена справедливата стойност на 1 акция към 31.12.2022 г., че е 9.56 лв (2021 г. 10.89 лв). Към 31.12.2022 г. приход от преоценка в размер на 51 хил. лв., нетно от данъци е отчетен в друг всеобхватен доход. Оценката е извършена в съответствие с Българските стандарти за оценяване (БСО), МСФО 9, МСФО 13 и счетоводната политика на Дружеството. При тази оценка е приложен метода на дисконтираните дивиденди, който се базира на приходния подход.

Преоценка до справедлива стойност	31 декември 2021 г.	Изменение	31 декември 2022 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Акции на ЗАД Енергия АД	470	(57)	413

Съгласно МСФО 13 „Оценяване по справедлива стойност“, при оценяването на справедливата стойност на нефинансовите активи се отчита способността на даден пазарен участник да генерира икономически ползи чрез използване на актива с цел максимизиране на стойността му или чрез продажбата му на друг пазарен участник, който ще го използва по такъв начин. Оценката по справедлива стойност към 31.12.2022 г. и 31.12.2021 г. е базирана на използването на оценъчни техники при ненаблюдаеми данни, коригирани за специфична ситуация, при която не съществува активен пазар за сходни активи. Пряко или косвено наблюдаемите входящи данни използвани в оценката подлежат на корекции. Поради тази причина използваните хипотези се категоризират от ниво 3 от йерархията на справедливите стойности.

През 2022 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е получило дивидент в размер на 134 хил. лв. (2021г. - 95 хил. лв.)

9. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане, Дружеството има право да пренася данъчната загуба в рамките на 5 години след възникването ѝ. При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността данъчните временни разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на Дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба. На база този подход, ръководството е преценило да не признае актив по отсрочен данък за данъчна загуба за пренасяне в размер на 791 705 хил. лв. във финансовия отчет за 2021 г.

Дружеството до 2021 г. включително е реализирало данъчни загуби, както следва:

Данъчен период	Период за приспадане на данъчните загуби	31 декември 2021 г.
		хил. лв.
2018 г.	от 2019 г. до 2023 г.	126 632
2019 г.	от 2020 г. до 2024 г.	144 970
2020 г.	от 2021 г. до 2025 г.	225 109
2021 г.	от 2022 г. до 2026 г.	294 994
Общо данъчни загуби за пренасяне		791 705
Приложима данъчна ставка		10%
Непризнат отсрочен данъчен актив		79 171

През 2022 г. Дружеството отчита достатъчна данъчна печалба в размер на 1 192 100 хил. лв., срещу която приспада пълния размер на данъчните загуби 791 705 хил. лв., възникнали от 2018 г. до 2021 г., за които не е бил признат отсрочен данъчен актив във финансовия отчет за 2021 г.

Изменението на отсрочените данъци през периода може да се представи по следния начин:

Отсрочени данъчни пасиви/ (активи)	1 януари 2022 г.	Признати в печалбата или загубата	Признати в друг всеобхватен ДОХОД	31 декември 2022 г.
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	45 941	(10 185)	-	35 756
Обезценка на финансови активи	40	-	(6)	34
Обезценка инвестиция св.лица	(924)	924	-	-
Обезценка съдебни дела	(1 780)	(63)	-	(1 843)
Материални запаси	(1 066)	175	-	(891)
Търговски и други вземания	(5)	(1)	-	(6)
Задължения за обезщетения при пенсониране	(4 993)	240	574	(4 179)
Провизии	(5 019)	3 490	-	(1 529)
Непризнати лихви, слаба капитализация	(9 730)	9 730	-	-
Доходи физически лица	(14)	(1)	-	(15)
Неизползвани отпуски и социални осигуровки	(144)	(93)	-	(237)
Нетни отсрочени данъчни пасиви	22 306	4 216	568	27 090

Изменението на отсрочените данъци през предходния период може да се представи по следния начин:

Отсрочени данъчни пасиви/ (активи)	1 януари 2021 г.	Признати в печалбата или загубата	Признати в друг всеобхватен ДОХОД	31 декември 2021 г.
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	27 952	(5 770)	23 759	45 941
Обезценка на финансови активи	37	-	3	40
Обезценка инвестиция св.лица	-	(924)	-	(924)
Обезценка съдебни дела	(1 717)	(63)	-	(1 780)
Материални запаси	(383)	(683)	-	(1 066)
Търговски и други вземания	(9)	4	-	(5)
Задължения за обезщетения при пенсониране	(4 126)	61	(928)	(4 993)
Провизии	(33 549)	28 530	-	(5 019)
Непризнати лихви, слаба капитализация	(6 493)	(3 237)	-	(9 730)
Доходи физически лица	(15)	1	-	(14)
Неизползвани отпуски и социални осигуровки	(186)	42	-	(144)
Нетни отсрочени данъчни пасиви	(18 489)	17 961	22 834	22 306

Сумите, признати в другия всеобхватен доход, се отнасят до преоценката на нефинансови активи, преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи и преоценка по справедлива стойност на финансови активи.

10. Материални запаси и емисии парникови газове

10.1. Материални запаси

Материалните запаси, признати в индивидуалния отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Резервни части	46 947	55 964
Лигнитни въглища	14 783	10 571
Материали за ремонт	7 525	6 315
Котелно гориво (мазут)	5 067	1 941
Варовик	785	709
Реагенти	771	486
Други материали	539	631
Масла	383	175
Други течни горива	114	91
Строителни материали	33	19
Природен газ	3	-
Платен аванс за доставка на резервни части	35	7
	76 985	76 909
Материални запаси по себестойност	85 894	87 566
Натрупана обезценка	(8 909)	(10 657)
	76 985	76 909

През 2022 г. общо 393 543 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2021 г.: 208 643 хил. лв.) Тази сума включва и обезценка на материални запаси в размер на 7 хил. лв. (2021 г.: 7 161 хил. лв.).

Към 31 декември 2022 г. Дружеството е извършило оценка на основната част от материалните запаси чрез независим лицензиран оценител. При прегледа на материалните запаси бе установено, че балансовата им стойност не се различава съществено от нетната им реализуема стойност.

Към 31 декември 2022г. Дружеството отчита разходи за обезценка на отпадъци от черни и цветни метали (скрап) в размер на 7 хил. лв., на основание промяна в борсовите цени, съгласно сключени нови борсови договори през 2022 г. за покупко-продажба на стоки чрез посредничеството на членове на Софийска стокова борса. Разликата е отчетена в индивидуалния отчет за печалбата или загубата на ред „Други разходи“.

Към 31 декември 2021 г. Дружеството е извършило оценка на основната част от материалните запаси чрез независим лицензиран оценител. При прегледа на материалните запаси бе установено, че балансовата стойност на голяма част от материалните запаси се различава съществено от нетната им реализуема стойност. На материалните запаси, на които нетната реализуема стойност бе по-ниска от балансовата им стойност се извърши обезценка в размер на 7 161 хил. лв. чрез намаляване на балансовата им стойност. Разликата е отчетена в индивидуалния отчет за печалбата или загубата на ред „Други разходи“. При прегледа на материалните запаси бе възстановена и обезценка в размер на 172 хил. лв. Разликата е отчетена в индивидуалния отчет за печалбата или загубата на ред „Други приходи“.

Движение на обезценката на материални запаси

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Салдо на 1 януари	10 657	3 823
Начислени разходи за обезценка	7	7 161
Възстановена обезценка	-	(172)
Отписана	(1 755)	(155)
Салдо на 31 декември	8 909	10 657

Материални запаси към 31 декември 2022 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

10.2. Емисии парникови газове

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД притежава Разрешително за емисии на парникови газове № 46 – Н1/2011 г. В съответствие с условие 5 от Разрешителното, както и във връзка с изискванията на чл.48(1) от ЗОИК, Дружеството е длъжно до 30.04 на текущата година да предаде определен брой квоти, равняващи се на общото количество емисии, отделени от инсталацията през предходната година, верифицирани от регистриран независим верификатор.

Осигуряването на необходимото количество квоти за емисии на парникови газове се осъществява чрез покупка, като квотите постъпват по специална партидата на операторите на инсталации в Националния регистър, администриран от Изпълнителната агенция по околна среда.

На 16.07.2021 г. между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД (в качеството на Купувач) и БЕХ ЕАД (в качеството на Продавач) беше подписан рамков договор за текущо закупуване на европейски квоти за емисии на парникови газове от вида „EUA“, необходими за работата на централата. В съответствие с разпоредбите на договора, след сключване на сделка за продажба на ел. енергия, от страна на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към БЕХ ЕАД се изпраща заявка за закупуване на съответното прогнозно количество емитирани квоти.

Наличните квоти по партидата на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД в Националния регистър се отчитат като актив при тяхното придобиване и се отчитат като текущ разход за дейността, когато емитираните парникови газове от дейността на Дружеството превишават наличните квоти по партидата, до размера на емитираното количество. Разликата между наличните квоти по партидата и емитираните парникови газове се представя в отчета за финансовото състояние на Дружеството като текущ актив.

Към 31.12.2022 г. по партидата на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД в Националния регистър има налични квоти на стойност 361 833 хил. лева (към 31.12.2021 г. 28 533 хил. лева), които са закупени през 2022 г., но са обвързани с проведени през 2022 г. търгове за продажба на ел. енергия, реланата доставка на която ще е през 2023 г.

11. Търговски и други вземания

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
Търговски вземания	574	486
Обезценка на търговски вземания	(7)	(2)
Търговски вземания, нетна сума	567	484
Други вземания-Внесени гаранционни обезпечения	313	313
Други вземания, нетна сума	313	313
Съдебни и присъдени вземания	18 979	18 646
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(18 435)	(17 803)
Съдебни и присъдени вземания, нетна сума	544	843
Финансови активи	1 424	1 640
Предплатени застрахователни премии	1 202	1 041
Вземания от бюджета	633	353
Платени аванси	54	17
Други краткосрочни вземания	8	2
Нефинансови активи	1 897	1 413
Търговски и други вземания	3 321	3 053

Търговските вземания към 31 декември са представени, както следва:

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
Вземания от клиенти по предоставени услуги	417	290
Вземания от клиенти по продажба на материали	121	135
Други търговски вземания	29	-
Вземания от клиенти по продажба на ел.енергия	-	59
	567	484

Към 31.12.2022 г. Дружеството няма заложен свои вземания от клиенти като обезпечение по задължения.

Всички търговски, съдебни и присъдени вземания към 31.12.2022 г. са прегледани относно индикации за обезценка. Обезценката към 31.12.2022 г. е изчислена съгласно приетата методика в счетоводната политика на Дружеството.

Към 31.12.2022 г. обезценката на търговски и други вземания е в размер на 637 хил. лв. (2021 г.: 632 хил. лв.). Обезценката е отчетена в индивидуалния отчет за печалбата или загубата на ред „Начислена/възстановена обезценка на финансови активи“.

Изменението в обезценката на търговските и други вземания може да бъде представено по следния начин:

Обезценка	Очаквани кредитни загуби към 01.01.2022 г.	Изменение 2022 г.	Очаквани кредитни загуби към 31.12.2022 г.
Нетекущи и текущи търговски вземания	(2)	(5)	(7)
Съдебни и присъдени вземания	(17 803)	(632)	(18 435)
	(17 805)	(637)	(18 442)

Обезценка	Очаквани кредитни загуби към 01.01.2021 г.	Изменение 2021 г.	Очаквани кредитни загуби към 31.12.2021 г.
Нетекущи и текущи търговски вземания	(2)	-	(2)
Съдебни и присъдени вземания	(17 171)	(632)	(17 803)
	(17 173)	(632)	(17 805)

12. Вземания от свързани лица

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
Търговски вземания	119 575	166 567
Други вземания - Внесени гаранционни обезпечения	26 031	8 517
Общо вземания от свързани лица	145 606	175 084
Финансови активи	145 606	175 084
Вземания от свързани лица	145 606	175 084

Движение на обезценката на вземания от свързани лица

	2022 г. ‘000 лв.	2021 г. ‘000 лв.
Салдо на 1 януари	-	(1)
Възстановена обезценка	-	1
Салдо на 31 декември	-	-

13. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой:		
- български лева	16 010	12 543
- японски йени	1	1
- евро	3 368	11
- британски лири	-	1
	19 379	12 556
Блокирани парични средства със специално предназначение	150	150
Ефект от очаквани кредитни загуби	(54)	(52)
	19 475	12 654

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
Парични средства в банкови сметки	19 327	12 486
Парични средства в брой	52	70
Блокирани парични средства със специално предназначение	150	150
Парични средства в отчета за паричните потоци	19 529	12 706
Обезценка на парични средства	(54)	(52)
Парични средства в отчета за финансовото състояние	19 475	12 654

Сумата на пари и парични еквиваленти, която е блокирана за Дружеството към 31 декември 2022 г. в размер на 150 хил. лв. (31 декември 2021 г.: 150 хил. лв.), представляват средства в сметка със специално предназначение и служат за обезпечение по смисъла на чл. 19, ал. 2 от ПУРДЕЕМ.

Всички налични парични средства на Дружеството в Търговски банки към 31.12.2022 г. са прегледани относно индикации за обезценка. Към 31 декември 2022 г. обезценката е изчислена съгласно приетата методика в счетоводната политика на Дружеството.

През 2022 г. е начислена обезценка на пари и парични еквиваленти в размер на 2 хил. лв. (2021 г.: възстановена обезценка 39 хил. лв.). Обезценката е отчетена в индивидуалния отчет за печалбата или загубата на ред „Начислена/възстановена обезценка на финансови активи“.

Изменението в обезценката на паричните средства може да бъде представено по следния начин:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Салдо към 1 януари	52	91
Възстановена обезценка	2	(39)
Салдо към 31 декември	54	52

14. Собствен капитал

14.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството към 31 декември 2022г. се състои от 68 763 161 обикновени акции с номинална стойност в размер на 10 лева всяка. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството.

	31.12.2022 Брой акции	31.12.2021 Брой акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	68 763 161	68 763 161
Общ брой акции, оторизирани в края на годината	68 763 161	68 763 161

Едноличен акционер на Дружеството е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, който се притежава от Министерството на енергетиката.

14.2. Резерви

Резервите на Дружеството включват законови и други резерви, резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи и преоценъчен резерв от преоценка на нетекущи активи.

Законови резерви

Законовите резерви се формират от акционерните дружества, като разпределение на печалбата по реда на чл. 246 от Търговския закон. Те се заделят докато достигнат една десета или по-голяма част от капитала. Източници за формиране на законовите резерви са най-малко една десета част от нетната печалба, премии от емисии на акции и средствата, предвидени в устава или по решение на общото събрание на акционерите. Законните резерви могат да бъдат използвани за покриване на загуби от текущия и предходни отчетни периоди. В определени от закона случаи, законовите резерви могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала и разпределение на дивиденди.

Други резерви

Други резерви са резервите, които Дружеството създава по решение на акционерите, освен резервите, предвидени в нормативни актове. Другите резерви могат да се използват за покриване на загубите, за увеличаване на основния капитал, за разпределение на дивиденди и други. В други резерви са включени преоценка на дълготрайни материални активи от 1997 г., резерв от разпределителен протокол с НЕК, намаление на дяловото съучастие на ДССД Раднево, обезщетения и дарения за минали години, резерви отчетени от печалбата и допълнителни резерви от присъединяването на „ГУП ТЕЦ 2“ през 2000 г.

С решение по Протокол №30-2016 от 2016 г. на едноличния собственик е взето решение за покриване на загуби от предходни години за сметка на други резерви в размер на 77 913 хил. лв.

Преоценки по планове с дефинирани доходи

В резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи Дружеството отчита актюерски печалби и загуби, съгласно изискванията на МСС 19.

Преоценъчен резерв на нефинансови активи

Преоценъчният резерв на нефинансовите активи се използва за отразяване на увеличенията в справедливата стойност на имоти, машини, съоръжения и оборудване и намаленията до степенята, в която тези намаления са свързани с увеличение на същия актив, признато по-рано в друг всеобхватен доход.

15. Провизии

Балансовите стойности на провизиите могат да бъдат представени, както следва:

	Провизия за емисии на парникови газове	Провизия за рекултивация	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2022 г.	49 313	5 488	54 801
Уسوени	(34 898)	-	(34 898)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	14 415	5 488	19 903
Представени в индивидуалния отчет за финансовото състояние като:			
Нетекущи пасиви	-	5 488	5 488
Текущи пасиви	14 415	-	14 415

Провизия за емисии на парникови газове

Към 31 декември 2022 г. Дружеството е отчетло провизии за недостиг на квоти за емисии на парникови газове в размер на 88 374 t/CO₂, на стойност 14 415 хил. лв. Количеството недостиг представлява разликата между реално емитираните, верифицирани 10 926 444 t/CO₂ и наличните за 2022 г. 10 838 070 t/CO₂ по сметката на Дружеството в Националния регистър към 31.12.2022 г. Във връзка с рамков договор за покупко-продажба на квоти за емисии на парникови газове от 16.07.2021 г., сключен между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и БЕХ ЕАД, БЕХ ЕАД до 31.12.2022 г. закупи и продаде на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД част от необходимото количество (10 838 070 t/CO₂) на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД квоти за парникови газове за покриване на задължението към Националния регистър за 2022 г. Стойността на провизиите е изчислена в съответствие с постигнатите от БЕХ ЕАД покупни цени на квотите след 31.12.2022 г. до датата на съставяне на настоящия отчет.

Към 31 декември 2021 г. Дружеството е отчело провизии за недостиг на квоти за емисии на парникови газове в размер на 306 369 t/CO₂, на стойност 49 313 хил. лв. Количеството недостиг представлява разликата между реално емитираните, верифицирани 6 673 429 t/CO₂ и наличните 6 367 060 t/CO₂ по сметката на Дружеството в Националния регистър към 31.12.2021 г. Във връзка с рамков договор за покупко-продажба на квоти за емисии на парникови газове от 16.07.2021 г., сключен между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и БЕХ ЕАД, БЕХ ЕАД до 31.12.2021 г. закупи и продаде на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД част от необходимото количество (6 363 659 t/CO₂) на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД квоти за парникови газове за покриване на задължението към Националния регистър за 2021 г. Стойността на провизиите е изчислена в съответствие с постигнатите от БЕХ ЕАД покупни цени на квотите след 31.12.2021 г. до датата на съставяне на финансовия отчет към 31.12.2021 г.

Провизия за рекултивация на нарушени терени – Гипсоотвал (депо) за депониране на гипс от сероочистващи инсталации

Съгласно Наредба 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт Дружеството има задължение да извърши технологична и биологична рекултивация на депото, след неговото запълване с гипс от сероочистващи инсталации. Според капацитета на депото и количеството депониран гипс се очаква депото да се запълни за 5 години. Стойността на технологичната и биологичната рекултивация по проект е в размер на 5 488 хил. лв. Съгласно МСС 16 – Имоти, машини и съоръжения, в стойността на един имот, машина и съоръжение се включва и първоначалната приблизителна оценка на очаквания разход за възстановяване на площадката (рекултивация на терена), където се е намирал активът, след като бъде изваден от употреба. Задължението за тези разходи се третира като провизия и се отчита по реда на МСС 37 – Провизии, условни задължения и условни активи. Настоящата дисконтирана стойност на провизията е капитализирана към стойността на съоръжението (Гипсоотвал) и ще се признава всяка година като разход за амортизации. Към 31.12.2013 г. настоящата стойност на провизията е изчислена в размер на 4 607 хил. лв. при използване на дисконтов фактор 3.56%. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на дългосрочни Държавни ценни книжа. За целите на дисконтирането е използван ефективен годишен лихвен процент 3.56%. Той се основава на доходността на емисиите на дългосрочните ДЦК (с 10- годишен матуритет). Останалата част от стойността на рекултивацията в размер на 881 хил. лв. ще се показва всяка година като разход за лихви, с който ще се завишава задължението за провизия. Към 31 декември 2022 г., най-добрата преценка за необходимата провизия за рекултивация на депото е в размер на 5 488 хил. лв. (31 декември 2021 г.: 5 488 хил. лв.).

16. Възнаграждения на персонала

16.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

Разходи за персонала

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Заплати и възнаграждения	90 055	69 877
Пенсионно и здравно осигуряване	12 321	21 008
Разходи за социални надбавки и помощи	24 340	10 403
Разходи за храна	7 329	5 481
Разходи за доходи на персонала при пенсиониране	2 875	3 479
Обезщетения за сметка на работодателя	1 350	1 075
	138 270	111 323

16.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните задължения към персонала, признати в индивидуалния отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	31.12.2022	31.12.2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи:		
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	36 684	45 350
Текущи:		
Текущи пенсионни задължения към персонала	5 104	4 573
Други краткосрочни задължения към персонала	14 229	10 556
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	19 333	15 129

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2023 г. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се считат за дългосрочни. Съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор (КТД) при прекратяване на трудовото правоотношение след като работникът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанията за прекратяване, Дружеството е задължено да му изплати определен размер брутни трудови месечни възнаграждения в зависимост от прослуженото време в Дружеството.

Съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор (КТД) плащанията при пенсиониране по болест са в определен размер брутни трудови месечни възнаграждения в зависимост от стажа на лицето в Дружеството. Условието за изплащане на обезщетението са лицето да има най-малко 5 години общ трудов стаж и през последните 5 години да не е получавал обезщетение на същото основание.

Основните предположения, използвани при определяне на задълженията за доходи на персонала при пенсиониране са посочени по-долу:

	31.12.2022	31.12.2021
Норма на дисконтиране	5.50%	0.60%
Бъдещо увеличение на възнагражденията за следващата година	0%	0%
Бъдещо увеличение на възнагражденията за всяка следваща година	0%	0%
Текучество на персонала:		
18-30 г.	7.00%	7.00%
31-40 г.	4.00%	4.00%
41-50 г.	3.00%	3.00%
51-60 г.	2.00%	2.00%
Над 60 г.	0.00%	0.00%

Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран.

Планът излага Дружеството на актуарски рискове като лихвен риск, риск от промяна в продължителността на живота и инфлационен риск.

Лихвен риск

- Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е изчислена с дисконтов процент, определен на базата на пазарната доходност на държавни ценни книжа. Падежът на ценните книжа съответства на очаквания срок на задълженията по планове с дефинирани доходи и те са деноминирани в български лева. Спад в пазарната доходност на държавните ценни книжа ще доведе до увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи на Дружеството.

Риск от промяна в продължителността на живота

- Увеличение на очакваната продължителност на живота на служителите би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Инфлационен риск

- Увеличение на инфлацията би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Към 31 декември 2022г. оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 41 788 хил. лв. (31 декември 2021 г. : 49 923 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Дружеството бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. За целите на дисконтирането е използван ефективен годишен лихвен процент 5.50%. Той се основава на доходността на емисиите на дългосрочните ДЦК (с 10-годишен матуритет). Като се има предвид, че средният срок до пенсиониране е по-дълъг от 10 години, се налага ефективният годишен лихвен процент за дисконтиране да бъде определен чрез екстраполация на данните за ефективната годишна доходност на дългосрочните ДЦК. Несигурност в приблизителната оценка съществува особено по отношение на тенденцията за изменението на разходите за здравно обслужване, която може да варира значително в бъдещите оценки на стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи.

Актюерският модел е чувствителен към промяна на актюерските предположения. Тези предположения определят стойностите на параметрите на модела и в по-голямата си част се базират на информацията получена от предприятието. Всяка промяна в тези предположения би довела до промяна в размера на настоящата стойност на задълженията и до формиране на актюерска печалба или загуба. При различия между възприетите актюерски предположения и реално настъпилите събития (промени в смъртността, лихвите, темпа на текучество на персонала, темпа на нарастване на работната заплата и др.) е възможно в следващ отчетен период да се формира актюерска печалба или загуба.

Всяка промяна в КТД по отношение на размера на плащанията при пенсиониране или в условията за тяхното получаване също би довела до промяна в размера на настоящата стойност на задълженията и до пораждаване на разход за минал трудов стаж. В случай, че в предприятието бъдат предприети съкращения на персонала, това също би довело до съществена промяна на настоящата стойност на задълженията при следваща тяхна оценка, както и до пораждаване на печалба (загуба) от тези съкращения.

Промените в настоящата стойност на задължението за доходи на персонала при пенсиониране са както следва:

	Сума ‘000 лв.
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране на 1 януари 2021 г.	41 256
Разходи за лихви	211
Разходи за текущ стаж	3 203
Изплатени доходи на персонала	(4 303)
Актюерски загуби, признати в печалбата или загубата, в т.ч.:	276
<i>Преоценки - актюерски загуби от промени в демограф. и финан. пред-я</i>	<i>330</i>
<i>Преоценки - актюерски печалби от промени в действителния опит</i>	<i>(54)</i>
Актюерски загуби, признати в друг всеобхватен доход, в т.ч.:	9 280
<i>Преоценки - актюерски загуби от промени в демограф. и финан. пред-я</i>	<i>8 125</i>
<i>Преоценки - актюерски загуби от промени в действителния опит</i>	<i>1 155</i>
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране на 31 декември 2021 г.	49 923
Разходи за лихви	302
Разходи за текущ стаж	3 256
Разходи за минал стаж	-
Изплатени доходи на персонала	(5 575)
Актюерски печалби, признати в печалбата или загубата, в т.ч.:	(381)
<i>Преоценки - актюерски загуби от промени в демограф. и финан. пред-я</i>	<i>(365)</i>
<i>Преоценки - актюерски печалби от промени в действителния опит</i>	<i>(16)</i>
Актюерски печалби, признати в друг всеобхватен доход, в т.ч.:	(5 737)
<i>Преоценки - актюерски печалби от промени в демограф. и финан. пред-я</i>	<i>(8 908)</i>
<i>Преоценки - актюерски загуби от промени в действителния опит</i>	<i>3 171</i>
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране на 31 декември 2022 г.	41 788

Разходи за доходи на персонала при пенсиониране

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Разходи за текущ стаж	3 256	3 203
Разходи за лихви	302	211
Нетни актюерски (печалби)/загуби признати през годината	(381)	276
Разходи за доходи на персонала при пенсиониране, признати в печалбата или загубата	3 177	3 690

Разходите за лихви и всички други разходи, представени по-горе, са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата на ред „Разходи за персонала“ (вж. Пояснение 16.1). Дружеството признава всички актюерски печалби и загуби съгласно изискванията на МСС 19.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Преоценки - актюерски загуби от промени в действителния опит	3 171	1 155
Преоценки - актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските и финансовите предположения	(8 908)	8 125
Общо (печалби)/загуби, признати в другия всеобхватен доход	(5 737)	9 280

Актюерските печалби и загуби се признават като приход и разход, или друг всеобхватен доход, като актюерските печалби/загуби, отнасящи се за пенсиониране по възраст и стаж се признават като друг всеобхватен доход, а тези отнасящи се за пенсиониране по болест се признават в печалбата или загубата. Актюерските печалби или загуби се признават за очаквания средно-оставащ брой години трудов стаж на персонала.

Разходите за минал трудов стаж се признават като разход на линейна база за средния срок, докато доходите станат безусловно придобити. До степента, до която доходите са вече безусловно придобити, незабавно след въвеждане или промени в плана за доходи при пенсиониране, Дружеството признава разхода за минал трудов стаж веднага.

17. Финансиране

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
На 1 януари	22 157	25 238
Признати в отчета за печалбата или загубата	(3 043)	(3 081)
На 31 декември	19 114	22 157
Краткосрочни	2 888	3 043
Дългосрочни	16 226	19 114
	19 114	22 157

Правителствените дарения са получени по програми и фондове за изграждането на машини и оборудване с екологично предназначение.

Финансиранията са свързани със следните проекти:

- Финансиране по програма ИСПА за изграждане на сероочистващи инсталации за Блок 5 и Блок 6. Активите са изградени и въведени в експлоатация. Салдото на финансирането към 31 декември 2022 г. включва балансовата стойност на активите в размер на 6 625 хил. лв. (31 декември 2021: 7 457 хил. лв.);

- Финансиране от „Международен Фонд Козлодуй“ за изграждане на инсталация за обезводняване на гипс и ЦПС. Активите са изградени и въведени в експлоатация. Салдото на финансирането към 31 декември 2022 г. включва балансовата стойност на активите в размер на 10 764 хил. лв. (31 декември 2021: 12 782 хил. лв.);

- Финансиране от Фонд „Енергийни ресурси“ за изграждане на сгуроотвал. Активите са изградени и въведени в експлоатация. Салдото на финансирането към 31 декември 2022 г. включва балансовата стойност на активите в размер на 1 725 хил. лв. (31 декември 2021: 1 918 хил. лв.)

Към 31 декември 2022 г. не са установени неизпълнени условия и нарушения във връзка с получените финансираня.

18. Търговски и други задължения

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
Търговски задължения	18 225	9 668
Задължения гаранции за изпълнение	6 578	6 211
Задължения за застраховки	783	679
Депозит участие търг ел.енергия	20	20
Задължения за гаранции за участие в обществени поръчки	21	21
Финансови пасиви	25 627	16 599
Получени аванси	157 979	107 883
Задължения по вноски във фонд СЕС	83 536	13 759
Задължения към бюджета	49 336	44 749
Нефинансови пасиви	290 851	166 391
Търговски и други задължения	316 478	182 990

Получените аванси представляват предплатени суми по договори за бъдеща доставка на нетна активна електрическа енергия с контрагенти на свободния (либерализирания) пазар.

Условията на посочените по-горе търговски и други задължения са както следва:

- Търговските задължения не са лихвоносни и обичайно, съгласно договорните отношения се уреждат в срок до 60 дни;
 - Данъчните задължения не са лихвоносни и се уреждат в законово установените срокове;
 - Всички останали задължения не са лихвоносни и обичайно, се уреждат в 14-дневен срок.
- Търговските задължения, отразени в индивидуалния отчет за финансовото състояние, включват:

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
Доставчици на СМР, машини и оборудване	9 991	4 196
Доставчици на материали и резервни части	3 904	2 454
Доставчици на природен газ и мазут	1 249	213
Други доставки	3 081	2 805
Търговски задължения	18 225	9 668

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

19. Задължения към свързани лица

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
Задължения по получени заеми и разсрочени задължения	82 189	1 134 477
Търговски задължения	38 819	27 324
Други задължения	21 070	21 070
Финансови пасиви по амортизирана стойност към свързани лица	142 078	1 182 871

20. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

20.1. Приходи от договори с клиенти

Пазари и съществени продукти и услуги:

	2022 г. ‘000 лв.	2021 г. ‘000 лв.
Приходи от продажба на електрическа енергия	3 993 242	1 329 501
Приходи от други договори с клиенти	2 972	2 190
Приходи по договори с клиенти	3 996 214	1 331 691

В сумата на приходите от договори с клиенти са включени следните приходи от продажба на електрическа енергия и разполагаема мощност.

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Приходи от продажба на електрическа енергия на свободен пазар, вкл. БНЕБ	3 690 730	862 468
Приходи от участие регулиране на горе и от активиран студен резерв на ЕСО	140 255	43 592
Приходи от продажба на ЕЕ на НЕК - комп.ФСЕС	97 590	215 703
Приходи от продажба на електрическа енергия и РМ на НЕК - ОД	59 469	203 334
Приходи от продажба на ПР и ВР на ЕСО	4 669	4 335
Приходи от продажба на балансираща енергия на ЕСО	529	69
	3 993 242	1 329 501

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Услуги	2 919	2 152
Приходи от карти за пътуване и пропуски	47	32
Приходи от телефонни услуги	6	6
	2 972	2 190

Салда по договори с клиенти

	31.12.2022 г. ‘000 лв.	31.12.2021 г. ‘000 лв.
Търговски вземания	574	486
Търговски вземания свързани лица	119 575	166 567
Търговски вземания обезценка	(7)	(2)
	120 142	167 051

Признаване на приходите

Момент във времето за признаване на приходите	2022 г. ‘000 лв.	2021 г. ‘000 лв.
Продукти, които се прехвърлят в определен момент	53	38
Продукти и услуги, които се прехвърлят с течение на времето	3 996 161	1 331 653
Общо:	3 996 214	1 331 691

Допълнителни разяснения относно приходите от продажби са изложени в Пояснение 4.4.

Вид приход	Подход за признаване по МСФО 15
Приходи от продажба на електроенергия	<p>Доставките на електроенергия се осъществяват целогодишно при непрекъснат режим на работа. Тъй като клиентът получава и потребява ползите едновременно, Дружеството прехвърля контрола върху електроенергията с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Приходите от продажби се признават при всяко прехвърляне на контрол върху електроенергията, когато тя се доставя на купувача и няма останали неизпълнени задължения, които биха могли да повлияят върху приемането на електроенергия от страна на купувача.</p> <p>За всяко задължение за изпълнение, удовлетворено с течение на времето, Дружеството признава приходите с течение на времето, чрез измерване на напредъка, който е постигнат, към пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение.</p> <p>При продажбите на електроенергия няма наличие на финансиращ компонент, тъй като плащането по продажбите се извършва авансово за договори, които са с период на действие до 31 дни (един месец) и в срок най-късно до 20-то число на месеца, следващ месеца на продажбите за договорите със срок на действие над 31 дни (един месец).</p> <p>При доставянето на електроенергия се признава вземане, тъй като това е моментът, в който правото на възнаграждение става безусловно и се изисква само изтичането на време преди плащането да бъде дължимо.</p> <p>Приходите се фактурират съгласно условията на сключения договор.</p>
Приходи от балансиране на електрическа енергия	<p>Доставките при балансиране на електрическа енергия се осъществяват целогодишно при непрекъснат режим на работа. Те са резултат от сделки за компенсиране на разликата между количествата произведена електрическа енергия и количествата по графиците за доставка. Тъй като клиентът получава и потребява ползите едновременно, Дружеството прехвърля контрола върху електроенергията от балансиране с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето.</p> <p>Приходите от продажби се признават при всяко прехвърляне на контрол върху електроенергията, когато тя се доставя на купувача и няма останали неизпълнени задължения, които биха могли да повлияят върху приемането на електроенергия от страна на купувача. При продажбите на електроенергия няма наличие на финансиращ компонент, тъй като плащането по продажбите се извършва в период до 20 дни отложено плащане.</p> <p>При доставянето на електроенергия се признава вземане, тъй като това е моментът, в който правото на възнаграждение става безусловно и се изисква само изтичането на време преди плащането да бъде дължимо.</p>
Приходи от продажба на разполагаема мощност	<p>Приходите от предоставяне на блокове в студен резерв се признават в счетоводния период, през който са предоставени тези блокове. С последните изменения на ПТТЕ от 05.05.2020 година се въведе централизиран пазар на допълнителни услуги чрез търгове, организирани от ЕСО ЕАД. Реално доставката на ДУ след проведени търгове за резерв за първично регулиране, автоматичен резерв на вторично регулиране и ръчен резерв за вторично регулиране стартира от м.януари 2021 година. Дружеството прехвърля контрола с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Към края на отчетния период приходите се признават въз основа на действителната нетна разполагаемост [Мвтч] на действителната нетна активна мощност [Мвт] на договорените блокове, които са в състояние Студен резерв.</p>

Приходи от продажби на краткотрайни активи	Приходите от продажби на краткотрайни активи се признават в момента, в който е прехвърлен контрола върху продаваните активи. Доставката възниква, когато активите са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба.
Приходи от услуги	Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно. Това се определя въз основа на действително вложено или отчетено време за извършена работа, спрямо общото очаквано време за извършване на услугата.

21. Други доходи

Другите доходи на Дружеството включват:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от финансиране за текуща дейност	6 672	707
Приходи от финансиране за дълготрайни активи	3 043	3 081
Приходи от излишъци на активи	1 700	1 370
Приходи от участия в ПФР от застр. полица	1 099	4 510
Приходи от наеми	40	34
Приходи от неустойки и лихви по договори с доставчици и клиенти	7	31
Приходи от възстановена обезценка МЗ	-	172
Приходи от отписани задължения	-	90
Други	80	44
	12 641	10 039

Приходите от финансиране, признати пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране са представени както следва:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Финансиране по:		
Грант 12 – Международен фонд „Козлодуй“	2 017	2 018
Програма ИСПА	832	869
Държавен фонд „Енергийни ресурси“	194	194
	3 043	3 081

Във връзка с Програма за компенсирание на небитовите крайни потребители и сключени договори за компенсация между Министерство на енергетиката и „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД през 2022 г. е получен приход от финансиране за текущата дейност в размер на 6 672 хил. лв. (2021 г.: 707 хил. лв.), представляващи компенсирание за разходи за ел. енергия за собствени нужди на обекти извън мрежата на централата.

22. Разходи за материали

Разходите за материали включват разходи за гориво и разходи за други материали, както е посочено по-долу:

22.1. Разходи за гориво и ел.енергия

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Лигнитни въглища	311 625	173 927
Ел. енергия покупка свободен пазар	11 633	25
Ел.енергия от балансиращ пазар ЕСО	5 797	578
Ел. енергия от балансиращ пазар ЕСО - регулиране	5 506	1
Котелно гориво (мазут)	2 457	835
Природен газ	1 958	1 377
Други течни горива	1 917	755
Енергия за собствени нужди	814	511
	341 707	178 009

22.2. Разходи за други материали

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Варовик	34 333	14 935
Резервни части	7 668	4 287
Ремонт и поддръжка	7 077	2 827
Реагенти	1 078	426
Материали за охрана на труда	787	624
Смазочни материали	568	199
Инструменти и инвентар	304	170
Други	14	5
	51 829	23 473

23. Разходи за външни услуги

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Ремонт и поддръжка	22 884	14 287
Пренос на ел.ен. ЕСО	19 669	12 077
Застраховки	9 321	8 222
Охрана	4 463	3 858
Депониране на пепелина	4 204	3 057
Транспорт персонал	3 593	3 163
Такса водоползване за производството	1 805	1 754
Данъци и такси по ЗМДГ, акциз	1 305	1 402
Лицензии	748	263
Правни и други консултации	527	501
Охрана на труда	500	299
Ползване питейна вода	434	382
Телекомуникационни услуги	284	246
Граждански договори	252	240
Транспорт отпадъци	251	125
Медии	40	33
Наеми	5	4
Други	537	430
	70 822	50 343

24. Разходи за емисии на парникови газове

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Разходи за покупка на емисии на парникови газове	1 776 710	1 135 635
Разходи за провизии на емисии на парникови газове (нето)	(34 898)	(285 294)
	1 741 812	850 341

25. Начислена обезценка на финансови активи

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Съдебни вземания	632	632
Вземания от клиенти	5	-
Парични средства и краткосрочни депозити	2	(39)
Предоставени заеми на свързани лица (Други вземания)	-	(1)
Начислена/възстановена обезценка	639	592

26. Други разходи

Другите разходи на Дружеството включват:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Такси фонд "Сигурност на енергийната система"	198 282	66 228
Такса ФСЕС, целеви вноски Регламент на ЕС 2022/1854	60 347	-
Такси борсов пазар	955	414
Разходи за дарения	210	4 063
Представителни разходи	148	69
Обучение и квалификация	112	60
Разходи за командировки	109	26
Разходи за данъци (върху разходите) по ЗКПО	83	54
Други данъци и такси	45	31
Брак и липси на машини, съоръжения и оборудване	17	2
Обезценка на материални запаси	7	7 161
Разходи лихви просрочени плащания	-	11 553
Обезценка инвестиция	-	9 238
Разходи отписани вземания с изтекъл давностен срок	-	13
Неустойки по дог. Санкции за нарушена екология	-	6
Други	387	356
	260 702	99 274

27. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Разходи за лихви по заеми и привлечени средства	28 672	32 385
Разходи за лихви по споразумения за разсрочване	1 458	690
Разходи за такси и комисионни	309	242
Нетни разходи за лихви по планове с дефинирани доходи	302	211
Разходи за други лихви	12	-
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	5	2
	30 758	33 530

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Други финансови приходи	134	95
Приходи от лихви по банкови сметки	1	17
	135	112

28. Разходи за данък върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2021 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Загуба преди данъчно облагане	1 233 983	(119 465)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	(123 398)	-
Данъчен ефект от:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	(15 966)	(22 332)
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	99 324	39 884
Текущ разход за данъци върху дохода	(40 040)	-
Отсрочени данъчни приходи/ (разходи):		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(4 216)	(17 961)
Разходи за данъци върху дохода	(44 256)	(17 961)

Отсрочени данъчни разходи, признати в другия всеобхватен доход

(568) **(22 834)**

Непризнати активи по отсрочени данъци

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Данъчна загуба за периода	-	294 994
Данъчна ставка	10%	10%
Непризнат отсрочен данъчен актив върху данъчна загуба за периода	-	29 499

Пояснение 9 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включително стойностите, признати в другия всеобхватен доход.

29. Дивиденди

През 2022 г. и 2021 г. Дружеството не е разпределяло дивидент.

30. Свързани лица и сделки със свързани лица

Предприятието оповестява следните свързани лица:

Собственик на капитала /предприятие майка/

„Български Енергиен Холдинг“ ЕАД

Собственик на капитала на предприятието майка

Българската държава чрез Министъра на енергетиката

Дъщерни предприятия

„ПФК Берое-Стара Загора“ ЕАД – до 25.02.2022 г.

Предприятия, които са под общ контрол в група БЕХ

Национална Електрическа Компания ЕАД, АЕЦ Козлодуй ЕАД, Мини Марица - изток ЕАД, Булгаргаз ЕАД, Булгартел ЕАД, Бугартрансгаз ЕАД, Електроенергиен Системен Оператор ЕАД, АЕЦ Козлодуй – Нови мощности ЕАД, ВЕЦ Козлодуй ЕАД, Интерприборсервиз ООД, Булгартел-Скопие ДООЕЛ, Газов Хъб Балкан ЕАД

Асоциирани и съвместни предприятия за група БЕХ

Ай Си Джи Би АД, Южен поток България АД, Контур Глобал Марица Изток 3 АД, Контур Глобал Оперейшънс България АД, Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NESO S.A., ХЕК Горна Арда АД, ЗАД Енергия, ПОД Алианс България АД

Други

„Българска независима енергийна борса“ ЕАД и всички предприятия, свързани с държавата.

Ключов ръководен персонал на предприятието към 31.12.2022 г.:

Бончо Иванов Бонев - Председател на Съвета на директорите
Живко Димитров Динчев – Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор
Боян Иванов Боев – Член на Съвета на директорите
Руслан Танев Германов – Член на Съвета на директорите
Милан Ангелов Миланов – Член на Съвета на директорите

Ключов ръководен персонал на предприятието майка към 31.12.2022 г.:

Веселина Лъчезарова Канатова-Бучкова – Председател на Съвета на директорите
Ангел Емилов Янков – Заместник-председател на СД
Иван Тодоров Андреев – Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор
Стеліан Пенчев Коев – Член на Съвета на директорите
Диян Станимиров Димитров – Член на Съвета на директорите
Жеко Михайлов Жеков – Член на Съвета на директорите
Антон Георгиев Симеонов – Член на Съвета на директорите

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банков път или чрез прихващане.

30.1. Сделки с едноличния собственик

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Покупки на стоки и услуги		
- покупки на услуги от БЕХ ЕАД	264	189
- покупки на емисии ПГ от БЕХ ЕАД	2 110 011	1 164 168
- начислени лихви по забава на плащания за покупки на емисии ПГ от БЕХ ЕАД	-	2 912
- начислени лихви по заеми от БЕХ ЕАД	28 672	32 385
- начислени лихви по забава на плащания за холдингово споразумение от БЕХ ЕАД	-	43
Плащания на главници по получени заеми на БЕХ ЕАД	965 972	10 000
Плащания за покупки на емисии ПГ от БЕХ ЕАД	2 102 048	891 498
Предоговаряне на задължения за квоти в заеми	-	86 373
Новиране на задължения	-	1 048 161

30.2. Сделки с дъщерни предприятия

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Продажба на стоки и услуги		
- начислени лихви по заем на ПФК Берое ЕАД	-	16
Покупки на стоки и услуги		
- предоставено безвъзмездно финансиране на ПФК Берое ЕАД	-	3 950
-получени материали от ПФК Берое ЕАД	-	36
Постъпления от лихви по предоставен заем на ПФК Берое ЕАД	-	133
Вноска за увеличение на капитала на ПФК Берое ЕАД	-	1 950

Продажба на дъщерното предприятие „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД през 2022 г.

През 2022 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД продаде акциите на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД. В съответствие с политиката на правителството за оптимизиране на разходите на държавните енергийни дружества Съветът на директорите на „ТЕЦ Марица изток“ ЕАД с Протокол № 54/15.12.2021 г. взе решение да се предприемат необходимите действия по продажба на футболния клуб след получаване на предварително съгласие за това от „Български енергиен холдинг“ ЕАД - едноличен собственик на капитала на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД.

Във връзка с горното, с решение по т. II.9 от Протокол № 67-2021/22.12.2021 г. Съветът на директорите на „Български енергиен холдинг“ ЕАД даде предварително съгласие.

В изпълнение на горепосочените решения на 25.02.2022 г., в град Стара Загора, между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и СНЦ „Сдружение за подкрепа на футбола - Берое“, ЕИК 206794473 се сключи договор за покупко – продажба на 5 480 000 акции, представляващи 100% (сто процента) от капитала на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД. На 10 март 2022 г. в Търговския регистър са публикувани промените в актуалното състояние на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД. От тази дата едноличен собственик на капитала на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД е СНЦ „Сдружение за подкрепа на футбола - Берое“.

На 10 март 2022 г. в Търговския регистър са публикувани промените в актуалното състояние на клуба. От 10 март 2022 г. Дружеството се управлява от Съвет на директорите (СД) в състав:

Стелян Николаев Попчев - Председател на СД и Изпълнителен директор
Желязко Динков Динев - Член на СД
Румяна Атанасова Атанасова - Член на СД

Едноличен собственик на капитала на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД е СНЦ „Сдружение за подкрепа на футбола-Берое“.

30.3. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	31.12.2022	31.12.2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Продажба на стоки и услуги		
- продажба на услуги на Мини Марица - изток ЕАД	-	55
- продажба ел.енергия на Мини Марица - изток ЕАД	35 535	-
- продажба на ел.енергия и мощност на НЕК ЕАД	157 059	419 037
- продажба на услуги на НЕК ЕАД	16	10
- продажба на мощност и услуги за ЕЕС на ЕСО ЕАД	227 896	47 996
Покупки на стоки и услуги		
- покупки на въглища от Мини Марица - изток ЕАД	315 837	172 312
- покупки на услуги от Мини Марица - изток ЕАД	4 422	3 215
- начислени лихви за забава на плащане от Мини Марица - изток ЕАД	1 458	9 289
- плащане на такса задължение към обществото към НЕК ЕАД	1 597	1 592
- покупки на ел.енергия от ЕСО ЕАД	13 446	711
- такса пренос ел.енергия ЕСО ЕАД	17 780	12 077

30.4. Сделки с други свързани лица

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Покупки на стоки и услуги		
- покупки на услуги от ЗАД Енергия		
Получени Дивиденти	134	95

30.5. Сделки с други свързани лица под общ контрол на българската държава

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Продажба на стоки и услуги		
- продажба на ел.енергия на БНЕБ ЕАД	730 752	347 252
Покупки на стоки и услуги		
- покупки на ел.енергия от БНЕБ ЕАД	11 632	25
- покупки на услуги от БНЕБ ЕАД	956	415

30.6. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	410	288
Разходи за социални осигуровки	20	15
Общо краткосрочни възнаграждения	430	303
Общо възнаграждения	430	303

31. Разчети със свързани лица в края на годината

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
Текущи вземания от:		
- собственици		
БЕХ ЕАД – покупка емисии ПГ	57 478	65 441
- други свързани лица		
НЕК ЕАД – продажба на ел.енергия	31 116	87 237
ЕСО ЕАД – продажба на ел.енергия	30 075	13 847
ЕСО ЕАД – гаранции	6 121	2 315
Мини Марица изток ЕАД – продажба на материали	-	32
БНЕБ ЕАД– продажба на ел.енергия	19 910	6 202
БНЕБ ЕАД– гаранции	906	10
Общо текущи вземания от свързани лица	145 606	175 084
Общо вземания от свързани лица	145 606	175 084

Нетекущи задължения към:

- собственици		
БЕХ ЕАД – заем (новиране на задължения)	-	981 734
- други свързани лица		
Мини Марица - изток ЕАД – заем (споразумение за разсрочване на задължения)	-	55 729
Общо нетекущи задължения към свързани лица	-	1 037 463

Текущи

Задължения към:

- собственици		
БЕХ ЕАД – заем (новиране на задължения)	82 189	66 427
БЕХ ЕАД – холдингово споразумение и лихва за забава	73	34
БЕХ ЕАД – цедирани вземания на БЕХ ЕАД от КТБ	21 070	21 070
- други свързани лица		
Мини Марица - изток ЕАД – заем (споразумение за разсрочване на задължения)	-	30 587
Мини Марица - изток ЕАД - търговски	31 705	21 313
Мини Марица - изток ЕАД - гаранции	549	212
НЕК ЕАД	160	160
ЕСО ЕАД	6 268	5 550
БНЕБ ЕАД	64	55
Общо текущи задължения към свързани лица	142 078	145 408
Общо задължения към свързани лица	142 078	1 182 871

С изключение на продажбите на електрическа енергия на „НЕК“ ЕАД на регулирания пазар, и продажбата на разполагаема мощност и регулираща енергия на „ЕСО“ ЕАД по цени определени след тръжни процедури със зададено ценово ограничение от КЕВР и покупката на въглища от „Мини Марица изток“ ЕАД по цени, утвърдени от министъра на енергетиката, продажбите на и покупките от свързани лица както и продажби на ел.енергия на БНЕБ ЕАД при търговия „Ден напред“ и двустранни договори се извършват по договорени цени. Неиздължените суми в края на годината се уреждат с парични средства или чрез прихващане на взаимни задължения.

Всички вземания от свързани лица към 31.12.2022 г. са прегледани относно индикации за обезценка.

Към 31 декември 2022 г. обезценката е изчислена съгласно приетата методика в счетоводната политика на Дружеството.

Към 31.12.2021 г. е възстановена обезценка вземания от свързани лица в размер на 1 хил. лв. Обезценката е отчетена в индивидуалния отчет за печалбата или загубата на ред „Начислена/възстановена обезценка на ФА“.

Изменението в обезценката на търговските вземания от свързани лица и на предоставените заеми на свързани лица може да бъде представено по следния начин:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Салдо към 1 януари	-	1
Възстановена обезценка	-	(1)
Салдо към 31 декември	-	-

Получени заеми от едноличния собственик на капитала

(1) Търговски заем от 16 октомври 2019 г. - консолидиране и новирание като нов заем задълженията по договор за продажба на квоти за емисии на парникови газове № 16215/30.01.2019 г. (БЕХ № 10-2019/30.01.2019 г.) в размер на 398 025 хил. лв. със срок на действие от 01.07.2019 г. до 30.06.2024 г. и гратисен период на главницата до 30 юни 2020 г. Договореният лихвен процент е в размер на основния референтен лихвен процент от 4.61%, съгласно приетите от БЕХ ЕАД с решение по т. I. 1. от Протокол №53-2018/11.09.2018 г. лихвени нива за вътрешногрупови кредити и наказателна лихва за просрочие в размер на ОЛП+10%, изчислена за всеки ден просрочие, съгласно ПМС №426/18 декември 2014 г.

С решение по т.1 от Протокол № 22/09.07.2019 г., Съветът на директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е взел решение новирание на задълженията в размер на 398 025 хил. лв., като търговски заем.

С решение по т. 3 от Протокол № 48-2019/22.07.2019 г., Съветът на директорите на БЕХ ЕАД е одобрил новирание на задълженията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД в размер на 398 025 хил. лв., произтичащи от договор за покупко – продажба на квоти за емисии на парникови газове № 10-2019/30.01.2019 г. и Допълнително споразумение № 1 от 23.04.2019 г. в Договор за заем.

С Протокол № Е-РД-21-16/27.08.2019 г., Министърът на енергетиката е дал разрешение за сключването на договор за заем с цел преобразуване в заем на задълженията на дъщерното Дружество към холдинга, при условията, определени в решение по т. 3 от Протокол № 48-2019/22.07.2019 г. на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД.

С решение № Р-295 от 08.10.2019 г., Комисията за енергийно и водно регулиране е дала разрешение за сключването на договор за заем с цел преобразуване на задълженията на дъщерното Дружество към холдинга при условията, описани в решение по Протокол № Е-РД-21-16/27.08.2019 г. на Министъра на енергетиката.

Към 01.08.2021 г. остатъка по главницата и начислената лихвата към 31.07.2021 г. по заема са включени в консолидиране и новирание като нов заем.

(2) Търговски заем от 31 декември 2020 г. - консолидиране и новиране като нов заем задълженията по договор за продажба на квоти за емисии на парникови газове № 16906/27.04.2020 г. (БЕХ № 28-2020/27.04.2020 г.) в размер на 309 736 хил. лв., задълженията за дължими лихви по договор за заем № 15583/12.02.2018 г. (БЕХ № 7-2018/12.02.2018 г.) в размер на 329 хил. лв., задълженията за дължими лихви по договор за заем № 15827/29.05.2018 г. (БЕХ № 51-2018/29.05.2018 г.) в размер на 3 786 хил. лв., задълженията за дължими лихви по договор за заем № 16189/10.01.2019 г. (БЕХ № 2-2019/10.01.2019 г.) в размер на 19 186 хил. лв. и задълженията за дължими лихви по договор за заем № 16646/16.10.2019 г. (БЕХ № 55-2019/16.10.2019 г.) в размер на 17 055 хил. лв., със срок на действие от 01.07.2020 г. до 30.06.2025 г. и гратисен период на главницата до 30 юни 2021 г. Договореният лихвен процент е в размер на основния референтен лихвен процент от 4.61%, съгласно приетите от БЕХ ЕАД с решение по т. I. 1. от Протокол №53-2018/11.09.2018 г. лихвени нива за вътрешногрупови кредити и наказателна лихва за просрочие в размер на ОЛП+10%, изчислена за всеки ден просрочие, съгласно ПМС №426/18 декември 2014 г.

С решение по т.2 от Протокол № 30/18.08.2020 г., Съветът на директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е взел решение новиране на задълженията в размер на 350 091 хил. лв., като търговски заем.

С решение по т. I.3 от Протокол № 54-2020/06.10.2020 г., Съветът на директорите на БЕХ ЕАД е одобрил новиране на задълженията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД в размер на 350 091 хил. лв., произтичащи от гореописаните задължения по договор за покупко – продажба на квоти за емисии на парникови газове и дължими лихви по договори за заеми за.

С Протокол № Е-РД-21-21/27.11.2020 г., Министерът на енергетиката е дал разрешение за сключването на договор за заем с цел преобразуване в заем на задълженията на дъщерното Дружество към холдинга, при условията, определени в решение по т. I.3 от Протокол № 54-2020/06.10.2020 г. на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД.

С решение № № Р-327 от 23.12.2020 г., Комисията за енергийно и водно регулиране е дала разрешение за сключването на договор за заем с цел преобразуване на задълженията на дъщерното Дружество към холдинга при условията, описани в решение по Протокол № Е-РД-21-21/27.11.2020 г. на Министъра на енергетиката.

Към 01.08.2021 г. остатъка по главницата и начислената лихвата към 31.07.2021 г. по заема са включени в консолидиране и новиране като нов заем.

(3) Търговски заем от 06 декември 2021 г. - консолидиране и новиране като нов заем задълженията по договор за продажба на квоти за емисии на парникови газове № 17375/20.04.2021 г. (БЕХ № 21-2021/20.04.2021 г.) в размер на 341 023 хил. лв. (в т.ч. главници в размер на 338 111 хил. лв. и лихви в размер на 2 912 хил. лв.), задълженията по договор за заем № 16646/16.10.2019 г. (БЕХ № 55-2019/16.10.2019 г.) в размер на 339 563 хил. лв. (в т.ч. главници в размер на 323 026 хил. лв. и лихви в размер на 16 537 хил. лв.), задълженията по договор за заем № 17255/31.12.2020 г. (БЕХ № 58-2020/31.12.2020 г.) в размер на 367 575 хил. лв. (в т.ч. главници в размер на 350 091 хил. лв. и лихви в размер на 17 484 хил. лв.), със срок на действие от 01.08.2021 г. до 31.07.2028 г. и гратисен период на главницата до 31 юли 2022 г. Договореният лихвен процент е в размер на основния референтен лихвен процент от 3.225%, съгласно приетите от БЕХ ЕАД с решение по т. I. 1.1 от Протокол №41-2021/30.07.2021 г. лихвени нива за вътрешногрупови кредити и наказателна лихва за просрочие в размер на ОЛП+10%, изчислена за всеки ден просрочие, съгласно ПМС №426/18 декември 2014 г.

С решение по т.7 от Протокол № 36/16.08.2021 г., Съветът на директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е взел решение новиране на задълженията в размер на 1 048 161 хил. лв., като търговски заем.

С решение по т. I.1 от Протокол № 49-2021/21.09.2021 г., Съветът на директорите на БЕХ ЕАД е одобрил новиране на задълженията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД в размер на 1 048 161 хил. лв., произтичащи от гореописаните задължения по

договор за покупко – продажба на квоти за емисии на парникови газове и дължими лихви по договори за заеми за.

С Протокол № Е-РД-21-34/15.10.2021 г., Министърът на енергетиката е дал разрешение за сключването на договор за заем с цел преобразуване в заем на задълженията на дъщерното Дружество към холдинга, при условията, определени в решение по т. I.1 от Протокол № 49-2021/21.09.2021 г. на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД.

С решение № № Р-362 от 02.12.2021 г., Комисията за енергийно и водно регулиране е дала разрешение за сключването на договор за заем с цел преобразуване на задълженията на дъщерното Дружество към холдинга при условията, описани в решение по Протокол № Е-РД-21-34/15.10.2021 г. на Министъра на енергетиката.

С решение по т.2 от Протокол № 44/16.08.2022 г. на Съветът на директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, с решение по т. I.2 от Протокол № 61-2022/23.08.2022 г. на Съветът на директорите на БЕХ ЕАД и с Протокол № Е-РД-21-40/30.08.2022 г. на Министърът на енергетиката е сключено Допълнително споразумение №1 към Търговски заем от 06 декември 2021 г. за промяна на срока на действие на договора, до 30.06.2023 г.

С решение по т.1 от Протокол № 51/04.10.2022 г. на Съветът на директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, с решение по т. I.10 от Протокол № 73-2022/05.10.2022 г. на Съветът на директорите на БЕХ ЕАД и с Протокол № Е-РД-21-44/14.10.2022 г. на Министърът на енергетиката е сключено Допълнително споразумение №2 към Търговски заем от 06 декември 2021 г. за условията при предсрочно погасяване на част от дължимата главница и начислената лихва при предсрочно погасяване.

(4) Договор за кредит (кредитна линия) от 22 ноември 2021 г. В изпълнение на Решение по т. 2.3 от Протокол № 35-2021 от 09.07.2021 г. на Съвета на директорите на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД и на Решение по т. 10 от Протокол №26/08.07.2021 г. на Съвета на директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е сключен рамков договор за покупко – продажба на квоти за парникови газове № 51 от 16.07.2021 г. (№ 17460/16.07.2021 г.).

Срокът на рамковия договор за покупко – продажба на квоти за парникови газове е 12 месеца от датата на подписването му и с него се определят общите условия, приложими към сделките за покупко-продажба на квоти за емисии на парникови газове от вида „EUA“ между „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД и „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД.

По същество разпоредбите на настоящия договор се отнасят за закупуването на квоти за емисии на парникови газове, които са реализирани или ще се реализират след неговото влизане в сила и не обхваща емитираните от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД парникови газове в резултат на произведените и реализирани от Дружеството количества ел. енергия през периода от 01.01.2021 г. до 30.06.2021 г.

В изпълнение на Решение по т. I.2. от Протокол № 58-2021/27.10.2021 г. на Съвета на директорите на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД и на Решение по т. 9.1 и 9.2 от Протокол № 46/28.10.2021 г. на Съвета на директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е сключен Анекс № 1/01.11.2021 г. към рамков договор за покупко – продажба на квоти за парникови газове № 51 от 16.07.2021 г. (№ 17460/16.07.2021 г.), с което се уреждат отношенията между страните във връзка със закупуването на необходимите количества квоти за парникови газове, в резултат на произведените и реализирани от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД количества ел. енергия през периода от 01.01.2021 г. до 30.06.2021 г.

В подписания Анекс № 1/01.11.2021 г. към рамков договор за покупко – продажба на квоти за парникови газове № 51 от 16.07.2021 г. (№ 17460/16.07.2021 г.) между страните е съгласувано ползването на кредитна линия при следните условия:

- Лимит: 100 000 000 (сто милиона) лева;
- Целево предназначение: Погасяване на задължения по Рамков договор № 51 от 16.07.2021, за количества квоти, закупени с цел обезпечаване на производствената дейност на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД през периода от 01.01.2021 г. до 30.06.2021 г.;
- Срок на действие: 12 месеца от датата на подписване на настоящия договор за кредит ;

- Лихвен процент: 3.225% годишно върху усвоената сума, съгласно приетите от СД на БЕХ ЕАД с решение по т. I.1.1 от Протокол №41-2021/30.07.2021 г. лихвени нива за вътрешногрупови кредити.“

Договорено е усвоените парични средства от кредитната линия могат да се използват от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД само и единствено за погасяване на задължения за закупени квоти за емисии на парникови газове през периода от 01.01.2021 г. до 30.06.2021 г.

Кредитодателят предоставя на Кредитополучателя кредитна линия за оборотни средства /наричана по-долу "кредит"/, с кредитен лимит до 100 000 000 лева /сто милиона лева/, без обезпечение.

Средствата по кредита се предоставят на Кредитополучателя за оборотни средства, свързани с погасяване на задължения по заявки за закупуване на квоти за емисии на парникови газове, емитирани през периода от 01.01.2021 г. до 30.06.2021 г., произтичащи от рамков договор за покупко – продажба на квоти за парникови газове № 51 от 16.07.2021 г. (№ 17460/16.07.2021 г.).

Кредитополучателят заплаща на Кредитодателя лихва върху усвоената част от кредита за периода от деня, следващ деня на усвояване на средствата, до деня на изплащане на усвоената част (частично или пълно), включително.

Прилаганият лихвен процент е 3.225% годишно върху усвоената сума, съгласно приетите от СД на БЕХ ЕАД с решение по т. I.1.1 от Протокол №41-2021/30.07.2021 г. лихвени нива за вътрешногрупови кредити при лихвена конвенция 365/360.

Лихвата се начислява ежедневно върху усвоената и непогасена в края на всеки ден от Кредитополучателя сума и е платима ежемесечно, до 25-то число на месеца за изтеклия предходен едномесечен период.

В случай че Кредитополучателят не погаси дължимото плащане в срок до 25-то число на месеца за изтеклия предходен едномесечен период, Кредитодателят начислява лихва за забава върху размера на неплатената в срок сума за всеки ден просрочие. Законната лихвата за забава се определя, при условията и реда на ПМС №426/18.12.2014 г. Върху главница с не настъпил падеж не се начислява лихвата за забава.

Към 31 декември 2022 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД няма просрочени задължения по заеми към БЕХ ЕАД.

Споразумение за разсрочване на вземания и задължения

Съгласно решение от Протокол №44/11.10.2021 г. , т.15 на Съветът на директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, решение от Протокол №25-2021/15.10.2021 г. на Съветът на директорите на „Мини Марица Изток“ ЕАД и решение от Протокол №57-2021/19.10.2021 г. на Съветът на директорите на БЕХ ЕАД бе подписано споразумение от 20 октомври 2021 г. за разсрочване на непогасените парични задължения на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД към „Мини Марица Изток“ ЕАД, произтичащи от фактури за доставка на лигнитни въглища, издадени от „Мини Марица Изток“ ЕАД към 24.09.2021г. в размер на 85 225 385,68 лева (осемдесет и пет милиона двеста двадесет и пет хиляди триста осемдесет и пет лева и шестдесет и осем стотинки), включително и начислени към 30.09.2021 г. лихви за забавено плащане по издадени фактури за доставени лигнитни въглища в размер на 8 598 638,70 лв. (осем милиона петстотин деветдесет и осем хиляди шестстотин тридесет и осем лева и седемдесет стотинки).

Споразумението е със срок на действие от 20.10.2021 г. до 20.09.2024 г. Договореният лихвен процент е в размер на основния референтен лихвен процент от 3.225%, съгласно приетите от БЕХ ЕАД с решение по т. I. 1.1 от Протокол №41-2021/30.07.2021 г. лихвени нива за вътрешногрупови кредити и наказателна лихва за просрочие в размер на ОЛП+10%, изчислена за всеки ден просрочие, съгласно ПМС №426/18 декември 2014 г.

Към 31 декември 2022 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е погасило изцяло задължението си по споразумението за разсрочване към „Мини Марица Изток“ ЕАД.

Предоставени заеми на дъщерни предприятия

(1) На 12.12.2011 г. Дружеството е сключило договор за търговски заем с ПФК „Берое – Стара Загора“ ЕАД с цел финансиране на основната му дейност. Общият размер на заема е 700 хил. лв. с договорен лихвен процент 2.5% годишна лихва. Заемът е необезпечен, с падеж 31 декември 2012 г. С анекс от 17.12.2012 г. заемът е предоговорен, като задължението по главницата в размер на 600 хил. лв. е с падеж до 30.06.2013 г. С анекс от 27.06.2013 г. е изменен погасителния план с краен срок на погасяване 31.12.2014 г. Към 31.12.2014 г. задължението към собствениците включва задължение за лихви в размер на 38 хил. лв. и главница по заема в размер на 600 хил. лв. На 04.02.2015 г. бе погасена и платена част от дължимата главница в размер на 100 хил. лв. и начислената и дължима лихва до 03.02.2015 г. включително в размер на 39 хил. лв. С Допълнително споразумение от 25.03.2015 г. заемът е предоговорен за дължимия остатък по главницата в размер на 500 хил. лв. Срокът за погасяване на дължимия остатък по главницата е до 31.07.2016 г., като има предвиден гратисен период до 30.09.2015 г. С Допълнително споразумение от 23.08.2017 г. заемът е предоговорен за дължимия остатък по главницата в размер на 500 хил. лв. Срокът за погасяване на дължимия остатък по главницата е до 31.12.2019 г., като има предвиден гратисен период до 01.02.2018 г. През 2018 г. е погасена главница в размер на 100 хил. лв. През 2019 г. е погасена главница в размер на 100 хил. лв.

С Допълнително споразумение от 04.03.2020 г. заемът е предоговорен за дължимия остатък по главницата в размер на 300 хил. лв. Срокът за погасяване на дължимия остатък по главницата е до 31.12.2021 г.

На 11.03.2020 г. е подписано споразумение между „Професионален Футболен Клуб Берое - Стара Загора“ ЕАД и „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за разсрочване на плащане на просрочените лихви по заема от 2015 г. до 2017 г.

Към 31.12.2020 г. дължимият остатък по главницата е в размер на 300 хил. лв. и начислена лихва в размер на 63 хил. лв.

Към 25.02.2021 г. дължимият остатък по главницата в размер на 300 хил. лв. е включен в едновременното намаляване и увеличаване на капитала на клуба, начислена е лихва в размер на 1 хил. лв.

(2) На 30.01.2020 г. Дружеството е сключило договор за търговски заем с дъщерното Дружество „Професионален Футболен Клуб Берое - Стара Загора“ ЕАД с цел погасяне на дължимия от дъщерното Дружество данък дарение към Община Стара Загора. Общият размер на заема е 960 хил. лв., без обезпечение със срок на действие до 30 декември 2020 г. и гратисен период на главницата до 30 юни 2020 г. Основен референтен лихвен процент от 4 31% и приложима надбавка от 0 15%, определена съгласно решение на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД по т. 1.1 от Протокол №53-2018/11 септември 2018 г. и наказателна лихва за просрочие в размер на ОЛП+10%, изчислена за всеки ден просрочие, съгласно ПМС №426/18 декември 2014 г. Договорът влиза в сила от 30 декември 2019 г.

Във връзка с решение на Съвета на директорите на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и „БЕХ“ ЕАД от декември 2019 г. бе одобрено извършване на плащане на дължимата сума за данък дарение в размер на 960 хил. лв. Сумата бе преведена по сметка на дъщерното Дружество „Професионален Футболен Клуб Берое - Стара Загора“ ЕАД на 30 декември 2019 г.

Към 31.12.2020 г. дължимият остатък по главницата е в размер на 960 хил. лв. и начислена лихва в размер на 54 хил. лв.

Към 25.02.2021 г. дължимият остатък по главницата в размер на 960 хил. лв. е включен в едновременното намаляване и увеличаване на капитала на клуба, начислена е лихва в размер на 6 хил. лв.

Едновременното намаляване и увеличаване на капитала на „Професионален футболен клуб Берое – Стара Загора“ ЕАД беше вписано в Търговския регистър на 25.02.2021 г.

На 10.03.2021 г. от „Професионален Футболен Клуб Берое - Стара Загора“ ЕАД са изплатени на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД лихвите по търговски заем № 11258/12.12.2011г. и по търговски заем № 16786/30.01.2020 г., начислени до 25.02.2021 г., в размер на 133 хил. лв., с което задълженията бяха напълно погасени.

32. Безналични сделки

През 2022 г. и 2021 г. не са налице безналични сделки, касаещи финансовата или инвестиционната дейност.

33. Условни активи и условни пасиви

Капиталови ангажименти

Съгласно изисквания на европейски директиви, национални норми и Комплексно разрешително, както и във връзка с реализация на проектите заложи в „Национална рамка за инвестиции за периода 2021 – 2030 г.“ и в „План за възстановяване и устойчивост“, Дружеството е задължено да постигне определени екологични норми. Тези норми ще бъдат постигнати чрез изграждане и въвеждане в експлоатация на активи с екологично предназначение. Към 31.12.2022 г. Дружеството има капиталови ангажименти на стойност 13 200 хил. лв., като в тях са включени проекти за доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на Газорегулиращ пункт №2 (ГРП 2) и на отклонението от площадковата газопроводна мрежа до ГРП 2; доставки на газо-мазутни горивни уредби (ГМГУ) на КА-3 и 4; монтаж на газоплътни екрани на котел ПК-38-4 на КА-3; подмяна на съществуващи въздушни вентилатори с нови компресори окисляващ въздух; реконструкция на клапи СОИ 1-4.

Други дейности включени в Инвестиционната програма на Дружеството са подмяна на централните разпределителни колектори на дюзови нива; монтаж на 5 (пето) дюзово ниво СОИ 7; основен ремонт на блок 2 и средни ремонти на всички останали блокове 1, от 3 до 8.

Ангажименти към БЕХ ЕАД за покупка на квоти за емисии на парникови газове

Към 31.12.2022 г. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД няма ангажимент към БЕХ ЕАД във връзка с рамков договор за покупко-продажба на квоти за емисии на парникови газове от 16.07.2021 г., сключен между „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД и БЕХ ЕАД. Въз основа на рамковия договор БЕХ ЕАД се задължава да купува текущо определено количество европейски квоти за емисии на парникови газове след подадена заявка от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за необходимото за закупуване количество квоти за емисии парникови газове.

Към 31.12.2021 г. Дружеството, във връзка с изготвени и подадени заявки за покупка на необходимото количество квоти за емисии на парникови газове, има ангажимент към БЕХ ЕАД на стойност 110 106 хил. лв.

Правни искиове

През годината са предявени различни правни искиове към Дружеството. Ръководството на Дружеството счита, че отправените искиове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Дружеството при уреждането им е малка. Тази преценка на ръководството е подкрепена от становището на независим правен консултант.

Нито един от гореспоменатите искиове не е изложен тук в детайли, за да не се окаже сериозно влияние върху позицията на Дружеството при разрешаването на споровете.

Други

Последните данъчни проверки на Дружеството са извършени от данъчната администрация, както следва:

№ по ред	Вид задължение	За периода	
		От	до
1	Корпоративен данък	01.01.2015	31.12.2020
2	Данък върху представителните разходи	01.01.2015	31.12.2020
3	Данък върху социалните разходи по ЗКПО, предоставяни в натура	01.01.2015	31.12.2020

4	Данък върху разходите за превозни средства	01.01.2015	31.12.2020
5	Данък върху дивидентите и ликвидационните дялове на юридически лица	01.01.2015	31.12.2020
6	Данък върху доходите на чуждестранни юридически лица	01.01.2015	31.12.2020
7	Данък върху добавената стойност	01.01.2015	31.12.2020
8	Проверка по отношение на спазване на осигурителното законодателство и задълженията по ЗДФЛ	01.01.2015	31.12.2020

Към 31 декември 2022 г. Дружеството няма заложен в полза на контрагенти финансови активи като обезпечения по заеми.

34. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	31.12.2022	31.12.2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност:		
- Вземания от свързани лица (пояснение 12)	145 606	175 084
- Съдебни и присъдени вземания (пояснение 11)	544	843
- Други вземания-внесени гаранционни обезпечения (пояснение 11)	313	313
- Търговски вземания (пояснение 11)	567	484
- Пари и парични еквиваленти (пояснение 13)	19 475	12 654
	<u>166 505</u>	<u>189 378</u>
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (пояснение 8)	413	470
Общо финансови активи	<u>166 918</u>	<u>189 848</u>

Финансови пасиви	31.12.2022	31.12.2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи финансови пасиви		
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Задължения към свързани лица (пояснение 19)	-	1 037 463
	<u>-</u>	<u>1 037 463</u>
Текущи финансови пасиви		
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Задължения към свързани лица (пояснение 19)	142 078	145 408
Търговски и други задължения (пояснение 18)	25 627	16 599
	<u>167 705</u>	<u>162 007</u>
Общо финансови пасиви	<u>167 705</u>	<u>1 199 470</u>

Вижте Пояснение 4.13 за информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в Пояснение 35.

35. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от ръководството на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури парични потоци за своевременно разплащане в съответствие с изпълнение на поетите договорни задължения с контрагенти.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

35.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

35.1.1. Валутен риск

Дружеството извършва покупки, продажби, получаване на заеми в чуждестранни валути – евро и японски йени. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Дружеството е минимален.

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева.

35.1.2 Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември 2022 г. Дружеството не е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на ОЛП, определен от БНБ, в размер на +/- 0.01 % (за 2021г. +/- 0.01 %) и по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на EURIBOR/LIBOR, в размер на +/- 0.01 % (за 2021 г. +/- 0.01 %). Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарни условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Дружеството към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

31 декември 2022 г.

	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	Увеличение в лихвения процент	Намаление в лихвения процент	Увеличение в лихвения процент	Намаление в лихвения процент
Заеми в лева (ОЛП 0.01%)	(87)	87	(87)	87

31 декември 2021 г.

	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	Увеличение в лихвения процент	Намаление в лихвения процент	Увеличение в лихвения процент	Намаление в лихвения процент
Заеми в лева (ОЛП 0.01%)	(69)	69	(69)	69

35.1.3. Други ценови рискове

Дружеството не е изложено на други ценови рискове поради факта, че не притежава публично търгувани акции, облигации и участие в други публични дружества.

35.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като например възникване на вземания от клиенти, депозирани средства и други. Дружеството търгува единствено с утвърдени, платежоспособни контрагенти. Неговата политика е да не търгува на отложено плащане. Сроковете за издължаване са сведени до минимум – от 5 до 10 календарни дни, като на свободния пазар голяма част от сделките са и при условията на авансово плащане. Дружеството изисква от търговските контрагенти обезпечение под формата на банкова или парична гаранция. Освен това, салдата по търговските вземания се следят текущо, в резултат на което експозицията на Дружеството по трудносъбираеми и несъбираеми вземания не е съществена. Няма значителни концентрации на кредитен риск в Дружеството. Кредитният риск, който възниква от другите финансови активи на Дружеството, като например, парични средства и други финансови активи, представлява кредитната експозиция на Дружеството, произтичаща от възможността неговите контрагенти да не изпълнят своите задължения. Максималната кредитна експозиция на Дружеството по повод на признатите финансови активи, възлиза на съответната им стойност по индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. Дружеството не е предоставяло финансови активи като обезпечение.

Възрастовата структура на търговски вземания и други вземания-внесени гаранционни обезпечения от несвързани лица на Дружеството и съответно очакваните кредитни загуби са като следва:

31 декември 2022	Очакван	Брутна	Очаквана	Нетна
	процент на	стойност на	кредитна	стойност на
	кредитна загуба	търговски	загуба	търговски
	%	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Непадежирани	0%	745	-	745
От 0-30 дни	0%	17	-	17
От 31 – 60 дни	1%	112	(1)	111
От 61 – 90 дни	0%	1	-	1
Над 90 дни	50%	12	(6)	6
		887	(7)	880
31 декември 2021	Очакван	Брутна	Очаквана	Нетна
	процент на	стойност на	кредитна	стойност на
	кредитна загуба	търговски	загуба	търговски
	%	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Непадежирани	0%	683	-	683
От 0-30 дни	0%	29	-	29
От 31 – 60 дни	0%	66	-	66
От 61 – 90 дни	0%	6	-	6
Над 90 дни	13%	15	(2)	13
		799	(2)	797

Възрастовата структура на търговски вземания от свързани лица на Дружеството и съответно очакваните кредитни загуби са като следва:

31 декември 2022	Очакван процент на кредитна загуба	Брутна стойност на търговски вземания	Очаквана кредитна загуба	Нетна стойност на търговски вземания
	%	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Непадежирани		145 606		145 606
		145 606	-	145 606
31 декември 2021	Очакван процент на кредитна загуба	Брутна стойност на търговски вземания	Очаквана кредитна загуба	Нетна стойност на търговски вземания
	%	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Непадежирани		175 084		175 084
		175 084	-	175 084

За финансовите активи, признати в края на отчетния период обезценката към 31.12.2022 г. и към 31.12.2021 г. е изчислена съгласно приетата методика в счетоводната политика на Дружеството. Към 31.12.2022 г. и към 31.12.2021 г. обезценката на финансовите активи е отчетена в индивидуалния отчет за печалбата или загубата на ред „Начислена обезценка на финансови активи“.

35.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят тримесечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода.

Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер.

Ефективното управление на ликвидността на Дружеството предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства, предимно, чрез поддържане на неизползвани разрешени кредитни линии.

Към 31 декември 2022 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2022 г.	Балансова стойност	Договор ени парични потоци	При поискв ане (без матури тет)	До 6 месеца	6-12 месеца
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Недеривативни финансови задължения					
Търговски и други задължения	25 627	25 627	41	19 008	6 578
Задължения към свързани лица под общ контрол (Група БЕХ)	142 078	142 853	-	121 783	21 070
Общо	167 705	168 480	41	140 791	27 648

Към 31 декември 2021 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2021 г.	Балансов а стойност	Договоре ни парични потоци	При поискв ане (без матури тет)	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Повече о 5 години
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Недеривативни финансови задължения								
Търговски и други задължения	16 599	16 599	41	10 347	6 211	-	-	-
Задължения към свързани лица под общ контрол (Група БЕХ)	1 182 871	1 312 286	-	60 560	120 398	225 083	601 653	304 592
Общо	1 199 470	1 328 885	41	70 907	126 609	225 083	601 653	304 592

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими авансово или в срок до 5 работни дни.

36. Оценяване по справедлива стойност

Дружеството групира активите и пасивите, отчетани по справедлива стойност в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на активите и пасивите. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

36.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови активи

Финансовите инструменти, оценявани по справедлива стойност са оповестени в Пояснение 8.

36.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г. , оценявани периодично по справедлива стойност:

	31.12.2022	31.12.2021
	Ниво 3	Ниво 3
	‘000 лв.	‘000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	1 526 190	1 572 123

Към 31.12.2022 г. и 31.12.2021 г. е извършен тест за обезценка от независими оценители, според които балансовата стойност на активите не се различава съществено от справедливата стойност на преоценените активи към края на отчетния период.

Най-скорошната оценка по справедлива стойност е извършена към 31.12.2021 г. и е базирана на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки за подобни активи, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за активите на Дружеството фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни активи, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

37. Промени в пасивите, възникващи от финансови дейности

Равнение между началните и крайните салда в индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. на пасивите, възникващи от финансови дейности:

Пасиви, възникващи от финансови дейности	На 1 януари	Парични потоци от финансова дейност		Промени с непаричен характер - безналични			На 31 декември
		Постъпления	Плащания	Придобити (увеличение)	Ефект от промени на валутните курсове	Други промени	
Засми към свързани лица	1 048 161	-	(994 644)	-	-	28 672	82 189
Споразумение за разсрочване на задължения към свързани лица	86 316	-	(87 774)	-	-	1 458	-
Общо пасиви от финансови дейности:	1 134 477	-	(1 082 418)	-	-	30 130	82 189

Равнение между началните и крайните салда в индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2021 г. на пасивите, възникващи от финансови дейности:

Пасиви, възникващи от финансови дейности	На 1 януари	Парични потоци от финансова дейност		Промени с непаричен характер - безналични			На 31 декември
		Постъпления	Плащания	Придобити (увеличение)	Ефект от промени на валутните курсове	Други промени	
Заеми към свързани лица	698 862	-	(24 110)	341 024	-	32 385	1 048 161
Предоговаряне на задължения за квоти към свързани лица в заеми		-	(86 373)	86 373	-		-
Споразумение за разсрочване на задължения към свързани лица	5 914	-	(14 112)	93 824	-	690	86 316
Общо пасиви от финансови дейности:	704 776	-	(124 595)	521 221	-	33 075	1 134 477

38. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие;
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска, и
- да се осигури стабилен кредитен рейтинг и капиталови показатели.

Съветът на Директорите на БЕХ ЕАД упражнява правата на едноличен собственик на капитала на Дружеството. Като такъв взема решение за увеличаване или намаляване на капитала на Дружеството, за прекратяване или преобразуване, както и взема решение за разпределяне на печалбата и нейното изплащане, размера на дивидентите и тантиемите. Като предприятие, изцяло под контрола на държавата, при разпределяне на дивидент, Дружеството спазва изискванията на ПМС за изпълнение на Държавния бюджет за съответната година. През 2022 г., както и през 2021 г., няма промени в целите, политиките или процесите по отношение на управлението на капитала на Дружеството.

Дружеството следи собствения си капитал чрез реализирания финансов резултат за отчетния период, както следва.

Дружеството наблюдава капитала на базата на коефициент на задлъжнялост, представляващ съотношението на нетен дълг към общия капитал.

Нетният дълг включва сумата на заемите, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Общият капитал представлява сумата от собствения капитал и нетния дълг.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	31.12.2022 '000 лв.	31.12.2021 '000 лв.
Собствен капитал	1 563 364	368 525
Заеми	82 189	1 134 477
Пари и парични еквиваленти	(19 475)	(12 654)
Нетен дълг	62 714	1 121 823
Общо капитал (собствен капитал + нетен дълг)	1 626 078	1 490 348
Коефициент на задлъжнялост (нетен дълг/общо капитал)	4%	75%

Намалението на коефициента на задлъжнялост на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД през 2022 г. спрямо 2021 г. се дължи главно на увеличение на приходите от продажба на ел.енергия, както и намаление на заемите на Дружеството към едноличния собственик на капитала „БЕХ“ ЕАД (вж. Пояснение 31).

39. Събития след края на отчетния период

След края на отчетния период до датата на одобрение на индивидуалния финансов отчет за издаване не са настъпили коригиращи и некоригиращи събития, които да изискват допълнително оповестяване, освен следните некоригиращи събития:

Промени в състава на Съвета на Директорите

От 10 януари 2023 г. Дружеството се управлява от Съвет на директорите (СД) в състав:

- проф. д-р инж. Бончо Иванов Бонев - Председател на СД
- инж. Живко Димитров Динчев - Член на СД и Изпълнителен директор
- инж. Христо Стоянов Иванов - Член на СД и Зам.Изп.Директор
- Боян Иванов Боев - Член на СД
- Милан Ангелов Миланов - Член на СД

Считано от 10 януари 2023 г. като член на СД е избран инж. Христо Стоянов Иванов, а е прекратен мандата на Руслан Танев Германов.

40. Оповестяване съгласно законови изисквания

Този индивидуален финансов отчет е одитиран от ДЗЗД „ОДИТ БЕХ“ с участници в обединението одиторски дружества „Грант Торнтон“ ООД и „Захарина Нексия“ ЕООД, вписани съответно под рег. № 032 и рег.№ 138 от Регистъра на регистрираните одитори, на основание договор сключен между Български Енергиен Холдинг ЕАД и ДЗЗД „ОДИТ БЕХ“. Дружеството не начислява суми за независим финансов одит. Консолидираният финансов отчет на Български Енергиен Холдинг ЕАД съдържа оповестяване за начислените суми и видовете услуги, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит.

41. Одобрение на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет към 31 декември 2022 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите с решение по т.1 от Протокол № 14/31 март 2023 г.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До едноличния акционер на
ТЕЦ Марица изток 2 ЕАД
с. Ковачево, общ. Раднево

Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на индивидуалния финансов отчет на **ТЕЦ Марица изток 2 ЕАД** („Дружеството“), съдържащ индивидуален отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. и индивидуален отчет за печалбата или загубата, индивидуален отчет за всеобхватния доход, индивидуален отчет за промените в собствения капитал и индивидуален отчет за паричните потоци за периода, завършващ на тази дата, както и пояснителните приложения към индивидуалния финансов отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2022 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за периода, завършващ на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с „Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС)“, заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на междинния съкратен индивидуален финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на междинния съкратен индивидуален финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Признаване и оценяване на приходите от договори с клиенти	
Пояснения 4.4 „Приходи“ и 20.1. „Приходи от договори с клиенти“ от индивидуалния финансов отчет.	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>В индивидуалния финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2022 г., Дружеството е отчетало приходи от продажби 3 996 214 хил. лв., в т.ч. приходи от продажба на електрическа енергия 3 993 242 хил. лв. за 2022 г.</p> <p>Дружеството е направило различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи от договори с клиенти, както и разходи, активи и пасиви по тези договори. Ключовите преценки и предположения, които оказват съществено влияние върху размера и срока за признаване на приходите от договори с клиенти са свързани с момента на изпълнение на задължението и стойността.</p> <p>Ние идентифицирахме приходите от договори с клиенти, като ключов одиторски въпрос поради следните фактори:</p>	<p>По време на нашия одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до следните:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проучване и оценка на счетоводната политика и процедурите, разработени от Дружеството, по отношение на признаването на приходите от договори с клиенти и степента им на съответствие с изискванията на МСФО 15 „Приходи от договор с клиенти“; - получаване на разбиране за контролната среда и извършване на подходящи тестове на оперативната ефективност на ключови контроли в процесите, свързани с отчитането на приходи по договори с клиенти; - анализ на основните типове договори с клиенти, по които Дружеството е страна и на отчитането им съгласно счетоводната политика на Дружеството и МСФО 15, в т.ч. приходи от договори за продажба на електроенергия, приходи от балансиране на

<p>- стойността и момента на признаването на им, тъй като Дружеството признава приходите с течение на времето, чрез измерване на напредъка, който е постигнат, към пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение;</p> <p>- признаване на вземането от клиенти, в момента, в който правото на възнаграждение става безусловно и се изисква само изтичането на време преди плащането да бъде дължимо;</p>	<p>електрическа енергия и приходи от продажба на разполагаема мощност.</p> <ul style="list-style-type: none"> - извършване на аналитични процедури за приходите по основните видове приходи и по клиенти и съпоставяне с другата информация от извършените процедури; - проверка и анализ на извадка от първични документи, подкрепящи отчетените приходи по договори с клиенти; - оценка на пълнотата, уместността и адекватността на оповестяванията, включени в индивидуалния финансов отчет във връзка с представянето на приходите от договори с клиенти, включително и оповестяването на значимите счетоводни политики, преценки и допускания, използвани от ръководството
---	---

Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишен индивидуален доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация, изготвен от ръководството съгласно Закона за счетоводството и други приложими законови изисквания, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одиторите за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на индивидуалния доклад за дейността, в т.ч. декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и

докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, чл. 100н, ал.(7), т.2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 29 от Закона за публичните предприятия, приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в годишния индивидуален доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, съответства на този отчет;
- (б) годишният индивидуален доклад за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания, в т.ч. Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7, т. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа;
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Дружеството и средата, в която то функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в индивидуалния доклад за дейността;
- (г) в декларацията за корпоративно управление за финансовата година е представена изискваната от съответните нормативни актове информация, в т.ч. информацията по чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа;
- (д) нефинансовата декларация е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството.

Докладване във връзка с чл. 59 от Закона за независимия финансов одит съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- Грант Торнтон ООД и Захаринава Нексия ЕООД, като участници в обединение ДЗЗД ОДИТ БЕХ са назначени за задължителни одитори на финансовите отчети на ТЕЦ Марица изток 2 ЕАД от едноличния акционер на 15.12.2020 г. за период от три години (2021 – 2023).
- Одитът на индивидуалния финансов отчет за годината, завършила на 31 декември 2022 г. на Дружеството представлява втора поредна година на непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от съвместните одитори.
- В подкрепа на одиторското становище ние сме предоставили в раздел „Ключови одиторски въпроси“ описание на най-важните оценени рискове, обобщение на отговора на одитора и важни наблюдения във връзка с тези рискове, когато е целесъобразно.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Дружеството.

18 април 2023 г.

За Грант Торнтон ООД с рег. №032

Силвия Динова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов
Управител
България, София, 1421
бул. Черни връх 26

За Захаринава Нексия ЕООД с рег. №138

Димитрина Захаринава
Регистриран одитор, отговорен за одита
Управител

България, София, 1309
бул. Константин Величков № 157–159, ет. 1, офис 3